

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter -1731

Nord- og Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 11 (1727 - 1729)

Fliflet i Fåberg 15.2.1727, fol. 3b:

Anno 1727 dend 15 Februar, blev almindelig Vaar- Sage oc Skatteting sat oc Betient paa Fliflet i Faabergs Præstegield, med eftermelte 8te Laurrettesmend, Neml: Peder Suttestad, Arne Bredsetter, Peder Langset, Asbiørn Høstmellingen, Torckel Holen, Lars Hage, Siver Skiellerud istedenfor Gunder Hage, oc Tord Smestad i stedenfor Tord Sætter, oververende Kongl: Mayt: foged Svend Steenersen, med Bøigde Lensmanden Simen Flifleth, oc øvrige Tingsøgende almue.

Hvorda til første allerunderdanigst blev læst oc Publiceret Deris Kongl: Mayt: allernaadigste forordninger Placater, oc andre Høy øvrigheds ordres, ligesom paa Gudsdahls ting, og i protocollen paa pag. 1 fra No. 1 til No. 6 inclus. Registeret oc Extraheret er, Dernest effterfølgende Breve:

Kongeskjøte på Sæther i Søre Ål:

1. Deris Kongl: Mayt: allernaadigste Skiøde til Thore Jensen paa 3 skind uden Bøxel i gaarden Sætter for 30 rdr. Courant, datteret Friderichsborg d: 31 Decembr. 1726.

Skjøte på innløsningsretten til Nordre Berg i Saksumsdal:

2. Ole Pedersen, Huusmand paa Lunde eyer, Hans Skiøde till Ole Olsen Nordberg i Saxumsdalen paa dend Pandte Rettighed eller indløsnings Rett som Ole Pedersen paa hans kones vegne kunde have haft till Nordberg, imod 8 rdr. betaling, samme Brev er datteret d: 26 Novembr: 1726 i Gudsdahl.

Pantebrev på Myren:

3. Ole Olsen Myrens obligation till Engebret Ljer paa 50 rdr imod Pladtzen Myren som skylder 2 skind, till underpandt, dog svarer hand aarl: Rente, dat: Flifleth d: 13 Febr: 1727.

Leiermål:

Fremkom for Retten Sigt og Sagefalds forpagterens fuldmegtig Erland Steenersøn, og i rette fordrede effterskrevne till Doms Ijdelse ob Bøders udreedelse for begangene Leyermaaler, Saasom:

1. Gunild Pedersdaatter for Leyermaal med Engebret Engebretsen, 6 rdr, Hun møder og tilstaar forseelse, Men beklager sig, at hun intet eyer at betale med.
2. Gudmund Snagholl, ægteskabs sigt 3 rdr 1 ort 12 s. hand Møder, og siger vill betale.
3. Jon Jacobsen for Leyermaall med Ragnild Olsdaatter, Hand møder og siger at vere ægtegift med Ragnild Olsdaatter, og var allerede fæst oc troloved med hende før hun føde Barned, i Sætter Maanen sidst afvigte Sommer, derfor formeener hand at vere fri for Leyermaals Bøder, Men ægteskabs Bøder, undslaar hand sig icke for at betale, Erland Steenersen forklarede, at Barned var aufled om Sommeren 1725, og ægteskab icke fuldbyrdet førend 14 dage for Juell 1726, oc imidlertid har udstaaen Kirckens Diciplin, fordj de skulle skilles ad, formeener derfor at Jon Jacobsen og Hustrue bør betale fulde Leyermaals Bøder,

Afsagt:

Indstevnte Gunild Pedersdaatter har selv for Retten tilstaaed Leyermaaled med Engebret Engebretsen, Thi bør hun i følge af Loven betale Leyermaals Bøderne med 6 rdr. Ligesaa bør Gudmund Snagholl for fortilig sammen leye med hans hustrue, betale ægteskabs sigt med 3 rdr. 1 ort 12 s., Angaaende Citantens paastand om fulde Leyermaals Bøder af Jon Jacobsen og

Ragnhild Olsdaatter, Dasom de har ægtet hver andre, og allerede vare trolovede, da BARNED blev fød, Saa bliver de for fulde Leyermaals Bøders svarelse frikiendt i anledning lovens pag: 965 art: 1. Men ægteskabs Bøder bør de betale med 3 rdr. 1 ort 12 s. De forbenefnte Betaler en hver sit 15 Dage effter forkyndelse, under adferd effter Loven.

Inkassosak på Bakke på Søre Ål:

Fremkom for Retten Erick Unsum, og indgav en Laudags beskrivelse over Ole Mickelsen for 6 rdr. 1 ort 4 s. som hand er ham skyldig, og derhos fordrede Sagen i Rette. Laudagen fandtes lovel: forkyndt for Ole Mickelsens sidste tilhold paa Backe. Erick Unsum indgav og Fogdens arrestdedel paa Ole Mickelsens efterladende Midler, dat: 27 Octobr: 1726 for Retten oplæst. Ole Mickelsen blev paraabt, Men mødte icke, ey heller nogen paa hans vegne, Forige Lensmand Peder Tollersrud anviste i Retten et brev fra Ole Mickelsen dat: Kongsberg d: 19de Janv: 1727 hvorudj hand tilstaar, at dend giæld er rigtig som er optegnet, effter medfuldte forteignelse, hvorudj Erick Unsum er opført at have tilgode 5 rdr, og Ole Møningen 1 rdr. 1 ort, som er det af Erick Unsum paastevnt er, Erick Unsum Eskede Dom, og sagde at hand kunde beviise kraved med Vidner, men som Ole Mickelsen det selv har tilstaaed, agter hand v-nødig at førre samme vidner.

Afsagt:

Efftersom Ole Mickelsen ved skrivelse har tilstaaed at vere skyldig til Erich Unsum 5 rdr, oc till Ole Møningen 1 rdr 1 ort, Saa tilpligtes Ole Mickelsen i følge af loven samme 6 rdr 1 ort at betale 15 dage effter denne Doms lovelige forkyndelse, med 1 rdr. for forarsaged indstevning, alt under Execution i hans eyende Midler, hvor de findes og kand antreffes.

Hvor er Oslo Hospitals fiskeri i Fåberg?

Paa Hospitals Forstanderen Sr. Jørgen Holmstedts vegne blev almuen af Fogden Sr. Svend Steenersøn tilspurt, om de veed hvor Teiner Fiskerie Oslo Hospital tilhørende, her udi Sogned skulle vere beliggende. Almuen svarede, at de icke veed af Teiner Fiskerie at sige, Mindre hørt noget fiskerie af det nafn, som har svared Landskyld til Hospitalet, Men hvad der kand have vered i gamble dage, veed disse nu intet om, Helst som mange Fiskevarp ved tiden forgaar, og ødelegges. Dette begierede Fogden beskreven under Rettens bekræftning.

oo 00 oo

Nordhove i Fåberg 22.4.1727, fol. 27a:

Odelssak om Nordhove:

Anno 1727 dend 22 April, blev Retten satt og Betient paa dend Gaard Nordhoven i Faabergs Præstegield, med efftermeldte 8te Laurettesmend Neml: Tord Smestad, Siver Balberg, Ellef Skaarset, Asbiørn Høstmellingen, Peder Langset, Arne Bredsetter, Lars Fluxrud, oc Torckell Hoelen, udj effterfølgende odels Sag, som Sr. Erland Steenersen som Fuldmegtig paa Ole Nicolay Bruns vegne fører, imod bemte: Nordhovens opsiddre, Neml: Johannes, Lars og Ole samt Ole Isackstuen, Hosverende Bøigde Lensmanden Simen Fliflet, med nogle fleere gotfolck.

Hvorda fremkom for Retten bemte: Erland Steenersen og indgav sit underskrevne Stefnemaall dat: 12 Decembr: 1726, Derved hand til i dag som er Jorde tisdag, paa Ole Nicolay Bruns vegne indstevner Johannes, Lars oc Ole Nordhoven, samt Ole Isackstuen, at imodtage de 830 rdr. som gaarden Norhoven med underliggende Isachstuen, paa skiftet effter bemte: Bruns fader afgl: Capit: Peter Brun til hans søster Janichen Brun blev solt for, med videre samme stefnemaals indhold, som oplæst blev.

De indstefnte Johannes, Lars og Ole Nordhoven, Møder alle for Retten, og vedgaar lovelig Stefnemaall, Stefne vidnerne Hening Skov og Arne Brunloug, afhiemlede under Eed, at de tillige med Lensmanden Simen Fliflet, forkyndte Stefnemaaled for Ole Isackstuens Boepæl, I hans qvindes paahør dagen før Jueleafften 1726. Erland Steenersen indgav Ole Nicolay Bruns hans gifne fuldmagt, Sagen paa hans vegne at føre Og odelen at indtale, hvilchen fuldmagt tillige af Bruns Curator Veil(?) Sorenskriver Glatwed tillige er underskrevet, og dat: Kongsberg d: 14 Junii 1726, for Retten oplæst. Dernest indgav Erland Steenersen, skiffte Brevet effter afgl: Capitain Peder Brun, passeret paa arvetompten Nordhoven d: 22 Janv: 1714. Hvoraf kand sees paa hvad maade gaarden Nordhoven er afhendt Neml: at naar Capit: Bruns børn gaarden igien ville indløse, staar det denn: frit fore, de 830 rdr. som dend da er solt for, hvilchet Erland Steenersen begierede i acten indtagen saavit in Signeret er, paa pag: 11 og 12, som for Retten blev oplæst. Dereffter Deponerede Erland Steenersen udj Retten løsnings pengene de 830 rdr. udi 3de Punge forseigled, som hand tilbød opsidderne om de dem vill imodtage og annamme, hvortil de svarede Ney. Opsidderne indleverede Ole Nicolay Bruns, dennem givne Skiøde og Odels Brev paa ald gaarden Nordhoven, som hand har solt oc overdraget dem for 138 rdr. Samme Brev er dat: Kongsberg d: 27 Martij 1727, oc tillige til vitterlighed, underskrevet af H: Berghauptmand Schlanbusch, og for Retten oplæst. Fuldmegtigen Erland Steenersen protesterede imod dette oplæste Skiøde, paa fundamente af Lovens 3de Bogs 19 Capit. 34 Art., at det icke maa ansees, eller hindre Sagens drifft, som saadant er skeed uden hans beskieckede Curators samtøcke, oc videre kand hand icke svare, til dette Skiøde, som derpaa iche er stefnt, oc derforre vil hand formeene at Contra parterne, derom maa søge deris Securite paa andre steder, og at Contra parternis Skiøde saa meged meere kand sees er v-rigtig, fremlagde hand et af Curatoren authoriserede forskrivelse, dateret Kongsberg d: 14 Junii 1726, som hand alleene producerede til effterretning, Men icke for at denne sinde derpaa kand kiendis, formedelst derom ey er stefnt, hvilchen forskrivelse for Retten blev oplæst. Videre indgav Erland Steenersen for desto meere at beviise, at det sidste kiøb med Nordhovens opsiddere, er skeed hans forresatte Curators v-vidende, oc uden hans samtøcke, hans indleg i Sagen. Dat. Kongsberg, d: 31 Martij 1727, for retten oplæst. Dereffter tilspurte Erland Steenersen Nordhovens opsiddere om Ole Nicolay Brun kunde forreviise dem noged skriftlig fra sin Curator, dend tid de handlede om gaarden Nordhoven, om det var med hans samtøcke eller icke. Opsidderne svarede, at Brun ey noged saadant hafde at forreviise. Endnu indgav Erland Steenersen, et udtog af tinglysnings Protocolen af det afkald Ole Nicolay Brun, tillige med sin Curator Sr. Glatwed, har gived sine formyndere her i Faaberg, hvoraf kand sees, at Sr. Glatwed er hans Curator, og ingen anden, hvilched afkald er dat: Lysgaard d: 2 Junii 1725, og tinglyst d: 14 dito, for Retten oplæst. Endelig indleverede Erland Steenersen, sit indleg i Sagen af denne dags dato, hvortill hand sig i det øfrige Refererede, for Retten oplæst.

De indstevnte Nordhovens besiddere, siger, at det af Erland Steenersen indleverede Pandte Brev af 14 Junii 1726 icke er tinglyst, derfor formeener de, at det icke er gyldigt. Erland Steenersen svarede, at Pandte forskrivelsen skal blive Publiceret til neste ting, som hand formeener er lovelig, effterdj Kongsberg er et Stifft for sig selv, der icke dependerer af de andre Stiffter. Opsidderne begierer indført, at effter som Skifftebrevet tilholder, at Børnene maa løse gaarden naar de bliver fuldmyndige, Saa erklærer de at naar Brun bliver fuldmyndig, oc kommer selv, vil de for ham oplade gaarden, saafremt hand icke vil holde det med dem nu sluttede kiøb. Erland Steenersen svarede herimod, at hans fuldmagt er underskrevet af hans Curator, derfor formeener hand, at Brun er Myndig effter Loven, og kand det komme opsidderne paa et ud, enten hand selv kommer, eller har sin fuldmegtig tilstede,

Opsidderne indgav deris adkomst breve paa gaarden Nordhoven, oplæst,

1. Janichen Bruns Skiøde till Peder Engebretsen Nordhoven, paa 1 Huud 5 skind 3 fetl: i Nordhoven for 415 rdr. dat: Lysgaard d: 1 Febr: 1716.

2. Janichen Bruns attest eller qvitering til Peder Engebretsen for 60 rdr. for hun har hiulped ham til dend Nordre Part i Nordhoven, dat: 26 Febr: 1716

3. Lieut: Christian Blichfeldts skiøde til Lars Larsen paa 1 Huud oc 7 skind med Bøxell i Nordhoven oc underliggende for 540 rdr. dat: 27 Martij 1719.

4. Bemeldte Lieut: Blichfeldts Skiøde till Anne Larsdaatter, Peder Engebretsens Encke, paa 3 skind oc 2 fetl: med Bøxell udj Nordhoven for 27 1/2 rdr. dat: 27 Martij 1719.

Videre hafde ingen af Parterne at indgive eller paastaae, Men Refererede sig til hvis allereede indført er.

Afsagt:

Paa Skiftet effter afg: Capit: Peter Brun d: 22 Janv: 1714, Er denne paastevnte gaard Nordhoven soldt til Jomfrue Janichen Brun, siden Hr: Lieut: Christian Blichfeldts Frue, for dend Summa 830 rdr. Med Condition, at naar nogen af Børnene blev fuldmyndige, skulle gaarden staae dem frit till løsen, effter bemte: Jomfrue Bruns derpaa meddeelte adkomst, oc ihvorvel bemte: Jomfrue Janichen Brun, oc Hendis Kieriste Hr: Lieut: Blichfeldt, dereffter har solt gaarden til opsidderne for en høyere Summa, som af adkomst Brevene Erfares, Saa har dog afgl: Capit: Peter Bruns Eldste Søn Ole Nicolay Brun, som paa Kongsberg er Boende, taget anledning af dend i Skiffte Breved givne Reservation at urgere paa gaardens indløsning, og til dend ende med hans anordnede Curator Sorenskriver Glatweds sambtøcke og underskrift, gived Erland Steenersen fuldmagt gaarden paa hans vegne at indtale, hvorforre denne og, ved Stefnemaall af 12. Decembr: 1726, til i dag har indkaldet Nordhovens opsiddere, at imodtage de 830 rdr. som gaarden paa skiftet er solt for, oc dend at fravige. Herimod producerer opsidderne et af Ole Nicolay Brun, udgifne Brev, dat: 27de Martij 1727, Hvorved hand imod 138 rdr. selger og Skiøder dennem odelet til Nordhoven, dermed de formeener at vere sikker, Men som saadant af Ole Nicolay Brun svigagtelig, uden hans anordnede Curators videnskab og Sambtøcke er giort, for at tilvende sig penge, endskiønt hand forhen hafde gived Erland Steenersen fuldmagt, Sagen at paatale, Endog af ham oppebaarede Penge, og derfor Pandtsatt ham sin odels Rett, som alt befindes at vere skeed med fornefnte Curators samtøcke oc underskrift, Saa kand denne Rett icke eragte Ole Nicolay Bruns til Nordhovens opsiddere passerede odels Brev for lovelig, men bør vere som v-effterretlig, i følge Lovens 3de Bogs 19 Capit: 34 Art., Ogsom det med forbemte: Skiftebrev er beviis, at Gaarden Nordhoven er odelsgodts, og Ole Nicolay Brun berettiget till indløsningen, Saa kiendis for Rett, at de indstevnte opsiddere bør imodtage de 830 rdr. som gaarden er udkommen for, og derimod give Citanten lovelig Transport derpaa, Hvorimod dennem gives Regress till deris Hiemmelsmend for hvis de effter Skiødernis formeld meere end de 830 rdr. oppebaared haver, saafremt opsidderne formeener sig noged søgemaal i saa maade til dennem at have, Processens omkostning ophæves paa begge sider.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 14.6.1727, fol. 39b:

Anno 1727 dend 14 Junii, blev almindelig Sommer Sage oc Skatte Ting holden i Faabergs Præstegield paa gaarden Fliflith, og Retten tillige betient af Laurettet Peder Suttestad, Arne Bredsetter, Peder Langset, Asbiørn Høstmellingen, Torckel Holen, Lars Hage, Hans Backe isteden for Gunder Hage oc Johannes Arljen isteden for Tord Setter, oververende Kongl: Mayt: Foged Sr. Svend Steenersen - Bøigde Lensmanden Simen Paulsen, med meenige ting søgende almue. Hvorda til først allerunderdanig: blev læst, Deris Kongl: Mayt: allernaadigste Forordninger oc Placater, ligesom paa Gudsdahls ting fol. 32 fra No. 1 til No. 6 inclus: Registeret er. Dernest følgende breve:

Skjøte på 1 hud i Bjerke:

1. Deris Kongl: M: allernaadigste Skiøde til Ole Nielsen paa 1 Huud uden Bøxell i Bierche for dend Summa 70 rdr. Courant, Dat: Friderichsberg d: 6 Febr: 1727

Kongeskjøte på fiskevannet Reina:

2. Kongens Skiøde till Tord Smestad oc Lars Hovii paa 2 skind med Bøxell udi Fiskevandet Reena i Faaberg, for 71 rdr, Dat: 9 Decem: 1726, hvorved de i skiødet indførte Kiøbere for Retten erklærede, at endskiønt det Kongl: Skiøde alleene lyder paa deris Nafn, Saa er dog Ole Evensen Smestad, samt Lars Larsen oc Rasmus Halvorsen Sør Hovii udi Reena Fiskevand, med den: Lodtagen ligesom forhen, oc en hver erlagt sin andeel af Kiøbe Summen, hvilched de saaledes begierede i Protocollen indført, oc Skiødet paskreven.

Kongeskjøte på Aspåsen:

3. Kongens Skiøde til Simen Flifleth paa 1 skind med Bøxell udi Rødnings pladtzen Aspaasen i Faaberg, for 40 rdr Courant, Dat: 6 Febr: 1727.

Søskenskjøte på Reistad:

4. Christen Larsen Reestad og med Sødskendis oc deris Formynderis Skiøde til deres Broder Peder Larsen paa deris andeel i Reestad som med hans egen Lod er 9 skind 49 1/2rdr, Dat: 5 Aprill 1727.

Bygselseddel på Gruven:

5. Hr: Peter Othon Boysens Bøxell Seddel til Christen Hansen paa Pladtzen Gruen skylder 1 skind, Ringsager Presteboels, Dat: 24 aprill 1727

Pantebrev på Nordhove, med protest:

6. Ole Nicolay Bruns obligation oc Pandte forskrivelse til Erland Steenersen paa 370 rdr. imod hans Reluitionsret og indløsnings Rett til Nordhoven, til forsickring, som hand maa indløse etc: Dat: 14 Juni 1726, oc tillige underskrevet af hans curator Sorenskriver Jesper Glatwed, - Imod dette Brev protesterede Lars Nordhoven paa egne og de andre opsidderes vegne, oc formeente at dette Ole Nicolay Bruns brev, icke bør Præjudicere den: Saasom Brun har solt den: Retten til gaarden, effter et den: med deelte skiøde.

Gjeldssak på Lilleberget:

Fremkom for Retten Ole Lundgaard, som har indstevnt Johannes Lille Berge, til Doms ljdelse, enten at betale ham de effter obligation af 16 September 1724 skyldige 202 rdr. 2 ort med 18 rdr. 2 ort resterende rente til dato, eller oc i følge forskrivelse, Johannes Lille Berge, at rødig gjøre gaarden for Citanten etc: Indstevnte Johannes Lilleberged mødte for Retten, og blev med Ole Lundgaard saaledes forEende, at saafremt Johannes Lille Berged icke betaler ham oven staaende 311 rdr. en Maaned for Høst tinging førstkommende, skall Ole Lundgaard magt have till neste ting, at lade gjøre Pandtet i penge ved offentlig auction til sin skadesløse betaling, oc saafremt Jordegodtzed icke bliver tilstreckelig, da og løsøred at auctioneres.

Voldssak på Søre Jørstad:

Fremkom for Retten Beret Olsdaatter som har indstevnt Knud Mickelsen til Provs anhør og Doms ljdelse, fordj hand i vaares, Natte tide paa Søndre Jørstad er indkommen paa loven, og støt hende for Brøstet, saa hun siden deraf har vaaren Svag og Sengeliggende. Indstevnte Knud Mickelsen, Møder icke effter paraabelse, Stefnen vidnerne Ole Nordre Jørstad oc Rasmus Siverud, afhiemlede Stefnemaalets lovelige forkyndelse, Beret Olsdaatter Eskede

laudag, Eraget, Knud Mickelsen forrelegges Laudag til neste ting, med tilsvar at Møde, under paafølge effter Loven, efftersom Stevnemaalet lovel: er beviist.

Gjeldssak på Flifletlien I:

Fremkom for Retten Lensmanden Simen Flifleth, som har i rette Stefnt Ole Olsen Ljen til Doms ljdelse for 7 rdr. hand er ham skyldig oc omkostnings svarelse. Indstevnte Ole Ljen mødte selv for Retten og tilstaar fordringens rigtighed, oc lover betaling, saa snart muelig, Lensmanden begierte Dom.

Afsagt, Som Ole Olsen Ljen effter egen tilstaaelse for Retten er skyldig Simen Flifleth Siuf rdr. Saa tilpligtes Ole Ols: Ljen i følge af Loven, samme 7 rdr. med 3 rixort omkostning at betale, femten dage effter denne Doms forkyndelse, under adferd effter Loven.

Gjeldssak på Flifletlien II:

Fremkom for Retten Erick Unsum, som har indstevnt Ole Olsen Ljen for 14 rdr. 12 s: hand er ham skyldig, ligesaa Anders Runtom for 10 rdr som Ole Ljen er ham skyldig, for begge Summer at ljde Dom til betaling, oc svare omkostning, Indstevnte Ole Olsen Ljen mødte selv for Retten, og tilstaar at forbemte: fordringer er rigtig, for reede laante penge, som hand gerne vil betale naar hand kand komme pengene afsted. Citanterne eskede Dom.

Afsagt.

Indstevnte Ole Olsen Ljen har selv for Retten tilstaaed at vere skyldig till Erick Unsum 14 rdr. 3 ort 12 s. og til Anders Runtom 10 rdr., thi tilpligtes Ole Olsen Ljen i følge af Loven Bemte: Summer at Betale, med 1 rdr. for omkostning, halv Maanedes dag effter forkyndelse, under adferd effter Loven.

Eiendomsstrid på Flifletlien:

Fremkom for Retten Ole Pedersen Ljen, som har indstevnt Ole Olsen Ljen til Doms ljdelse oc omkostnings svarelse, enten at give ham lovelig Skiøde paa hans halve gaard Ljen effter forligelsemaal, eller og flye ham sine derpaa udlagde penge neml: 40 rdr, tilbage igjen, med omkostning og 20 rdr effter forEening, om hand icke vill staae veed kiøbed.

Indstevnte Ole Olsen Ljen møder selv for Retten, og siger, at hand icke kand staae fast veed kiøbet, saasom det skeede i Ølsmaall, tilmed er hans Hustru Ingebor Svendsdaatter dermed icke tilfreds, som hun selv nu for Retten tilkiendegiver, oc paastaar at det maa blive anseet som v-gyldigt, paa det hun icke med hendis v-rolige Mand og 7 v-Myndige Børn samt 2de hendis mands gl: Foreldre icke skall geraade paa Bettelstien.

Citanten Ole Pedersen Refererer sig till hans Stefnemaal, oc begierde sine vidner afhørt, som dend indstefnte agtede v-nødig at blive ført, saasom hand selv tilstaar ved kiøbets slutning imellem dem, at vere forligt saaledes, at hvem af dem som ey effterkom hvis indgaed var, skulle betale dend anden 20 rdr. Citanten paastaar Dom effter forliged oc Stefnemaaled, oc saafremt hand ey skulle nyde gaarden til Eyendom paastaar hand rente af sine penge, oc Sagens omkostning,

Afsagt.

Ole Olsen Ljen vill icke holde dend med Ole Pedersen indgangne Contract od forliig, om at selge han: hans endnu eyende oc brugende halve gaard Ljen, effterdj det er begyndt i øllsmaal, oc uden hans Hustrus villie oc sambtøcke, Ey heller kand denne handel af Retten anderledis ansees, end at vere giort v-betencksom af Ole Olsen, og kand icke andet end geraade till hans egen samt Hustruis oc Børns Ruin, Thi bør samme Contract eller ForEening i anledning Lovens 5te B: 1 Cap: 10 Art: vere som v-giort, oc v-effteretlig, Men Derimod tilpligtes Ole Olsen Ljen at betale Citanten Ole Pedersen de af ham paa Contracten oppebaarne 40 rdr: med rente fra dend dato hand dem bekom, til betalingen skeer, Saa bør hand og betale ham udi omkostning, oc for hans skades ljdelse tj rdr. som alt udreedes oc

betales 15 dage effter denne doms lovelige forkyndelse, under Namb oc Execution effter loven.

For tidlig fødsel i Nordødegården:

Fremkom for Retten Erland Steenersen som har indstefnt Guttorm Norødegaarden for ægteskabs sigt, for fortilig sammenleye med hans Hustru, derfor at ljde dom til betaling, Indstevnte Guttorm Norødegaarden Mødte selv for Retten oc siger at hans Hustru foer ilde, og fødte 2de pige Børn efter 21 uger fra hans Brøllup, som hverken hafde Nægler eller haar, hvorom hand fremstillede Sidtzel Larsdaatter, som var Jordemoder da Gutorms quinde gjorde Barsell, hvilche aflagde Eed oc vandt, at bemte 2de Pige Børn var kommen saavit at de hafde sin fulde skabning, Men hvercken Nægler eller Haar, ey heller var øyene oplugt, liv hafde samme Børn, saavit hun saae det Pickede dem under Halsen. Erland Steeners: tilspurte vidned, om hun som en kone der selv har afled Børn icke kunde see paa Børnene hvorvit Moderen kunde vere henne i tiden. Svar, hun har ingen forstand herpaa, saa som hun ingen tid har fød, eller seet, uden fuldgangene Børn fød, Guttorm Norødegaarden udlovede at betale forpagteren for hans præntion 1 1/2 rdr. som forpagteren var fornøyed med.

2. Christen Olsen for 3 rdr. som hand forhen er forEened med forpagteren at betale for sigt, Men endnu icke efter kommed, Christen Olsen mødte selv for Retten, oc lover at betale saa snart hand kand,

Erland Steenersen Eskede Dom,

Afsagt.

Indstevnte Gutorm Norødegaarden har selv nu for Retten accordered forpagteren 1 1/2 rdr. og Christen Olsen ligeledes tilstaaed de 3 rdr. at betale saa snart hand kand, thi bør de i følge af loven betale en hver sin skyld som forbemelt, fembten dage effter denne Doms lovelige forkyndelse, under adferd oc Execution effter loven.

Gjeldssak på øvre Jeistad:

Fremkom for Retten Morten Vormstuen, som har indstevnt Peder Larsen Gietestad, til Doms lidelse for 5 rdr. som hand hann: effter forliig er skyldig, oc svare omkostning, Indstevnte Peder Gietestad, Mødte icke effter paaraabelse, Stefne Vidnerne Niels og Tommes Skieggestad, afhiemlede Stefnemalets lovelige forkyndelse for Peder Gietestad, Morten Vormstuen Eskede Laudag,

Eragtet.

Peder Larsen Gietestad forrelegges Laudag til neste ting, med tilsvaer i Sagen at møde, under paafølge efter Loven.

oo 00 oo

Vaalen i Gausdal 8.9.1727, fol. 74a (uddrag):**Gjeldssak på Forseth:**

Fremkom for Retten paa Ole Baarud og Peder BoelEngs vegne i Faaberg, Ole Horster, oc indgav deris skriftlige Stefnemaal af 23 aug. 1727, som oplæst blev, derved de til dette ting indstevner Hans Christensen Forset til Doms ljdelse med omkostning for 82 rdr. med 2 aars resterende rente, hand er den: skyldig. Indstevnte Hans Forset, mødte, oc vedstod fordingens rigtighed, hvilchen hand vill betale med det snareste, om hand motte forundes en liden tid, Ole Horster Eskede Dom med omkostning,

Afsagt:

Indstefnte Hans Christensen Forset har selv for Retten tilstaaed gieldens rigtighed, Thi kiendis for Rett, at hand bør betale Citanterne Ole Baarud og Peder BoelEng de dennem skyldige 82

dr. med sine 2 aars fordrende Rente, og for omkostning 2 rdr. Maandes dag effter denne Doms lovelige forkyndelse, under adfærd effter Loven.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 10.9.1727, fol. 76a:

Anno 1727 dedn 10de Septembr: blev almindelig Høst-, Sage og Skatteting holden i Faabergs Præstegield paa Lensmands gaarden Fliflet, og Retten tillige betient af Laurettet Peder Suttestad, Arne Bredsetter, Peder Langset, Asbiørn Høstmellingen, Torckel Hoelen, Lars Hage, Gunder Hage i hans sted Siver Skiellerud, oc j Tord Setters sted, Tord Smestad. Oververende Kongl: M: Foged Sr: Svend Steenersøn, Bøigde Lensmanden Simen Fliflet, med øvrige tingsøgte almue,

Hvorda til først allerunderdanigst blev Publiceret, Deris Kongl: Mayt: aabne brev oc forordninger, ligesom paa Gudsdals ting under No. 1, 2, 3 oc 4 Registeret oc Extraheret er pag: 74. Dernest.

Kongeskjøte på Bakke i Søre Ål:

1. Deris Kongl: Mayt: allernaadigste Skiøde til Hans Poulsen paa 1 Huud med Bøxell i gaarden Bache for 330 rixdr. Courant. Dat: Fredensborg d: 19 Junii 1727.

Kongeskjøte på Roverud:

2. Kongens Skiøde til Lars Madtzen paa 1 Huud 3 skind med Bøxell i gaarden Rofverud for 530 rdr. Courant, Dateret Fredensborg d: 19 Junii 1727.

Transportskjøte på Roverud:

3. Lars Madtzens Skiøde oc Transport til hans Broder Svend Madtzen paa bemte: Rofverud 1 Huud 3 skind, for 550 rdr. Dat. 8de Septembr: 1727.

Transportskjøte på Aspåsen:

4. Simen Fliflets Skiøde oc Transport till Tord Olsen paa Pladtzen Aspaasen skylder 1 skind, for 60 rixdlr. Dateret 8 Septembr: 1727.

Skjøte på Gaustom:

5. Hr: Hans Rosings Skiøde till Bendt Tostensen oc Niels Amundsen paa gaarden Gustum skylder med Bøxell 3 1/2 Huud for 940 rdr., enhver for dend halve deell, Dat: 16 Julii 1727.

Skjøte på Huse:

6. Ole Pedersen Hundes Skiøde till sin Svoger Ole Pedersen Huuse paa 6 skind i Huuse med Bøxell for 72 rdr. som hans Hustrue er tilfalden, Dat: 30 Aug. 1727.

Pantebrev på Lilleberge:

7. Johannes Pedersen Lillebergeds Obligation till Hovel Johansen paa dend Summa 338 rdr. 1 ort 18 s. imod gaarden Lilleberged til underpandt, for renters svarelse. Dat: 10 Septembr: 1727.

Fremfødselskontrakt:

8. Ingier Olsdaatter, forEening med Ellef Skaarset, Jacob Qvall oc Peder Reestad, om at forsørge hende saalenge hun lever, imod at de nyder det lille hun eyer effter hendis død, etc: Dat. 14 Junii 1727.

Gjeldssak på øvre Jeistad:

Fremkom for Retten Morten Vormstuen oc indgav en Laudags beskrivelse af 14 Junii 1727, over Peder Larsen Giettestad, for 5 rdr. han er ham skyldig, derhos hand fordrede Sagen i Rette, Indstevnte Peder Giettestad mødte icke effter paaraabelse, Lensmanden Simen Flifleth oc Rasmus Hoven, afhiemlede Laudagens lovelige forkyndelse. Citanten begierte sine Vidner ført for at beviise hans Kraf, derpaa fremstod Niels og Tommes Skieggestad, som aflagde Eed oc Vandt, at som denne Høst 2 aar siden, var Morten Vormstuen oc Peder Giettestad, paa Skieggestad, da udlovede Peder Giettestad at betale Morten Vormstuen fem rdr. for noged som dennem var imellem som de blev handregt om, oc Peder Giettestad bad vidnerne ville vere vidne till, Citanten paastaar Dom, med omkostning,

Afsagt.

Citanten Morten Vormstuen fordrer dend indstevnte Peder Giettestad for fem rdr. oc som Morten Vormstuen kravets rigtighed med vidner har beviist, oc Peder Giettestad foerhen efter Stefnemaals forkyndelse, eller Laudags forreleg har villed møde, med noged tilsvaer, Saa afsiges for Rett, at Peder Giettestad bør betale Citanten disse fem rdr. med 1 rdr udi omkostning, 15 dage effter denne Doms lovelige forkyndelse, under Executions paafølge effter loven.

Voldssak på Søre Jørstad:

Fremkom for Retten Erland Steenersen paa Beret Olsdaatters Vegne, oc indgav en Laudags beskrivelse af 14 Junii 1727 over Knud Mickelsen, for hand har stødt hende etc: hvilchen Laudag oplæst blev, derpaa Erland Steenersen fordrede Sagen i Rette. Indstevnte Knud Mickelsen møder selv for Retten. Citanten begierer sine vidner hørt, Fremstod saa 1ste Prov Halvor Halvorsen Mellum, tjeneste dreng der samme stedts, aflagde Eed oc vandt, at en aften seent i vaares kom hand til Søndre Jørstad, hvor Knud Mickelsen forhen var, oc som de hørte at der var folk paa lofven gick de oc derind, og staaged med de andre, og laae Beret Olsdaatter i en Seng paa Loven, med Anne Larsdaatter, vidnet saa da, at Knud Mickelsen blev skiødt hen paa Sengen af Christen Pedersen Øfre Jørstad, Men om Beret Olsdaatter blev støt eller ey, veed hand icke, Citanten begierte opsettelse til neste ting, for at føre sine andre Vidner, Som Knud Mickelsen oc begierer, Hvoreffter Retten bevilgede opsettelsen, oc forrelegges Parterne da at Møde en hver med sine Vidner uden videre Varsell.

Spørsmål fra fogden I:

Paa Fogden Svend Steenersøns tilspørgende, svarede tingsøgendens almue, at indeverende aar her i Faabergs Prestegield, ey er falden noged arveløst godts, forbrudt odelsgodts, Slagsmaals Bøeder, yderste formue icke heller nogen Bøder i andre Maader, undtagen Leyermaals Bøder, som er under forpagtning, hvorom Fogden forlangede tingsvidne under Rettens bekræftning.

Spørsmål fra fogden II:

Paa Fogden Steenersøns offentlige tilspørgende tilstaar meenige Almue her i Faaberg Sogn, at Matriculen eller Jorde Bogen her samme stedts dette aar, ey med noged er bleven forbedret, Ligesaa at ingen Løse Personer her findes, som effter Forordningen kand tilkomme at Skatte, ydermeere at ingen 6te eller 10de Penge for arfs udførsell af Riget eller forløfs penge er falden, Herom begierede Fogden tingsvidne beskrevet.

Eiendomsstrid om Hauklien:

Erland Stenersen haver paa sine Søster Børns Vegne indstevnt Holm Høckeljen, at Møde oc anviise sine adkomst Breve till 3 Skind i Høckeljen, Item at anhøre Beviis, hvormed Citanten agter at gotgiøre, at indbemte: 3 skind, har vered afgl: Tosten Flifleth i langsommelig tid tilhørende, Indstevnte Holm Gullicksen Høckeljen, Mødte for Retten, og tilstod level:

Stefnemaall her til tinged, Men forskyder sig ellers till odelstompten saafremt Citanten vil føre vidner om odell, da hand og vill fremviise sine Breve, Citanten forklarede, at Stefnemaaled viiser, at der er icke Stefnt paa noged odell, derfor hand begierede sine indstevnte Vidner afhørt, som for Retten fremstoed, oc Eedens forklaring anhørte, med formaning at vidne sandferdelig, fremstod saa 1ste Prov Anne Siversdaatter afgl: Tosten Fliflets Encke. Holm Høckeljen siger at dette Prov er Bestemoder til Børnene som søger Eyendom eller Retten til Høckeljen, hvorfor hand formeener, at hun icke bør ansees, 2de Prov Anne Tostensdaatter, Peder Rønnes Hustru, aflagde Eed oc vandt, at i de tider hun var hiemme paa Flifleth, som et ungt menniske, vidste hun at Holms Fader Gullick Høckljen aarlig aflagde oc betalte nogen Rettighed till afgl: Tosten Fliflet, for 3 skind i Høckeljen, Men enten det var Landskyld eller afgifft, veed hun icke, Paa tilspørgende svarer hun at dette kand vere veed 12 aars tid siden, at denne Rettighed blev erlagt oc betalt.

3de Prov Rasmus Olsen Skolemester, vandt effter aflagd Eed, at hand engang or 6 aars tid siden for Sl: Tosten Flifleth skrev qvitering i qviterings Bogen til Gullick Høckeljen for afgift af 3 skind, Men enten det var for 1 eller 2 aar, erindrer hand icke. Citanten tilspurte vidnet, om der var Stempeld Papir i Bogen hand skrev udi, Svar: det veed hand icke till visse. 2. Om hand icke hørte Tosten Flifleth var fortrøden over at disse 3 skind icke blev indført i skiffte Brevet efter hans Søn Christen Flifleth, Svar: hand hørte vell at Tosten Flifleth var fortrøden for Skifte Brevet, Men hvorfor det egentlig var, erindrer Proved icke. Citanten forregiver, at hand har fleere vidner, som denne sinde for tidens korthed, icke er bleven indstevnt, Begierende derfor opsettelse til neste ting.

Eragtet.

Sagen optages til neste ting, til hvilchen tid Holm Høckeljen Møder uden videre varsell.

Neste års lagrettesmenn:

Til Laurette for tilkommende aar, er nu udnefnt Amund Galterud, Rasmus Aanerud, Christen Hindklev, Niels Ljen, Peder Dalbye, Jacob Qvall, Lars Nygaard oc Erick Saxum.

oo 00 oo

Fåberg Prestegård 16.10.1727, fol. 104b:

Besigtigelse av Fåberg Prestegård:

Anno 1727 dend 16de october, med efftermeldte 8te Laurettesmend af Gudsdals Præstegield, Neml: Jacob Fondstad, Peder Aandstad, Simen Fogne, Ole Fogne, Amund Heggen, Ole Tofft, Hans Mandstad og Niels Langset, holdtes besigtelse over Faabergs Præstegaard, og det effter itzige Sogne Præst Vellærverdige Hr. Mag: Hans Bircherods erhvervede Resolution oc ordre fra Deris Excellence Hr: Conference Raad og Stifftsbefalingsmand de Tonsberg, Till hvilchen besigtelse er indvarsled Hr: Hans Rosing, nu Sogne Præst til Nørdre Houg paa Ringerige, Som eeniste Søn oc arfving effter forrige Sogne Præst i Faaberg og Provst over Gulbrandsdalen afgl: Hr: Johan Rosing, Besigtelsen at bjvere, Ligesaa er indvarsled Faabergs almue, at vere tilstede ved besigtelsen for saavit almuens Huuse angaar, Herved er tilstede Bøigelensmanden Jon Fierdrum af Gudsdall, med ovenmelte 8te laurettemand, som af Kongl: Mayt: Foged Sr: Svend Steenersen er udnefnt.

Hr: Mag: Bircherod indgav da Hans Underdanige Memorial til Deris Excell: Hr: Conference Raad oc Stiffts befalingsmand de Tonsberg af 3 Aug: 1727 med paaitegnede Høybemte: Herres Resolution oc ordre til Besigtelsen dat: 23 Dito, som oplæst blev.

Hr: Hans Rosing mødte, og vedtog lovelig Stefnemaal, Paa Faabergs Almuens vegne, Møder Lensmanden Simen Flifleth, Sampt Arne Dahlen, Ole Lundgaard, Erick Unsum, Ole Christophersen Traaset, Erick øfre Jørstad, Ole Mellum, Arne oc Peder Mit Jørstad, Ole

Jørstad oc Tord Smestad med fleere, som paa egne oc dend øvrige almues vegne, vedgaar lovel: varsell.

Derpaa begav Retten sig til besigtelsen oc forretog saa først effter anviisning, almuens Huuse, som ere følgende:

1. En Borge Stue, Bestaaende af En Stor-Stue med Skorsteen udi, En Daglig Stue, Et Kiøcken med en god Skorsteen udi, og Et SpisCammer, samt en Svale til indgangen i Huused, og loffter oven over. Veggene i dette Huus ere gode, og passere endnu mange aar, Men Taget for dend halve deel som vender i Nord, er Brøstfeldigt, oc vill paa legges af nye. Udj Stor Stuen behøves et nyt Gulv, og i Kielderer er fire Bielker raadne, Hvilchen Brøstfeldighed, almuen paatog sig at svare, og till Sommeren at lade sette i vedbørlig Stand, Hvormed H: Mag: Bircherod var tilfreds. I daglig Stuen er en Kackelofn, som H: Mag: Bircherod selv tilhører. 2de. Herremacked, Bestaaende af 2 værelser under og 3de oven paa, neml: en Sall paa dend Nordre Siide Svalen, og 2de Cammerer paa dend Søndre Side med Skorsteene udi, Veggene i dette Huus passerer endnu effter sin alder, Men Taget er Brøstfeldigt oc behøves af nye at paa legges, som almuen paatager ig at gjøre, naar forlanges, Paa Salen af Herremacked, befindes en Kackelofn, af Berums Vercks Støbning, indkiøbt for Tj rdr. og almuen tilhørende. 3de. Hæste Stalden, med Trev eller Lofft over, Vill opveyes oc med nyt Tømmer under hugges, Svalen for Trevet af nye forferdiges, og Stalden i sig selv, med nyt gulv forsynes, Sampt Spil toverne Repareres, Hvilchet alt, almuen belover saa snart mueligt, at lade gjøre, og føre i forsvarlig Stand.

Dernest forretog Mand Præstegaardens øfrige Huuse Som Sogne Præsten vedligeholder.

Neml:

1. Et Huus paa dend øfre side af gaarden, bestaaende af 2 verelser under og 2 over; Dette er et gammelt Huus som ingen kand mindis naar er bygt ey heller af hvem, duer derfor intet at nedtage, eller at koste nogen stor Reparation paa, saasom dend øfre og Søndre side er nesten forraadnet, ligesaa nogle af lafterne, Taged er og Brøstfeldigt, Staar derfor paa Veggene saalenge det kand, Hr: Mag: Bircherod gjorde denne paastand, enen at faae vedderlag for Brøstfeldigheden, eller og, saafremt Huuset icke skulle høre ham till, da at vere i sin tiid fri for ansvar, effter Lovens 3de Bogs 14 Capit: 30 art: Hr: Hans Rosing svarede: at som Besigtelses Retten har befunden Huuset, at vere v-døgtig af alder, og icke verd at Reparere, Saa formeener hand effter dend allegerede lovens articul, at vere fri for at svare noged til dette Huus, som hand venter Rettens bjfald og kiendelse udi. Eragtet. Saasom dette Huus er af alder forraadnet, og icke for vanrygtes skyld, Saa kand Hr: Hans Rosing i anledning af Lovens 3 Bog 14 Capit: 30 Art: icke tilpligtes at svare dertill, Men Huuset staa Saa lenge det kand, Siden forholdes dermed effter bemte: Bog og Capituls 31te Art: saafremt sligt Huus paa Prestegaarden motte fornødiges.

2. En Biugning neder i gaarden Sonden Herremacket, med 2de Boer under og 2de loffter ovenpaa som till Cammerer kand indrettes, Dette Huus er opbyggt af Sl: Prousten H: Johan Rosing for 30 aars tid siden, isteden for 2de Boer, som forhen stod paa samme tomt, Veggene e dette Huus ere døgtige og gode, Men Taget er v-døgtigt, Til et nyt tag behøves 8 skippd. Næfver á 1 rdr. oc arbeidslønner ansees for 4 rdr, tilsammen Tolf Rdr.

3de, Et Bryggerhuus, med en god Skorsteen, oc Bagerofn udi, Veggene passerer, men vill opveyes oc underhugges en Stock, Taged er og noged Brøstfeldigt oc vill Repareres, Som tilsammen bereignes till Trei Rdr.

4de, En Vedskaare, af Smaat gran tømmer, og tag af gran Barck, med jord over, passerer uden aaboed.

5te, Et Fæhuus til Stort Fæ, af 2de hiemblinger, er opbyggt for 3 eller 4 aar siden, og altsaa nyt og gaat.

6te, Et Fæhuus til ung Fæ, er gammelt, oc forraadnet neden under, vill derfor nedtages, og med nyt tømmer forbedres, Sampt taget af nye paalegges, Som vi taxerer i alt, naar dend gamle Næfver tages til hielp, for Tolf Rixdalers bekostning.

7de, Et Sov Fiøs med Trev over, vil nedtages oc underhugges, samt nyt tag paalegges med nye Næfver iblant, som vii taxerer tilsammen for Tj Rdr.

8de, Et Ljdet Svin Huus, passerer uden aaboed.

9de, En Korn Love med 2de gulv til Høe oc Korn, Veggene passerer, og Taged fattes alleene en liden Reparation med nye Barck, som med arbejdet kand koste Toe Rdr.

10de, Et Stabbur af 2de Høyder, Norden gaarden, Veggene ere vell gamble, Men som Huuset for 2 aar siden har vered nedtagen og fløt paa nye tomt, og med nyt forbedret, Saa er det nu i passabel Stand, oc er ingen aaboed at paalegge.

11te, En Tørcke Stue med nye ofn udi, passerer.

Hr: Mag: Bircherod tilspurte H: Hans Rosing, om ingen Smedie er til Præstegaarden, Dertil hand svarede, at ingen Smedie vaar, da hans Sl: Fader kom her, Som endeel af almuen paa tilspørgende bevidnede.

Dernest forretog mand Høe Lahderne udi Engene,

1. En Høe Lahde i Romsdalen(!) dend Nordre, forfalden, vill nedtages, oc det meeste af nyt forskaffes, samt med et nyt Tag forsynes, som ansees i alt at vill koste Fiire Rdr.

2. En dito i Romsdalen(!) dend Søndre, vill opveyes og nyt gulv i legges, som taxeres for Toe rdr.

3. En Høe Lahde paa Øen, vill nedtages og med nyt under hugges, samt nyt Tag paa legges, Taxeres for Trei Rdr.

4de. En Høe Lahde i Sveen, passerer uden aaboed.

5te, En Dito paa Hoelen, Ligesaa.

6te, En Dito paa Riise, ligesaa.

7de, En Dito paa Præstevolden vill opveyes oc nyt underhugges, Sampt med nyt Tag forsynes, Taxeres for Trei rdr.

8de, Paa Kropøen har forhen staaed en Høelade, som Sl: Prousten lod nedbryde, oc som der behøves en nye i steden, vill samme koste i alt fem rdr.

9de, Sæter Huusene paa Rindaas Seteren bestaaende af Ildhus og Boe, som deals af Laurettet kiendes, er i passabel Stand, ligesaa Fæhuuset, som alt passerer uen aaboe.

10de, Gierdes gaardene og Havfeldene paa Præstegaarden, er saavit i passabel Stand, Mens behøver dog Reparation hist og her, som Her Mag: Bircherod iche begierer noget for,

11, Præstegaardens ager er i passabell Hæfd.

12. Till Prestegaarden er ichun en meged ringe Skov, Ja saa slet, at iche engang Brendevad deraf kand have, Men Præsten maa søge dend i fremmedes Skover.

Till slutning erklærede Hr: Hans Rosing, at dend aaboed som nu paa Prestens Huuse er forrefunden oc lagt, der opløber til 56 rdr, vil hand uden videre Dom, til Hr: Mag: Bircherod straxen betale.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 18.2.1728, fol. 115b:

Anno 1728 dend 18de febr: Blev almindelig Vaar Sage oc Skatte ting holden i Faabergs Prestegield paa gaarden Fliflet, oc Retten tillige betient af Laurettet Peder Galterud, Arne Brunloug j steden for for Rasmus Aanerud, Willum Skindstackrud for Christen Hindklef, Niels Ljen, Jacob Qvall, Lars Nygaard, Erick Saxum oc Christen Ulleland, oververende paa Kongl: Mayt: Foged Sr. Svend Steenersens vegne, Erland Steenersen, Bøigde Lensmanden Simen Fliflet, med øfrige tingsøgende almue.

Blev da først allerunderdanigst Læst oc Publiceret Deris Kongl: Mayt: allernaadigste Forordninger i talled Sex, som Special paa det første, neml: Gudsdals ting Registeret oc Extraheret er.

Derneft andre folcks Breve som effterfølger:

Kongeskjøte på Roterud:

1. Deris Kongl: Mayts: allernaadigste Skiøde till Even Baardsen paa 2 skind med Bøxel udi Rotterud Engeland under Hage, for 300 rdr: dat: Fridrichsberg dend 6 Februarij 1727.

Kongeskjøte på Rindal:

2. Deris Kongl: Mayt: Skiøde til Arne Hallosen paa 2 Huuder 3 skind med Bøxel i gaarden Rindall, for dend Summa 840 rdr: Dat: Fredensborg dend 19 Junii 1727.

Kongeskjøte på Sæther i Saksumsdalen:

3. Kongens Skiøde til Christen Johansen Sætter paa En Huud og 18 bpd. fisk med Bøxel i gaarden Sætter or 362 rdr., Dat: Fredensborg d: 19 Junii 1727.

Transportskjøte på Sæther i Saksumsdalen:

4. Christen Johansen Sætters Transport Skiøde til Christen oc Anders Halvorsønner paa forbemte: Setter, for Bemte: Summa oc 16 rdr. 2 ort 16 s: for Skiødets bekostning, Dat: 8 Januarii 1728.

Skjøte på en del av Fløyten engeland I:

5. Arne Hallosen Rindals Skiøde till Knud Olsen Moug, En lod eller Part af Fløytens Engeland saavit hand under Moug hidindtil har brugt, for 34 rdr., Dat: 19 Januarii 1728.

Skjøte på en del av Fløyten engeland II:

6. Dito, till Arne Olsen Lexhuus paa en lod eller Part i bemte: Fløytens Engeland for 34 rdr. Dateret 19 Januarii 1728.

Skjøte på en del av Fløyten engeland III:

7. Dito Arne Hallosen Rindals Skiøde til Halvor Halvorsen Hover, paa en lod eller Part i Fløytens Engeland, for 14 rdr. Dateet Rindall dend 19 Januarii Anno 1728.

Føderådskontrakt i Vormstuen:

8. Ole Olsen Vormstuen oc Hustrue Berthe Biørnsdaatter Contract oc gave Brev till hans Søn Morten Olsen, fordi hand har, oc fremdeles skal forsørge dem deris lives tiid, med videre, Dat: Worm Stuen dend 20 Januarii 1728.

Bygselbrev på Kastrud:

9. Mag: Bircherods Bøxell Seddel till Hovel Johansen paa gaarden Kasterud skyldende til Faabergs Præsteboel 1 1/2 Huud, Dat: 1 December 1727.

Festebrev på Hønhaugen under Snakhol:

10. Jacob Olsen Snaghoels feste Seddel til sin Søn Gudmund Jacobsen paa et Huusverre Hønhoven kaldet, Dat: 22 Decembr: 1727.

Odels- og pengemangelslysning:

11. H: Major Møllerops odels oc Pengemangels lysning till Ensbye, Mællum, Kaalberg oc Jøstad, som er hans Frues odell, oc af hans Svoger Soldt til fremmede etc: Dat: Kionerud i Stange Sogn d: 5 Febr: 1728.

Odelslysning på del av Nordre Langseth:

12. Christen Pedersen Nørdre Langsets odels lysning till 6 1/2 skinds skyld i samme gaard som hans Faders Broder Ole Christensen bruger, Dat: 30 Decembr: Ao. 1727.

Musikk-bevilling:

13. Stadts Musicanten i Christiania Hendrich Meyers Bevilling till Lars Larsen med hvem hand til sig tager, at maa betienne Faaberg oc Gudsdals Sogne med Spill, Dat: Christiania d: 6 Febr: 1728.

Eiendomsstrid om Roterud:

Fremkom for Retten Lars Poulsen Hage oc Gunder Poulsen Hage, som indgav et skriffellig Stefnemaall af 31 Decembr: 1727 som oplæst blev, Derved de till dette ting indstevner Even Baardsen fra Brøttum til provs anhør, at de oc deris forfædre har oprøddet det Setter Boel oc Engeland Rotterud kaldet etc: som hand sig har til kjøbt af deris Kongl: Mayt: oc nu søger at drive dem der fra.

Indstevnte Even Baardsen, Mødte selv for Retten oc vedgaar lovelig Stefnemaall, Siger at have udsagt opsidderne for Juell oc Stefnem dem til at fravige Engelandet, til hans benøttigelse oc brug, som hand venter, skall skeep, Citanterne indgav Fogden Christen Hansens Bevillings Seddel til deris Foreldre paa den Løcke i Rotterud, hvormed de vil beviise, at de er de første som samme har optaged, dat: 6 Aug: 1677, for Retten oplæst. Ellers siger Citanterne at samme Rotterud siden er bleven forhøyet til 12 Læs Høe, indtill Ao. 1719 det blev skyld satt for 2 skind under derris gaard Hage. Citanterne begierde derris vidner ført som for Retten blev fremkaldet, oc Edens forklaring af lov Bogen forrelæst, med gjorde formaning, at vidne sandferdelig, Den eene Laurettesmand Peder Galterud som skal vidne i denne Sag opstod fra Retten oc i hans sted satte sig Christopher Dahlen, saalenge denne Sag varer.

Fremstod saa de 4 gamle Mend Asbiørn Høstmelling, Peder Galterud, Arne Bredsetter oc Christen Thomesen Aufvelsgaarden, som aflagde Eed oc vandt, at de Mend Poull Gundersen oc Poul Olsen, som er Citanternis Fædre, oc i dend oplæste bevillings Seddel benefnt, vare de første som optog Rotterud Engeland, af Raae Rod, Siden er det af dem oc deris Sønner, Citanterne Lars Poulsen oc Gunder Poulsen, efter haanden oprøddet oc forbedret, at det er bleven saa got som det nu er, Endog Bygged oc bekostet Høe Lahder oc fornødene Sætter Huuse derpaa for derris Creaturer, Saa som de der har hafft fra første tid, ligesom de har endnu, deris Høst oc Vaar Setter til gaarden Hage.

Herom begierede Citanterne tingsvidne under Rettens bekræfftning.

Usømmelighed på Jørstad:

Fremkom for Retten Hovel Johansen, som angav til i dag at have indstevnt Tomes Biørstad til Provs anhør oc Doms ljdelse for v-sømmelig beegnelse paa Jørstad Natte tider, oc svare omkostning, Indstevnte Thomes Biørstad, mødte icke etter paraabelse, Stefnem vidnerne Simen Flifleth, oc Ole Ljen, afhiemlede Eedelig Stefnemaalets lovlige forkyndelse, Citanter Eskede Laudag, Eragtet, Som Stefnemaalet over Thomas Biørstad, lovelig er beviist, Saa forrelegges hann: Laudag til neste ting, med tilsvar at Møde, under paafølge effter loven.

Gjeldssak på Bekken på Søre Ål:

Fremkom for Retten Ole Horster paa Østen Østens: Engelshuuses vegne paa Dofre, som har indstevnt Ole Becken til Doms ljdelse for 8 rdr. hand er ham skyldig for 2de Hæste, oc svare omkostning, Indstevnte Ole Becken Mødte iche effter paaraabelse, Stefne vidnerne Simen Flifleth oc Ole Ljen afhiemlede Eedelig Stefnemaalets lovelig forkyndelse for Ole Becken for hans tilhold hos hans Fader i Becken, i Faderens paahør, Ole Horster Eskede Laudag, Eraget, Ole Becken forrelegges Laudag til neste ting med tilsvær at møde, til Sagens nærmere afhandling, effter som Stefnemaalet nu lovelig er afhiemlet.

Mannevond okse fra Skog:

Fremkom for Retten Kiersten Knudsdaatter, som har indstevnt Hening Skov til Provs anhør oc Doms ljdelse, at erstatte hende 8 rdr. Badskerløn fordj hans Thior som hand holder til sit Fæ har Stanged hende forleden Høst i Sætteren, Som Prov er indstevnt Siver Balberg, Rønoug Balberg, Ingebor Balberg, Marit Kiølgaard, Kari Kiølgaard, Gunild Heningsdaatter Skov, Indstevnte Hening Skov møder selv for Retten, oc vedgaar lovel: Stefnemaal, paastaar at Kiersten Knudsdaatter bør beviise sit søgemaall, af Provene Møder Ingebor Balberg oc Marit Kiølgaard som Citantjnden begierer afhørt, hvorpaa begge fremstod, oc effter formaning till Sandheds udsigende aflagde Eed og vandt, at de forgangne Sommer i Sætteren var Redde for Hening Skovs Thior, Men gjorde dem ingen tid nogen skade, Saa ey heller at hand var effter andre, ey heller effter vidnerne selv. Citantjnden begierde Laudag over de udeblevne vidner, Siver Balberg, Rønnaug Balberg, oc Gunild Heningsdaatter Skoug, Stefne vidnerne Simen Flifleth, Lars Nordhove oc Rasmus Siverud, afhiemlede under Eed, at de benefnte er lovel: Stefnt till i dag, Citantjnden Eskede Laudag,

Eraget:

Som Stefnemaalet lovel: er afhiemlet, Saa forrelegges Siver Balberg, Rønnaug Balberg oc Gunild Heningsdaatter Skoug, Laudag til neste ting, deris Vidnesbyrd i denne Sag at aflegge, till hvilchen tid Hening Skovg Møder samme at paahøre, alt under paafølge effter loven.

Leiermål:

Fremkom for Retten Leyermaals forpagteren Erland Steenersen, som i Rette fordrede effterskrevne til Doms ljdelse for skyldige Leyermaals Bøder oc ægteskabs sigter, effter indstefning.

1. Ole Willumsen Skindstackrud 12 rdr. oc Lispet Halvorsdaatter 6 rdr, Hening Skoug svarede paa deris vegne at de tilstod Leyermaalet, da de blev stefnt.
2. Ole Sørensen oc qvinde ægteskabs Sigt 3 rdr 1 ort 12 s.; Gudmund Torgersrud svarer paa deris veigne, at de dette tilstaar.
3. Harckel Norødegarden oc qvinde ægteskabs sigt 3 rdr 1 ort 12 s.; Lensmanden siger de har tilstaaed dette.
4. Soldat Knud Grønljens qvinde Marit Olsdaatter ægteskabs sigt 1 rdr. 12., Lensmanden svarer at de dette tilstaar.

Citanten paastaar Dom til betaling, Afsagt, Som de indstevnte har ladet svare for sig, oc tilstaaed sigtelsen, Saa tillpligtes de i følge af Loven, Bøderne at betale, Neml: Ole Villumsen Skindstackrud 12 rdr. Lispet Halvorsdaatter 6 rdr. Ole Sørensen for sig oc qvinde 3 rdr. 1 ort 12 s.; Harckel Norødegarden oc qvinde 3 rdr. 1 ort 12 s.; og Marit Olsdaatter 1 rdr. 12 s: som en hver for sig, udreeder oc betaler femten dage effter forkyndelse under Execution effter loven.

oo 00 oo

Jevne i Øyer 19.2.1728, fol. 118a (utdrag):**Gjeldssak på Li:**

Fremkom for Retten Ole Horster paa Ole Jungeruds vegne, oc indgav et Skrifftlig Stefnemaall over Jon Lj af 3 Febr: 1728, Som oplæst blev. Derved hand till dette ting indstevner Jon Lj for 6 rdr. giæld, derfor at lide Dom oc svare omkostning, indstevnte Jon Lj mødte icke effter paaraabelse, Stefnevidnerne Johannes Jevne oc Christen Fladstøl, afhiemlede Stefnemaallets lovlige forkyndelse, for Jon Ljes Bopæll i hans qvindes paahør, Citanten begierte Laudag,

Eragtet,

Som Stefnemaallet lovelig er beviist, Saa forrelegges Jon Lj Laudag til neste ting, Sagen at tilsvare under paafølge effter loven.

Tømmersvindel:

Fremkom for Retten Hovel Johansen, som indgaf et Skrifftlig Stefnemaall dat: 9 Janv: 1728. derved hand paa egne oc Samptlige Tømmerbrugendes vegne til dette ting indstevner Poul Hoel og Jens Daar i Edtzvold Sogn, oc Peder Snaghoel i Faaberg Sogn, at anhøre Prov ang: nogen handel med Saugtømmer som skal vere forreløben i Øyer Sogn afvigte Sommer, hvoreffter Citanten et lovskichet tingsvidne vil vente beskreven. De indstevnte Mødte icke effter paaraabelse, paa tinggaarden, ey heller nogen paa deris vegne med tilsvær, Citanten begierte de indstevnte Prov afhørt, effter som paaskriffterne paa Stefnemaallet viiser at de paagiældene lovel: er Stefnt. Provene blev da af Retten fremkaldet oc Eedens forklaring forrelæst, derpaa formanet at vidne sandferdelig, under paafølgende timelig og ævig Straff.

Fremstod saa Iste Prov Berger Kramperud som aflagde Eed oc vandt, at hand i fior Sommer i aande tiden paa veyen da hand gick fra Kircken kom i tale med Johannes Jonsen Luncke, Som sagde at Poul Hoel fra Edtzvold Sogn hafde vered oppe hos ham oc soldt ham nogle kabatzer /:v-merkede Stocker:/ og nu siger de som har seet dem, at de ere Merckede siger hand, Sagde videre: at Tømmerkarlene selv hafde langt dem ind oc selv hafde de bundet dem, oc at hand, Johannes Jonsen , icke hafde seet Stockerne, Men bedet dem føre dem ud i Elven igjen. Noged effter laante bemte: Poul Hoel vidnets aafloy, som hand sagde ville betale ham for enten med skilinger eller Cabatzer, som hand da hafde brugt aafloyen i 2 dage kom hand optil Kramperud, oc sagde til vidnet der laae 2 smaa Stocker hand skulle have for hand brugte aafloyen, som vidnet siden besaa, oc var dend eene Tosten Hielles Mercke paa, men dend anden v-mercket, Vidnet siger hand rørte icke Stockerne siden.

2det Prov Tosten Luncke aflagde Eed og vandt, at en 14 dages tid effter at Johannes Jonsen Luncke hafde kjøbt af Poul Hole de Stocker som første Prov har sagt, logerte hos dette vidne nogle tømmer karle, da kom Johannes Jonsen Luncke ind og sagde til dem, at have kjøbt nogle Stocker af Poul Hoel, som hand hører er mercket, hvorforre hand bad dem hilse Poul Hoel og sige ham, at hand icke gjorde som nogen Brav Karl at hand soldte ham Cabatzer, da hand dog hører at de ere Merckede, Bad dem og føre Stockerne ud igjen, naar de kom ned til Elven, Vidnet hørte oc af Johannes Jonsen at det var 6 Stocker.

3de Prov Christopher Ljen fra Fron, aflagde Eed oc vandt, at hand hørte af Ole Næsse en af tømmer brøtterne som logerte paa Luncke til hvilchen Johannes Jonsen Luncke hafde sagt at hand kjøbte 6 Cabatzer af Poul Hoell, som hand hørte var mercket, siden hand kjøbte dem, Ole Næsse sagde oc til vidnet at Peder Snaghoel var med Poul Hoel oc solte Stockern, Som vidnet siden med fleere af tømmer Brøtterne saae, at alle 6 Stockerne vare Merckede, skiød de dem i Elven igjen, Fleere Prov siger Citanten at kunde fremføre, Men holder det denne gang v-nødig, hvorforre hand alleene begierer dette beskreven under Rettens bekræffning.

oo 00 oo

Tolstad i Vågå 26.2.1728, fol. 131a (utdrag):**Tømmersvindel:**

Fremkom for Retten Ole Horster som indgav Hovel Johansens Skrifftlige Stefnemaall af 10 Janu: 1728 som oplæst blev, Hvorved er indstevnt Hendrick Fuglerud i Edsvold Sogn till Provs anhør fordi hand afvigte Sommer har understaaet sig at udtage endeel af Hovel Johansens Saugtømmer af Bommen ved Biercke landet i Faaberg Sogn, hvilchet tømmer hand skal have solt til Johannes Blessum paa Vaage, etc: Indstevnte Hendrick Fuglerud, møder iche effter paaraabelse, Men Stefnemallet er under Eed afhiemblet ved paaskriften. Horster begierte vidnerne afhørt, som for Retten blev fremkaldet, oc Eedens forklaring forrelæst, med formaning at vidne Sandferdigt,

fremstod saa 1ste Prov Poul Pouls: Tolstad som aflagde Eed og vandt, at i sidste afvigte Sommer i Faaberg hørte hand af tømmer fløderne, at Hendrick Fuglerud skulle have udtaged nogle v-Merckede Stocker af Bommen ved Bierke landet, oc solt till Johannes Blessum, Horster tilspurte Proved, om det icke kand Nafngive hvem dette sagde, Resp: Hand erindrre det icke,

2det Prov Ole Olsen Lillehiem, Provede under Eed, ord effter andet ligesom forrige vidne.

3de Johannes Blessum, vandt effter aflagde Eed, at hand i fior Sommer kiøbte 4 v-merckede Stocker Saugtømmer af Hendrick Fuglerud, ved lensen ved Bierckelandet, oc gav ham for hver Stock firre skilling, oc slige Stocker har hd: offtere kiøbt, baade af Hendrick Fuglerud oc andre, Dette begierede Horster beskreven under Rettens bekræftning.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 14.6.1728, fol. 169a:

Anno 1728 dend 14 Junii Blev almindelig Sommer Sage og Skatte ting holden paa Fliflet i Faabergs Præstegield oc Retten tillige Betient af Laurettet Ammund Galterud, Arne Brunloug, Villum Skindstackrud, Niels Ljen, Jacob Qvall, Lars Nygaard, Erick Saxum, oc Christen Ulleland, Oververende paa Kongl: Mayts: Foged Sr. Svend Steenersøns vegne, hans Fuldmægtig Sr. Erland Steenersøn, Bøigde Lensmanden Simen Flifleth, med Meenige tingsøgende almue,

Hvorda først Underd: blev Læst oc Publiceret følgende Høy øfrigheds ordres oc anordninger, neml:

1. Placat ang: endeel Kongl: Indkomsters forpagtninger for 1729, 30 oc 1731, Dat: Rente Cammeret d: 10 April 1728.

2. Deris Excell: H: Stiffts befalingsmand de Tonsbergs ordre af 8 May 1728, hvorved hand Communicerer Deris Kongl: Mayts: allernaadigste Resolution oc bevilling af 22de Aprill, ang: Trælastens udskibning til dette aars udgang.

Dernest andre folckes Breve.

Søskenskjøte på Lundgård:

1. Ole Olsen, Erick Unsum, Arne Lexhuus oc Knud Moug, paa deris Myndlingers vegne, Skiøde til Ole Olsen Lundgaard paa 3 Huuder som Lundgaard skylder med Ole Olsens egen arvelod, for 300 rdr. tilsammen, Dateret 12 Juni Ao. 1728.

Skjøte på del av Syverud:

2. Niels Olsen Siveruds Skiøde til sin Sviger Søn Christen Knudsen paa 6 skind i Siverud, for 130 rdr. Dateret 12te Aprill 1728.

Skjøte på halvparten av Stutshoved:

3. Bendt Tostensen Gustums Skiøde til Peder Tollersrud paa halvparten i Studtzhoved som skylder 7 1/2 akind, Dat: 12 Aprill 1728, oc solt for 170 rdr.

Pantebrev på Nordødegården:

4. Niels Pedersen Norødegaardens Obligation oc Pandtebrev til Iver Hansen Fondstad for 102 rdr. 1 ort 8 s: imod halvparten neml: 3 skind i Norøgaarden till underpandt oc brugelighed, v-igienløst i 20 aar, Dat: 14 April 1728.

Pantebrev på Ulland:

5. Knud Poulsen Ullelands obligation till Peder Tollersrud paa 231 rdr. imod 1 Huud i Ulleland till underpandt, Dat: 17 Junii 1728.

Pantebrev på Syverud:

6. Christen Knudsen Siveruds Obligation til Peder Tollersrud paa 130 rdr. imod 7 1/2 skind i Siverud till underpandt, Dat: 17 April 1728.

Kontrakt om Kjetlien:

7. Peder Olsen Kitljen oc Lars Clemedtsen Kitljens Contract om gaarden Kitljen, og ophævelse af forrige Contract af 7 May 1721, saavit fremfødselens angaar og begges Separation effterdags etc: Dat: 5 Junii 1728.

Odels- og pengemangelslysning på Midt-Jørstad:

Fremkom for Retten Lensmanden Simen Flifleth som paa Christen Haagensens vegne, lyste hans odels Rett til dend gaard Mit Jørstad her i Faabergs Præstegield oc derhos gav tilkiende sin enge mangell i følge af Loven, oc som hand agter at indfri gaarden med tid oc leilighed, Saa Reserverer Christen Haagensen sig, Sagens paatale til lovelig tid oc sted, Hvorom hand begierede tingsvidne, af Retten beskreven.

Gjeldssak på Bekken på Søre Ål:

Fremkom for Retten Ole Horster paa Østen Engelshuuses vegne paa Dofre, oc fremlagde en Laudags beskrivelse over Ole Becken for 8 rdr. gield, dat: 18 Febr: sidstleden, derhos hand fordrede Sagen i Rette, Indstevnte Ole Jonsen Becken mødte icke effter paaraabelse, Vidnerne Peder Suttestad oc Arne Bredsett, fremstod, oc afhiemlede laudagens lovelige forkyndelse for Ole Beckens tilhold i hans Moders paahør, Ole Horster Eskede Dom i Sagen, efterdi Ole Becken 2de gange, lovel: er Stefnnt, og dog ey møder, eller lader svare.

Afsagt,

Som Ole Jonsen Becken hvercken effter Stefnemaal eller Laudags forreleg møder med noget tilsvare, ey heller nogen paa hans Vegne, Saa tilpligtes hand i følge at lovens pag: 49 art: 32 De 8te rdr: til Østen Engelshuus at betale med 1 1/2 rdr. for Sagens omkostning, Som hand udreeder oc betaler femten dage effter forkyndelse, under Excecution oc adferd effter Loven.

Strid om retten til oppsigelse av leilendingen på Kastrud:

Fremkom for Retten Arne Dahlen, paa Sogne Præsten i Faaberg, Hr: Mag: Bircherods vegne, som oc selv var nerverende, og indgav bemte H: Mag: Skrifftlige Stefnemaall af dato 28 May 1728. Derved hand till dette ting indstevner Hans Mickelsen, til Doms ljdelse oc Provs anhør,

fordi hand som en fremmed oc v-bekientd Person, har understaaet sig, at udsige hans Leilending Hover Johansen, af gaarden Kastrud, oc dereffter understaaet sig Jorden at Pløye, hvorforre hand ham har mottet arrestere, hvilken arrest hand vill vente af Retten Confirmeret, med videre samme Stefnemaals indhold, som oplæst blev. Paa deris vellærverdighed H: Hans Rosings vegne, Som hosbunde for arrestanden Hans Mickelsen, Mødte Procurator Anders Christensen, og beegnede Sagen, med sin contra Citation af sidstleden 24de May, som oplæst blev. Derved hand Contra Stefner H: Mag: Bircherod, til Provs anhør, oc videre paastand, for hans tiener Hans Mickelsen paalagde arrest, og fordi hand har anmaset sig gaarden Kastruds brug, med videre samme Contra Stefnings indhold. Hans Mickelsen var selv ved Retten tilstede. Arne Dahlen indgav H: Mag: Bircherods begier till Kongl: Mayt: Foged, om at lade arrestere Een v-bekientd person af dato 12te May 1728. Hvorpaa er teigned Fogdens Fuldmægtig Sr: Erland Steenersens ordre til Bøigde Lensmanden Simen Fliflæth, samme at forrette, oc dat: forbemte: 12 May.

Derpaa fremstod Lensmanden Simen Fliflæth med de 2de Mend Ole Nørdre Jørstad og Lars Opjordet, som forklarede, at denne arrest blev forrettet d: 19 May sidstleden, og siden dend dag har Hans Mickels: siddet paa Fliflæth hos Lensmanden, Paa hvilchen derris udsagen oc forretning de aflagde Corporlig Eed effter Loven. Effter Contra Stefningen, blev saa fremEsked Christen Hansen oc Ole Jensen, hvilche Anders Christensen tilspurde: effterdi de for H: Hans Rosing, Pløeyede paa Kastrud d: 19 May, hvorfor de da forlod derris arbejde. Resp: Da de saae at Hans Mickelsen blev tagen i arrest, oc Lensmanden spurte dem om de ville blive veed at Pløye, vigede de af med begge Plovene, oc torde saa icke pløye videre som de med Eed bekræfftede. Citanten Mag: Bircherod tilstod selv, at hans ord til Lensmanden var, at saa som hand icke vidste hvem dend Person var som pløeyede hans Jord, Saa skulle de tage dend i arrest som Pløeyede. efftersom arresten(!), lydte icke eller Nafn gav nogen viss Person, Men alleene dend som Pløeyede eller Saade, oc icke hafde anmeldt sig for hann:

Anders Christensen fandt sig anleediget, at tilspørge de trende nest forrige forestaaende vidner, Chrsiten Hansen oc Ole Jensen, 1. Om icke Hans Mickelsen gick oc Saade Korn paa Kasteruds ageren for Hr: Hans Rosing, da Lensmanden oc Mendene kom, og tog hannem udi arrest, Disligeste at vidnerne aparte gick oc pløeyede.

2. om icke, saa snart arresten var giort oc Hr: Hans Rosings forbemte. folck, nødsagelig motte qvitere derris arbejde, dereffter strax fremkom, Nj Par Plov Hæster med Nj Plover, oc anfangede at pløye, Ligervis hvem der da befalede dem at Pløye oc hvilche folck der vare som Pløeyede:

Til dend 1ste Post, svarede vidnerne Ja.

Till dend anden Post svarer de ligeledes Ja, oc var der da effterskrevne, Erick Sønstelj, Christen Nørstelj, Niels Biercke, Ole Olsen Traaset, Ole oc Simen Søndre Jørstad, Torckel Kolberg, Ole Sivers: Ronnerud oc Iver Traasets Dreng Christen, med hver derris Ploug, videre tilstaar vidnerne, at de Saae Hovel Johansen Saade paa ageren, effter hvis bemte: 9 Plover Pløeyede.

Citanten Mag: Bircherod svarede til disse 2de qvæstioner. Hvad sig dend første angaar, Da der som Hr. Anders Christensen, vilde giøre Distinction imellem at Saae oc Pløy, oc deraf giøre dend conclusion, at Lensmanden var gaaen uden for arrestens formelding, Da meente hand at det eene ord Besaae Jorden, Indbefatter I sig de toe ting at Pløye oc Saae, Til det andet svarede hand, at hvad Hovel Johansen hafde Pløyed eller Saade i Jorden effter d: 14 Aprilis, har hand giort effter sin Landherres tilladelse, som effter Faredag, var Jorden mægtig.

Dereffter fremstillede Mag: Bircherod 4 Prov, neml: Peder Snaghoell, Christen Hansen, Ole Jonsen oc Hovel Johansen, som hand begierede Eedtagen, oc siden at vidne derris Sandhed, derpaa fremstod de 3 første, oc aflagde Eed oc vidnede paa Spørsmal, Arne Dahlen tilspurte vidnerne,

1. Hvad tid Hr: Hans Rosing var fløtted fra Kasterud, Resp: hand fløttede oc reiste fra Faaberg d: 19 Martij sidstlede, med Hustru oc Børn, till Nørdre Hougs Præstegaard paa Ringeriged,
 2. Hvad tid hand fløttede fra Kasterud, Resp: Hand fløttede derfra til Faabergs Præstegaard ved de tider hans Sl: Fader Prousten Rosing døde, neml: in Januariis 1726. Men brugte dog Kastrud alligevell til dette aar,
 3. Da Hr: Hans Rosing Ao. 1728 d: 19 Martij fløttede fra gaarden Kasterud, om hans Fæ endda var paa Kastrud, Resp: Hr: Hans Rosing hafde der tilbage baade Fæ, 1 Hæst, en endeel Sover, som de icke rettere erindrer end io var ved 21 stk: Fæ smaat oc stort, En tienistedreng oc 1 Pige, var oc der.
 4. Om der var Sæde Korn tilbage paa gaarden oc hvormeged, Resp: En tønne oc 6 Settinger, Christen Hansen oc Ole Jonsen forklarede ellers at Hr: Hans Rosing kiøbte 4 td. Korn af Prousten i Øyer som blev ført til Kasterud denne vaar, neml: Mandagen før Pindtze Helgen, oc ellers sagde Prousten til dem at Hr: Rosing kunde faae saa meged Korn hand behøvede, Fra Faabergs Præstegaard blev oc ført 9 td. oc 3 qtr: hvilchet blev omkastet paa Kasterud, oc fick derudaf 4 td. Sæde Korn, resten var til Brødkorn for folckene.
- 4de(!). Hvordan det Korn var, som Hans Mickelsen begyndte at Saae Jorden med, oc om de har v-forfalsked Prøve med sig, Saa det siden icke er drøfftet eller Renset. Resp: De fremviste en Prøve, som de siger er af det slags som blev Saad oc kom fra Faabergs Præstegaard, hvilchet Laurettet siger at vare passabelt, dog icke af det Strieste, eller Veggefalds Korn.
- Hr: Anders Christensen tilspurte de 3de Vidner, om icke Hr: Hans Rosings Creaturer bleve igien paa Faabergs Præstegaard oc Kasterud tilbage, effter at hand med Kone oc Børn var udfløt til Ringerige. Resp: De Creatureerne blev igien paa Præstegaarden tilbage til nu nyelig at de er uddreven til Ringeriget, Men paa Kasterud er endnu Een Koe oc en 10 eller 11 stk: ungfæ, samt nogle Sover, Hæste er nu ingen paa Kasterud, Men ventes 2de fra Ringeriget.
- Endvidere tilspurte Anders Christensen vidnerne, om de icke er bekiendt, at Hr: Hans Rosing, agtede at bruge gaarden Kasterud fremdeelis, hvortil allerede var giort anfang med Pløynig oc Sædning, Item hvor meged Korn Hans Mickelsen hafde Saad, indtill hand blev tagen i arrest. Resp: Joe de veed icke andet end det var Hr: Hans Rosings agt, at bruge gaarden oc blev der Saad af Hans Mickelsen 2 1/2 td. mindre end en halv Setting. Citanten tilspurte Hans Mickelsen,
1. Om hand hafde talt til ham et eeniste ord om, at hand ville besaae gaarden Kastrud. Hr: Anders Christensen exiperede imod dette Hr: Mag: Bircherods forlangende, at Hans Mickelsen, er en Contra Part i denne Sag, saavel som Sagen paagiældende, hvorforre hand vel ventelig bliver forskaaed(!) at Eskes til noget vidne. Hr: Mag: Bircherod paastod, at iust derfor at Hans Mickelsen var hans Contra part, kunde hand saa meged desto meere udi allerminde Misstancke fordres til at svare paa Spørmaall.
- For det 2det. Da hand gjorde forbud paa Jorden, om hand ei for Fogden hafde fremvist sit Skriftlige Beviis, hvilched hand er pligtig at gjøre, naar hd: vil lade Lovfeste Jorden.
- 3de. Om icke Hovel Johansen for at omgaaes med ham i høfligste Maader, hafde tilbudt ham tilstreckelig Caution, oc hvad Hans Mickelsen dertil svarede:
- Hr: Anders Christensen Reserverede sig til sit forrige oc forklarede, at alt dette er uden for en udsent tieners Dispensation. Citanten fremeskede de toe Mend Erick oc Ole Ljen, som vandt effter aflagde Eed, at de hørde at Hovel Johansen tilbød Hans Mickelsen Caution for Jordens brug, effter at Hans Mickelsen hafde ladet gjøre forbud hos Hovel Johans:
- Mag: Bircherod tilspurte Lensmanden Simen Flifleth, da hand effter Hans Mickelsens begiering gjorde forbud paa Jorden om hand da hafde Fogdens ordre dertill, effter Lovens pag: 488 art: 6. Lensmanden svarede: Hand hafde hertill icke Fogdens ordre, Men Hans Mickelsen begierte ham hertill, oc var hand ham da følgagtig med de 2de Mend Erick Unsum oc Svend Veddum, til Kasterud.

Hr: Anders Christensen forklarede at Hr: Hans Rosing er fremmed for, langt mindre har bifaldet Hans Mickelsen at gjøre noget forbud hos Hovel Johansen, det hand icke skulle Pløye paa gaarden Kasterud indeverende aar, i henseende saadant var gandske v-fornøden, efftersom gardens brugelighed fremdeelis som forhen, vedkommer Hr: Hans Rosing, Men icke Hovel Johans: hvorfor hand tilspurde i Ermangling af saadan oplysning Hans Mickelsen, hand derom selv at motte gjøre forklaring, saavel som oc anvise udi Retten dend skriftlige Instruction Hr: Hans Rosing hann: ved sin opreise her til stedet medgav.

Hans Mickelsen svarede. At hand gjorde dette forbud af sig selv, efftersom hand fornam at Hovel Johans: vilde bruge gaarden, Ellers indgav hand Hr: Hans Rosings ham medgivne skriftlige ordre af 4 May 1728, som hand begierede oplæst. Derpaa blev frem kaldet Lensmanden Simen Fliflith, som tilstod at Hans Mickels: foreviiste ham denne nu fremlagde Hr: Hans Rosings skriftlige ordre da hand kom paa gaarden Kasterud,

Mag: Bircherod indgav sit Indleg oc i rette settelse i denne Sag som er Dat: d: 13 Junii 1728, for Retten oplæst.

Sr: Anders Christensen Replicerede at dette fremlagde Hr: Mag: Bircherods indleg med dessen Momenta Concernerer icke denne Sag ang: arresten, Men den anden og nest efterfølgende Sag Betreffende Hovel Johansens tiltagne v-lovlige Brug, oc gardens bemegtigelse for indeverende aar, udi hvilchen Sag Premier Citanten Deris Edle VelErverdighed Mag: Bircherod, saavit hann: motte paagielde oc er indvarslet, hvorhen hand oc, imod dette vitløffte Skriff Reserverede sin besvarelse, for saavit nødig eragtes motte. Men hvad sig angaar de 2de qvæstioner udaf dette indleg vedkommende arrestanten Hans Mickelsen, dend første forspørgelse om Hr: Mag: arrest er Lovelig, Den anden om aarsagen til samme arrest er billig, Item dend oposition om Hr: Hans Rosing hafde Rette, effter d: 14 Aprill indeverende aar, at bruge Kasterud etc: som egentlig er begyndelse oc Hoved Disputen i denne Sag, Saa fremlagde hand forrige Proust oc Sogne Præst her paa stedet dend Sl: Mand Hr: Johan Rosings til sin Søn oc da hverende med tiener udj kaldet Hr: Hans Rosing udgivne Lovskickede Bøxell Brev d: 18 Decembr: 1714 som tinglyst er d: 15 Febr: 1715 hvilchet hiembler Hr: Hans Rosing gaarden Kasteruds brug oc besiddelse effter loven, at nu Hr: Hans Rosing effter Guds og Kongens Naade, har nødt Præstekald paa Ringerige, kand icke vere noget tilstreckeligt fundament for, at hand haver forbrut dend Jord hand haver i fæste udi Faaberg Sogn i Gulbrandsdalen, Saalenge som hand effter lov bruger gaarden forsvarlig, Saavel som dend tid hand lever, eller oc hans hustrue effter hans dødelige afgang. Hvorforre hand paastod, videre vitløffthighed at forbi gaae, Retten oc tinget icke at opholde med, det icke kand staa imod Lovens 1ste Bogs 19 Cap: 21 Art: udi Mag: Bircherods magt, at Bøxle dend Jord bort, som en anden haver udi fæste, hvilchen lovens 3de Bog 14 Cap: 10 Art: tilholder, at dend som haver fæstet en Jord, hand skall beholde dend saalenge som hand kand beviise at have taget sit aaremaall, omendskiønt hand faar en Nye Jorddrott, oc derforre igientog hand sin forhen allegerede paastand om arrestens v-lovlighed, loven Pag: 151 art: 21 Med dend samme paastand som Hr: Mag: Bircherodes, om arresten er lovl: Item om aarsagen til samme er billig, Det skulle hand da formode, som hans faste paastand er, at arresten er v-lovlig oc aarsagen v-billig, hvorforre hand for begge deele, paastod, en v-opholdelig Dom i denne Sag, med faste paastand Deris Vellærverdighed Hr: Mag: Bircherod, effter nestforrestaaende Lovens tilhold udi 1ste Bogs 19 Cap: 21 Art: vorder tilfunden, for v-lovlig arrest, at oprette dend arresterede Hans Mickels: hans Spot oc skade fra d: 19 May til nerverende tid hand tids spilde oc forsømmelse, baade her oc paa Ringerige i billigste Modereret effter denne hans paastand med 60 rdr. samt aarsagede bekostning at nyde aparte vedderleg, hvorom hand paastod en v-opholdelig Dom i henseende til Contra Citantens kostbare lange reise, som icke veed opsettelse skulle bebyrde premier Citanten med desto større omkostning, Deretter blev oplæst hr: Hans Rosings Bøxell seddel af 18 Decembr 1714. Citanten Mag: Bircherod Gratulerede sig at hands oc hans Contra Parts Principia derudj

stemmede over Eens, at disse 2 qvæstioner med arresten og dens aarsag skulle afgjøres, oc indstillede derfor till endelig Dom, om hovedqvæstionerne dend eene om arresten, enten er lovel: eller icke, dend anden om hvilchen der hafde Rett til gaardens brug effter 14 Aprill. Hr. Hans Rosings Bøxell Seddell befindes icke engang at vere udsted paa hans lives tid, men enten dend var udsted paa hans lives tid eller icke, saa lader hand sig aldrig Rocke fra lovens 9de Bogs 14de Capi: 39 art: som siger, End farer hand af Jorden etc: Hvoreffter hand stillede Sagen under en forsvarlig Dom. Sr. Anders Christensen svarede, at Hr: Hans Rosing udj ingen haande maade, bevislig har fløttet fra sin gaard Kasterud, men vel effter Kongens Naade, begivet sig til det han forundte kald Nørdre Houg paa Ringeriget, v-imodsigelige, det første, at hand icke haver fløttet fra sin Bøxlede gaard Kasterud, erfares ud af hans anfangede Pløyning oc Sæd indeverende Aar - saavelssom der havende tieniste folck, Creaturer oc Sæde Korn. 2. Hand effter det hans: allernaad: forundte Kalds Brev, er reist til sit kald, hvorved hand icke haver forsømt sin gaard Kasteruds, men besørget det aufling for indeverende aar, I det øvrige Refererede hand sin forrige explication, det Hoved Sagens Procedur om arresten nu til Doms - tracteret er, Men Reserverede dend anden nest etterkommende Sag imod Hovel Johans: angaaende gaarden Kasteruds tiltagne brug, oc sluttelige imod Hr: Mag Bircherodes forklaring over dend fremlagde Bøxell Seddell, insinuerede Retten til efftertæncke, Bøxell Sedelens egne indeholdende ord oc meening, ald dend stund hand deraf svarer oc betaler, de deraf gaaende Kongl: Contributioner, oc Landskyld i rette tid etc: Hvorforre Hr: Hans Rosing saalenge hand samme lovens allernaad: bydende præsterer, icke haver forbrut sin gaards fæste langt mindre sig dend lovel: beviislig frasagt haver førend hand tog ud til sit kald paa Ringeriget, Indstillede da Sagen nu som før under Dom. Citanten Paastod, i henseende til det første, at Hr: Hans Rosings ungfæ, var icke Leilendingen selv, thi lovens 3de Bogs 14 Capit: 39 art: taler om Leilendingen selv som fløtter. I henseende til dend anden exception at Hr: Hans Rosing, allerede hafde taged sig anden Jord før d: 14 aprilis 1728, som var sidste faredag, oc altsaa var pligtig till at fløtte effter Lovens 3de Bogs 14 Capit: 40 art: For det 3de hvad hans Bøxell Seddell er angaaende, da kand dend allegerede articul om Bøxell Sedler, icke tiene ham, saasom det i samme articul er toe distincte Membra, at have fæstet en jord paa aaremaall, oc at have fæstet dend for sin lives tid.

Sr. Anders Christensen svarede: oc for det første Refererede sig til vidneris Depositioner, at Creatureerne paa Kasterud hører Hr: Hans Rosing til, 2. Haver Hr: Rosing icke taget anden Jord i Bøxell paa et andet sted, Men alleene kommet till det Hans: allernaad: forundte kald. 3de. Refererede hand sig til sin forrige paastand om Bøxell Seddelens Contenu:

Videre hafde ingen af Parterne at paastaae eller indgive.

Afsagt.

Denne Sag reiser sig af en arrest som Sogne Præst i Faaberg Hr: Mag: Bircherod har ladet gjøre paa en Person nafnl: Hans Mickelsen, formedelst hand denne vaar har udsagt hans Leilending Hovel Johansen af gaarden Kasterud som ham allernaad: er Beneficeret, oc dernest understaaet sig at Pløye oc Saae hans Jord, hvilchen arrest H: Mag: Bircherod ved Stefnemaall till dette Ting, effter loven har forfuldt, Derimod har Hr: Hans Rosing beegend Sagen med Contra Stefning, hvorved hand tilstaar, at Hans Mickelsen fra ham er udsent, at pløye oc tilsaae Kasterud som hand har i Bøxell, hvorforre hand paastaar Satisfaction for v-lovel: arrest paa hans tiener Hans Mickelsen med videre som hand ved fuldmegtig har ladet paastaae. Nu bestaar da Hoved Qvæstionen derudj, hvem der er berettiget till gaarden Kasteruds brug, enten Hr: Hans Rosing som nu er Sogne Præst till Nørdre Houg, eller oc Hr: Mag: Bircherod itzige Sogne Præst til Faaberg, som gaarden allernaadigst er Beneficeret, hvoraf arrestens rigtighed oc dependerer, Som da denne Rett, ingenlunde kand ansee Hr: Hans Rosings fremlagde Bøxell Seddel, af dend gyldighed, at dend kand gjøre ham berettiget til Kasteruds brug for lengere tid, end hand selv med familie beboede gaarden, helst dend icke lyder paa hans lives tid, Ey heller kand det eragtes for billig eller rett, at Hr: Hans Rosing som

allernaad: er befordret til Preste Kald paa Ringerige, oc bruger Nørdre Hougs Præstegaard, ved 16 Miil veys herfra, kand vere beføyed ved sine folck, at lade bruge Faabergs Præsteboels gaard, saasom det icke i lengden kand vere til gaardens Conservation, som en Jorddrot effter loven bør søge for, Men det tilkom Hr: Hans Rosing som ville oc skulle fløtte, at opsigte gaardens for Juell, effter lovens 3de Bogs 14 Capit: 39 Art: hvilchet han har forsømt, hvorforre Hr: Mag: Bircherod effter bemte. articul, har hafft Rett till, at tage dend ham allernaad: Beneficerede Jord, under egen Disposition oc Raadighed, Saaledes finder denne Rett, Hr: Hans Rosing v-beføyed i hans paastand, Thi kiendes dend Hans Mickelsen paalagde arrest for lovel: oc holder hand sig i saafald til sin Hosbond, oc Bør gaarden Kasteruds brug dette aar oc fremdelis at følge oc tilhøre Hr: Mag: Bircherod eller hvem hand det vill betroe, Saaledes bør ham oc vere hiem falden hvis af Hans Mickelsen paa Kasterud er nedvunden, oc Hr: Hans Rosing at betale dette aars Landskyld, alt effter dend forhen allegerede lovens articul, Processens omkostning ophæves paa begge sider.

Strid om bruken av Kasterud:

Fremkom for Retten Procurator Sr. Anders Christensen, som indgav et af Hr. Hans Rosing Sogne Præst til Nørdre Houg hans underskrevne Stefnemaall af 24 May 1728, derved hand till dette ting indstevner Hovel Johansen, ang: gaarden Kasteruds brug, som hand sig har bemegtiget, saa og for endeel fleere Poster som Stefnemaallet videre formelder, oc oplæst blev.

Indstevnte Hovel Johansen møder selv for Retten, oc vedgaar lovel: Stefnemaall. Ligesaa Hr: Mag: Hans Bircherod. Hr: Anders Christensen forlangede at Stefnemaallets Mathis Christensen og Ole Olsen Ljen motte fremkaldes oc afhiemble Stefnemaallets lovelige forkyndelse for alle i Stefningen benefnte, som blev oplæst, hvorpaa de da effter loven med opragte fingrer aflagde Eed effter loven, at alle benefnte lovel: er Stefnt.

Hr. Anders Christensen tilspurte Lensmanden Simen Fliflet, Ole Olsen Nørdre Jørstad oc Lars Opjordet, om de icke forkyndede Hr: Mag: Bircherods arrest for Hr: Hans Rosings tiener Hans Mickelsen, d: 19de May nest afviget, da hand paa Kasterudageren gick oc Saade, Item taledet til Christen Hansen oc Ole Jonsen Fliflets eye, hvilche samme dag Pløyedet for Hr: Hans Rosing paa Kasterud, at de skulle opholde med deris Pløyning, Vidnerne svarede Ja, om arresten, Men talen till Christen Hansen oc Ole Jonsen var saaledes: Om de vill Pløye naar hd: tog Hans Mickelsen i arrest, dertil de svarede Ney, hvorpaa de vigede selv oppaa ageren, med Hæstene, da sagde Lensmanden til dem, at der som de hafde Pløyed lengere ville hand oc taget dem i arrest. Formedelst afftenen paa trenger, optages tinged til i morgen tillig.

Strid om bruken av Kasterud, forts.:

Dend 15de Junii blev med Sage tinged Continueret, oc forrestaaende Sag igien Esked i Rette. Christen Hansen oc Ole Jonsen Fliflets Eye fremkom for Retten, oc under forhen aflagde Eed, tilstod: angaaende deris Pløyning for Hr. Rosing som de vare leyede till paa Kasterud d: 19 May, ligesom Lensmanden Simen Fliflet, Ole Olsen Nørdre Jørstad oc Lars Opjordet forklared haver. Forklarede oc, at da Hans Mickelsen blev tagen i arrest fremkom 9 Par Ploug Hæste, Neml: Christen Sønsteli, Christen Nørstelj, Niels Biercke, Ole Ols: Traaset, Torckel Kolberg, Ole oc Simen Søndre Jørstad, Ole Sivers: Ronnerud oc Iver Traasets dreng Christen, som hafde hver sin Ploug med 2de Hæste, hvilcke anfangede at Pløye, effter at Provene hafde opholdt med deris arbejde. Videre forklarede de, at disse 18 Hæste blev given hvilings foder af Hr: Hans Rosings Høe som var aflagt til vaaraand foder, soe som Hovel Johans: der, intet Høe hafde. Endnu forklarede Christen Hansen alleene, at da hand fornåm at der var meere Korn i Bingen paa Kasterud end de 1 td. oc 6 Settinger som tilhørede Hr: Hans Rosing, spurte hand Hovel Johans: herom, som svarede: at hand har Kiøbt samme Korn af Hr: Rosing, oc betalt ham derfor, oc derfor slog hand sit der ovenpaa. De forhen benefnte 9 Mend som Pløyedet paa

Kasterud, vare alle for Retten tilstede, de fleeste Hosbonderne selv, hvilche tilstode, at de pløvede paa Kasterud effter Hovel Johansens begier, Som Hovel Johansen nu selv for Retten tilstaar.

Peder Jacobsen Snagholl oc Ole Jonsen fremkom oc effter aflagde Eed vandt, at Hovel Johansen hafde sin hæst paa Kasterud af oc til i vaares fra Paadske, oc blev der forred af Hr: Rosings aflagde vaaraand Høe, Men Hovel var meged borte i samme tid oc hafde da hæsten med sig, det samme tilstaar Hovel Johansen selv, oc at hand iblant hafde Hæsten paa Jørstad.

Christen Hansen, Ole oc Christen Nørstelj, effter aflagde Eed Provede, at de effter Paadske ved Sommer maals tider, ungefehr d: 17 eller 18 aprill, forbød Hovel Johansen at hand iche motte tage Hr: Hans Rosings Vaaraand Høe som laae paa Kasterud, at give sin Hæst, ligesaa forbød de ham at hand iche motte tage Hr: Rosings Stafveed som laae i Dreng Stuen, Hovel Johansen tilstod selv, at hand tog noged af Høed oc gav sin Hæst i tancke at vaaraand Høed tilkom ham som skulle bruge gaarden.

Christen Hansen, Peder Jacobsen oc Ole Jonsen, vandt under forhen aflagde Eed, at Hovel Johansen lod ophugge Beet veden som laae i gaarden, oc satte dend i Lav i vedskiuled, hvor dend endnu staar, Hovel Johansen kiørte oc hiem af skoven tilligemed Hr: Rosings folck som Peder Jacobsen forklarer, 2 læs ved, oc Ole Jonsen 6 læs: Denne veed blev brendt til felleds, saavell af Hr: Rosings folck, som af Hovel Johansen, saasom de var i et huus sammen. Christen Hansen oc Ole Jonsen vidner endnu at Hovell Johansen effter Pløyningen har hugget Kaaser og Rødet Busker af i Engen, Derpaa blev Fremkaldet de sidste udi Stefnemaalet benefnte vidner, Saasom Ole Christophersen Traaset oc qvinde Beret Johans Daatter, Iver Traaset oc qvinde Anne Pedersdaatter, Ole Biercke oc qvinde Kiersti Larsdaatter, Erick Biercke, Lars Søndre Jørstad oc qvinde Rønnaug Olsdaatter oc Ole Larsen Jørstad, hvilche forskrevne mødte undtagen Lars Søndre Jørstad, som forregives at vere Blind, oc hans qvinde Rønnoug Olsdaatter møder iche heller, hvilcke Anders Christensen begierede motte Eedfæstes till vidnisbyrds afleg, oc forlangede deris tilstand paa følgende Spørsmaler.

1. Hvad de har hørt af Hovel Johansen sige hand haver gived Hr: Mag: Bircherod i Bøxellpenge, for at Bøxle gaarden Kasterud, oc hvor meged.

2. Eller om de har hørt tale derom af andre folck i Bøigden,

Hr: Mag: Bircherod protesterede, oc indstillede til Rettens Eragtning, om disse vidner er pligtige, i dette tilfelde noged at vidne, siden dend omtalte post, iche er nefned i det kald oc varsell, som vidnerne er gived, hvilched er Directe imod lovens pag: 36 art: 5. Anders Christensen Refererede sig til Stefnemaalet, baade at disse vidner som nu møder Beviisligen ere Stefnede til at svare paa hvad de i Retten tilspurt vorder, Ligesaa til derris afhør findes Stefnt Hr: Mag: Bircherod oc Hovel Johansen Paastod fordi vidnernes førelse paa hans forrestaaende fremsatte 2de spørsmaler, hvilchet kand vere vidnerne lige meged, enten det stod i Stefnemaalet, eller de nu Personligen ere tilstede oc samme haver anhørt, oc alt saa paastod hand Stefnemaalet med varselen derudi at vere lovlig, Mag: Bircherod Refererede sig till dend allegerede art: oc begierede Rettens Eragtning herudi.

Eragtet. Imod lovens 1ste Bogs 4 Capit: 5 art: oc Hr: Mag: Bircherods giorde instance, kand Retten iche bjfalde Sr: Anders Christensen paastand, men Remitteres till lovligere Stefnemaall, i fald hand videre motte forlange. Dereffter Producerede Citantens fuldmegtig, forrige Proust oc Sogne Præst, nu Sl: Hr: Johan Rosings til sin Søn Hr: Hans Rosing udgivne original Bøxell Seddel paa gaarden Kasterud, Dat: Faabergs Præstegaard d: 18 Dec: 1714 med paateignede tinglysning af 15 Febr: 1715, som oplæst blev.

Indstevnte Hovell Johansen kom for Retten oc sagde: at hand kand beviislig giøre at hand var reist af Laudømet førend hand blev kaldet, neml: til Christiania, Dernest at hand kom hiem saa silde, at hand iche kunde faae indstevnt sine vidner med 14de dages varsell, For det 3de at hand motte Contra Stefne Hr: Hans Rosing, som er uden Laudømet oc alt saa behøver 2 maaneders varsell, Bad derfor at hand iche med Retten motte overjles.

Sr: Anders Christensen forregav, at hand forhen i denne dag, disligeste i forregaards d: 13 hujus for merckede af Hovel Johans: hand vilde føre Contra vidner i Sagen, haver tilbudt oc endnu tilbyder hann: godvillig at anhøre hans Contra vidner, de hand dog ey endnu, som lov Byder, skee skall, i Protocolen Nafngivet haver, i henseende for at evitere tidsspilde oc Kostbare reiser, dend lange oc besverlige Vey imellem Ringerige, oc dette tingsted, som Contra Parten agter at bebyrde citanten med, udi dette som alt andet, oc derforre endnu forventede at Hovel Johansen ville imod tage hans billige tilbud, allerhelst vidnerne ere i nerheden, oc hand nu paa dend 3de dag har hafft god rom oc frist, samme sine Vidner, uden nogen bekostning at fremføre, Da i fald Retten imod forhaabning, indvilliger opsettelse som for Comparentens leilighed motte blive det snarest skee kunde, for sine visse aarsager oc allerhelst for inden Mit Sommers dag d: 14de Julii, Loven i saadanne Sager om formelder, protesterede hand imod Hovel Johansen, med reservation for de paabyrdede store bekostninger, som kunde vere v-fornøden, herefter, imod saadan hans fredferdige tilbud.

Hovell Johansen svarede at ihvor godvilligt Hr: Anders Christensens tilbud er, Saa er det ham v-mueligt i dag, at faae frem sine Contra vidner, icke given lovel: Kald oc varsell, oc derfor v-vist enten de ville Møde godvillig eller icke. Forventede derfor Sagens opsettelse till neste ting effter loven. Sr: Anders Christensen svarede: at Retten vell ud af denne nest forrestaaende Protocollation, øyensynlig erfarer, det Hovel Johans: icke herudi tracterer sin fornødenhed, Men aller meest chicanerer Hr: Hans Rosing, med et langvarigt oc v-fornøden ophold i Sagen, for at føre Sagen saalangt ud paa Høsten, til det almindelige Sage ting indfalder, Da reisen skall falde desto besverligere, Som og saameget meere v-mueligt for Citanten at faae en Fuldmegtig, efftersom Lautingene i dend tid, saavel som andre berammede aasted Sager v-beleilig indfalder, Begierede fordi Retten ville considerere citantens leilighed, som en langt fraverende Mand, i det hann: icke skulle v-muelighed paabydes, oc naar hand dagen for opsettelses tinget ved lensmanden Simen Fliflet, leverer hann: Copie af sit paaberaabende Stefnemaall, herpaa gaarden Fliflet strax effter hans opkomst, vedtager hand kald oc varsell; formedelst forbemte: aarsager skyld, som fuldmegtig paa sin Principals vegne for fulde.

Hovell Johansen accordered Hr: Anders Christensens pastand.

Eragtet, Med begge Parters Sambtøcke optages denne Sag til d: 19 Julii førstkommende herpaa Fliflet tingstue igien at forretages, hvorda Parterne sig igien indfinder, med hvis de finder nødig at føre, til Sagens endelige afhandling.

Konemishandling på Øvre Jeistad:

Fremkom for Retten Procurator Anders Christensen paa Anne Larsdaatter Giettestad under gaarden Hovind hendis vegne, som har ved Stefne vidner Lensmanden Simon Fliflet, Engebret Ljer og Mathias Christensen til dette ting indstevnt hendis Mand Peder Larsen Giettestad, for hand fører et v-skickeligt levnet med hende, med hug oc slag, samt anden v-Christelig medfart, som en ægte Mand imod Loug icke maa giøre, Ja tillegger hende at have Boeled med andre med fleere v-skickeligheder, hvorom er indstevnt vidner i Sagen, som Peder Giettestad, oc er Stefnt at paahøre, oc derefter Dom at ljde. Den arreterede Peder Giettestad som effter Hustruens Klage maal oc forlangende under Fengsel anholdt er, blev fremstillet oc Mødte Personlig for Retten, til Sagens at svare, Blev saa fremstilled vidnerne i Sagen, Arne Dahlen oc Ole Biørstad, som aflagde Eed oc vandt, at Søndagen effter Pintze Hellige dage, saavit de erindrer, var de paa Nedre gaarden Hovind, oc imidlertid kom Peder Giettestad oc derind, da forrefalt der en tale imellem ham oc hans værforeldre Lars Hovind oc hans hustrue Giertrud Larsdaatter, Saa siger hans VærBroder Ole Larsen som samme tid var derhos, til Peder Giettestad, hvor kommer det sig at din qvinde saa gaar i Skoug oc Skiull af frøgt for dig, oc tør icke vere hiemme ey heller tør komme hiem for at hente sig Kleder, med hendis 4 smaa Børn oc en tieniste Pige, da hun og saa nyelig er opkommen af sin Bassel Seng, oc sidder inden Kircken, ydermeere sagde Ole Larsen, du har nu saa ofte giort dette ved din

Kone at du var verd at sidde i arrest hos lensmanden, derpaa sagde hendis Fader Lars Hovi, har du gjort det, da est du oc saa verd at sidde i arrest, da svarede Peder Giettestad. Ja! har ieg gjort det, da tag oc Bag Bind mig, lagde saa selv henderne sammen paa Ryggen, oc bad dem 8 á 9 gange tage sig oc føre ham til Lensmanden, Hvorjaa vidnerne bandt henderne med et toug oc bragte ham til Lensmanden Simen Fliflith, hvilcket hans nu ved Retten nerverende qvinde, bad dem de skulle gjøre, paa det hun kunde nyde Huuse fred, oc vere sicker paa sit liv.

Derpaa blev vidnerne effter paastand for Retten fremkaldet, for hvilcke Eedens forklaring af Lov Bogen blev oplæst, oc derpaa formanet at vidne Sandferdelig,

Fremstod saa 1ste Prov Marit Olsdaatter som paa 3de aar har tient Peder Giettestad oc hans Hustrue, vandt effter aflagde Eed: At have seet imedens hun har tient der, at hendis Hosbonde Peder Giettestad slog sin Hustrue i Hovedet tvende Slag med Knytte Nefven, oc da hendis Mad Moder begynte at Skrige, blev Proved Bange oc Sprang paa Døren, oc torde iche komme ind igien førend ud paa aftenen, at hendis Hosbond, alt var til Sengs oc i roelighed, Ellers forklarer vidnet at have seet en, om iche toe gange at Peder Giettestad har haar rycket oc lugged sin Hustrue, videre har hun hørt at Peder Giettestad offte har kaldet sin hustrue en Hore, og Næse kastet hende, at andre har vered fader til hendis Børn, Ellers har hun offte fornummed at hendis Hosbond er kommen Drucken hiem oc naar hand hafde udsoved sit Ruus, har hand ypped en oc anden v-forligelighed imod sin Hustrue, Vidnet har og hørt at Peder Giettestad nogle gange har sagt til sin Hustrue i sit Huus, at hand skulle tage oc holde hende paa Ilden, oc hun var veed at Brendes op, Effter at hendis MadModer siden Pintze helligt kom op af sin Bassel Seng, oc var inden Kircken hendede det en dag, at hand leverede Proved 10 s: at hun skulle hente Brendevin for, men fordi hun iche kunde faae Brendevin till Kiøbs, kom hun hiem igien oc lagde de 10 s: i vinduet, om Morgenen dereffter tog Peder Giettestad pengene, oc løb hen at dricke dem op, En stund paa dagen kom hand hiem igien, oc hafde Brendevin med sig, Men gick strax bort igien, Et Par dages tid dereffter som hand hafde ligged ved Sengen, truede hand sin qvinde tilligemed Proved effter fornte: 10 s: oc sagde til Proved hun skulle skaffe ham pengene om hun end skulle laane dem, oc hvis hun det iche gjorde skulle hand flaae huuden af hende saa hun skulle blive sort som Jord, Hvorover Proved blev forskrecked, oc sprang paa dør, oc hendis Husbonde fulte hende, Som hendis Hosbonde da gick ind igien hørde Proved, hand sagde til sin Hustrue med onde: Du ogsaa, Men hvad videre passerede i Stuen, veed Proved iche, dog sagde hendis Madmoder siden, at hendis Mand haarluggede hende inde, Imidlertid Sprang Proved af Redtzal nord om Ildhuus veggen, hvor hun stod oc saae at Peder Giettestad kom ud ad døren, oc qvinden, kom ud effter, da hørde vidnet at Peder Giettestad sagde til sin qvinde, gaae effter nogen om du vill, hvilchen som kommer, skal hand faae lifs Brød i denne dag.

2det Prov Lars Pedersen LilleBerged, aflagde Eed oc vandt, Første Prov Marit Olsdaatter blev atter igien fremkaldet, oc effter tilspørgende forklarede, at dend samme dag hun har proved om Brendevined som var Fredagen effter Pindtze Helgen, motte hendis Mad Moder med sine 4 Børn oc vidnet fulte med, begive sig i Marcken i stilhed, af frøgt fordj Peder Giettestad gick ud oc omkring med en øxe, om Natten laae Proved med de 3 Børn paa Biørstad, oc qvinden med hendis Spæde Barn motte forføye sig til Klockeren paa Nordhoven Natten over, anden dagen motte qvinden gaae i Smide Jordet med hendis Barn af frøgt for Manden, indtil mod aftenen hun forføyede sig till gaarden Balberg, Imidlertid var vidnet samme dag paa Biørstad med de 3 Børn, men forføyede sig med dem til Balberg oc blev der om Natten, oc qvinden med sit spæde Barn gick till Klockerens, oc forblev der om Natten til Søndagen, Om Søndagen gick qvinden til Kircke oc holt sin Kircke Gang, oc motte laane sig Kleder, for hun iche torde komme hiem, Men Proved oc de 3 Børn forblev Søndagen over paa gaarden Balberg indtil mod aftenen, at hun fick bud fra Hovi, at Peder Giettestad var tagen i arrest, hvoreffter hun med sin Madmoder som kom til Balberg, fuldtes hiem til Giettestad, Paa

Anders Christensens tilspørgende svarer vidnet at der var icke fleere tieniste folck i Huuset eller andre som opholdt sig der, saasom det er kuns en liden Pladtz.

Arrestanten Peder Giettestad tilstod selv for Retten, at hand haver slaged sin qvinde Anne Lardaatter, lige saa at hans qvinde er en Hore oc er icke fader til det sidste Barn, Men vell til de 3 første.

2det Prov Lars Pedersen LilleBerged aflagde Eed oc vandt, at i vindter som Marit Olsdaatter har om Proved, Var Proved indbuden af Peder Giettestad paa en Pot øll, som hand dog icke fick, Men i dend sted lejede eller førde ham paa døren igien, Saa hørde vidnet strax effter at qvinden Skreg, oc Pigen Marit Olsdaatter kom strax springendes effter af Redtzal, og kunde Proved forstaa, at Peder Giettestad slog sin qvinde, hvorpaa Peder Giettestad kom udspringendis med en Stør og slog vidnet over axlen, saa Støren sprang i støcker, og sagde ieg schall lære dig til at gaae oc lye eller lure omkring mit huus, hvorpaa vidnet gick derfra, oc var glad hd: slap saa.

3de Prov Henning Wingnes oc 4de Prov Ole Biercke, aflagde Eed oc vandt, at for et Par aars tid siden kom Peder Giettestadts qvinde til Biercke oc hafde et Barn med sig, og forblev der en 3 eller 4 dage, af frøgt for hendis Mand, effter samme dages forløb, fuldte vidnerne qvinden hiem til hendis fader Lars Hovi, og hafde saa bud effter Peder Giettestad, som strax kom did oc kom saa til Munds sammen, hvorpaa Hening Vingnes spurte qvinden hvorfor hun løb saa bort til Biercke, oc hvad hun hafde at beskylde sin Mand, da svarede hun, at hand beskylder hende at andre har gjort hendis Børn, oc icke hand, oc da Hening Vingnes spurte Peder Giettestad om det var sandt, svarede hand, at det kand nock vere, oc maa vere kommen af et forfløgen ord, oc hvad hand har gjort, beder hand om forladelse, oc hvis hand icke bedrer sig, skulle Sagen staae lige aaben en anden gang, videre spurte Hening Vingnes qvinden, om hun har andet at tillegge hendis Mand, hvortil hun sagde, icke andet end Manden slog hende med en Skoe, da hun sad oc Malckede, som Peder Giettestad paa Henning Vingneses tilspørgende samme tid, svarede, at det kunde vell vere.

Anders Christensen tilspurte Hening Vingnes, om hand icke er bekiendt, at Peder Giettestad, imedens hand tiente for Soldat oc Corporal, var under tiden v-roelig og med fylderi skiødesløs, Resp: Hand kand icke negte, at Peder Giettestad var v-roelig oc var offte i arrest for hans forhold.

5te Prov Sidtzal Børstad en gl: qvinde aflagde Eed oc vandt, at en nye aars dags Morgen for 3 aar siden, kom hun effter bud fra qvinden, til Giettestad, og sad da qvinden oc græd, oc da vidnet spurte hvad der stod paa, svarede Peder Giettestad, hand ville drive dend onde fra sin Kone, og have hende til at læse, Imidlertid gick qvinden ud i Skaaven effter et fange Vedde, oc spurte Manden hende da, om hun hafde seet nogen, som hand meente fanden med, hvorpaa hand tog op et træ og Hyttede til hende med, sigende dend ieg Saae, hafde ieg lyst at brede paa dig, oc sagde Proved til ham da, lad icke dend onde Regiere dig, oc var dig hvad du gjør, thi det er en dyr høytidsdag i dag, hvortil Peder Giettestad sagde til sin qvinde, Du er icke verd at gaa paa Guds Jord, men du bør henge i dend høyeste galge i verden er, oc det skall du, Som de da kom ind i Stuen igien sagde Peder Giettestad, at Fanden var der inde, tog saa en Ilde Brand i Skorsteen oc Stack ned i en øll skaall, dereffter tog hand en Soplime eller feyekost, oc feyde trende gange ud over Dør terskelen, og spøtede saa dereffter trende gange. Peder tog saa et vedde træ op, og vilde slaae sin qvinde med som vidned afvergede, qvinden spurte da hvad Jesu Nafn gjør ieg dig, hvortil Peder svarede, Jeg skall pine dig saaledes, at din pine aldrig skall faa Ende. Vidnet er og till fulde bevist, at Peder Giettestadts qvinde, ofte oc mange gange baade vindter oc sommer, har motte undvige sit huus oc Retereret sig op till hende som neste Naboe, med Klage oc graad over hendis Mands v-gudelighed, oc er Proved ligeledes bekiendt, at Peder Giettestad nu paa 6te aar, siden hand kom i ægteskab med sin qvinde haver handlet Tyrannisk med sin Hustrue, Ja dend samme dag hans Brøllup stod da om afftenen begyndtes hans v-roelighed, Saa hand ved Brude Sengen stod over hende med

Knytte Næfver, Som Præste Konen Hr: Hans Rosings Kieriste, som samme tid var hos - oc dette saae, formanede til fredelighed, Paa tilspørgende, kand Proved icke negte, at have hørt et gangbar røgte i Bøigden, at Peder Giettestad offtere end en gang har slaged sin egen Moder Inger Hovi.

6te Prov Ole Jonsen aflagde Eed oc vandt at for ungefer 5 aar siden nyelig før Peder Giettestad blev gift var hand paa Hovi og arbejdde Skoe, da laae Peder Giettestad paa loftet oc hans Moder Inger Hovi gick op til ham, og da faderen tillige med Proved hørte et skrig, bad faderen hann: gaae oppaa lofftet, som hand strax gjorde, hvor Proved da saae at Peder Giettestad holt sin Moder fast om armene, oc slengte hende omkring gulved, hvorpaa Peder Giettestad bad proved tage sin Moder fra ham, som vidned da gjorde, oc i det hand kom i døren med hende klemte Peder Giettestad døren saa hastig till, at hendis fod var der imellem, som proved da løsnede, hvorpaa Moderen motte legge sig til Sengs, Saa begierede Faderen, at Proved tillige med Halvor Olsen skulle gaae ud oc besee Moderen, som de da gjorde, oc viste Moderen denn: da sit Brøst, som var blaat oc saa ilde ud. Proved tilstaar paa tilspørgende det hand icke kand negte, at have hørt et almindeligt Bøigde røgte, at Peder Giettestad har slaged sine foreldre, oc ellers ført et Ryggesløs lefnet.

7de Prov Halvor Olsen aflagde Eed og vandt, ord oc Eenstemmende med nest forrige Prov Ole Jonsen undtagen hand icke var oppe i lofftet, Men stod neden forre, oc hørte Moderens Skrig, Saae oc at Ole Jonsen kom med hende i døren, som Peder Giettestad klemte hastig till, oc Peder Giettestads Broder Lars Larsen sprang hastig op oc hialp Moderen løs tillige med Ole Jonsen, ydermeere forklarede dette vidne, at da hand tiende paa Hovi hos Peder Giettestads forEldre, som var etter dette forrestaaende passerede, kom Sønnen Peder Giettestad offte hiem af Bøigden om natten Drucken, da Proved tillige med Lars Larsen oc Sidtzel Larsdaatter, Sødskende til Peder Giettestad, motte rømme huused for ham, oc andenstedts hen, af frøgt for hans onde adferd.

8de Prov Ole Jørstad oc 9de Peder Jacobsen aflagde Eed og vandt som godvillige vidner, at de i gaar første tingdag her paa gaarden hørde af Peder Giettestad sige, at om hand hafde dend her paa gaarden som hand vilde, skulle dend have ædt sit Brød.

10de Prov Sidtzel Olsdaatter der haver vered Jordemoder til Peder Giettestads qvinde Anne Larsdaatter Giettestads sidste Barn nu i afvigte vaar, oc tvende Børn tilforn, aflagde Eed og vandt, at nu sidste gang Peder Giettestads qvinde i vaares var i Barsel Seng oc tvende gange førhen, da saae vidnet at hun som en Barsel qvinde stod for Sengen paa sine Knæ, oc i samme smerte bejamrede sig over hendis Mands v-lovelige tillagde beskyldninger, hand hafde bebreidet hende, icke at vere fader til samme Børn, med opragte hender, raabte til sin Gud om hielp i hendis Børne nød, lagde de ord dertill, dersom hendis Mand effter hans beskyldning icke var Fader til samme Børn, ønskede hun Barsed motte raadne fra hende, da Peder Giettestad selv var i Huuset nerverende oc samme anhørde, og Jorde Moderen bad hann: hielpe sig at holde qvinden under armene i hendis Smerte, saa hun seignede ned til gulved, hvilchet hand icke vilde, Men gick ud paa døren, Effter at qvinden hafde fød sine Børn, veed Jorde Moderen eller vidnet, at Peder Giettestad drack op alt ølet, at qvinden hafde ingen draabe igien.

11te Prov Niels Skieggstad aflagde Eed oc vandt, at hannem er heel ved vitterligt, at Peder Giettestad offte har jaged sin Hustrue aff Huuset, med Børnene, oc ellers ilde beegned hende, Samt og hørt af hans forEldre paa Hovind /:tilligemed Ole Biørstad da de fuldtes med Peder Giettestad til Hovind:/ sagde, Gud skee lov at de, neml: Provene kom her, vi sidder her som paa vort lif, og behøver Eders nerverelse om vi skulle døe i en hastighed, Faderen Lars Hovind sagde og, at de nødes nu til at sige sandhed, fordi det gaar for meged over skreved, at forstaae det bliver for gangbart, med hans Søns fortrædelighed, ligeledes sagde Faderen at hans Søn Peder offte oc Mange gange, hafde løst faderens Hæste i Stalden oc ledet dem ind i

Stuen oc bundet dem ved Støtten i Skorsteenen, sigende til sin Fader: Nu kand du staae op oc see paa din gamle Moder.

Fuldmegtigen tillspurte saa Samptlige tilstede verende ting almue, om der icke haver vered et almindeligt gangbar røgte her i Bøigden at Peder Giettestad haver ført et Ryggesløst levnet, icke alleene imod sine egne forEldre, Men endog imod sin ægte qvinde, Særligen genegen til fylderie oc v-Roelighed. Hvortill Samtlige almuen svarede, at det er noged som er Sandferdigt, oc heele Bøigden, alt for vell bekiendt,

Blev saa indgived Peder Giettestadts qvindes Klageskrift til Bøigde Lensmanden Simen Fliflet af 12 Junii 1728 som oplæst blev. Peder Giettestad indfalt till Retten med Bøn, oc bejamrede sine forseelse, oc bad Retten ville have Medljdenhed med hann: i Straffen. Fuldmegtigen gjorde saa sin i rettesettelse, at som hand med 11 Eedfæstede vidner, oc ting almuens tilstand tilstreckelig haver beviist, at arrestanten Peder Giettestad, i overflødighed haver fortient dend Straf som lovens 6te Bogs 5 Cap: 7 Art: forresiger, Saa Paastod hand Dom effter samme Kongel: Lovs tilhold. Videre hafde ingen af Parterne at paastaae eller indgive.

Afsagt.

Det er Saavel med mange Eedfæstede vidner, som oc med ting almuens tilstand, tilstreckelig beviist, at dend indstefnte Peder Larsen Giettestad i lang tid, har ført et liderligt oc Ryggesløst levnet, ey alleene i dette, at hand v-Christelig har tracteret sin ægte Hustrue Anne Larsdaatter med hug og slag oc trudsler, Jaged hende af Huuset med sine Børn, at hun mange dage tillige har mottet skiule sig oc omløbed i Bøigden, oc icke tort søge sit huus oc hiem, af frøgt, at hendis egen Mand paa hende motte forøve v-lykke, Men hand har endoc paa en v-hørlig maade beegned sine kiødelige forEldre, som acten i alt videre forklarer hvormed de har seet igiennem fingerne uden at klage, oc som Deris Kongl: Mayt: lov saadanne v-Christelige gierninger haardelig Straffer, oc hos dette Menniske ingen forbedring er at vente, Saa afsiges for Rette, at Peder Larsen Giettestad, i følge lovens 6te Bog 5 Capit: 7 Art: bør arbejde i Jern paa Bremerholm hans lives tid, andre ligesindede til afskye oc Exempell.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 19.7.1728, fol. 223b:

Strid om bruken av Kasterud, forts.:

Anno 1728 dend 19 Julii, blev Retten effter opsettelse fra d: 15 Junii sidstleden, igien satt paa Fliflet i Faabergs Præstegield, med samme Laurette som da benefnt er, Da fremkom for Retten Procurator Anders Christensen og i Rette fordrede dend opsatte Sag hand fører paa Hr. Hans Rosings vegne contra Hovel Johansen,

Hovel Johansen mødte og indgaf sin Contra Stefning i Sagen dat: 5 Julii 1728 som oplæst blev. Sr. Anders Christensen paa Hr: Hans Rosings vegne vedtog Stefnemaalet, effter hands forhen gjorde Erklæring. Mag: Bircherod som ved Retten er nerverende fremEskede i Retten paa Hovel Johansens vegne Hr: Hans Rosings Bøxell Seddel paa gaarden Kasterud. Anders Christensen svarede, at denne Bøxell Seddel, nest forrige Session, er i Retten indlevered saa det var meged v-fornøden Contra Parten haver v-maged sig med Stefnemall i dend Post. Bøxel Sedlen blev da Hr: Mag: Bircherod af Retten anvist, hvilchen hand begierede, at Retten ville efftersee om dend var stiled paa hans lives tid eller icke, Sr. Anders Christensen til at forbj gaae vitløffthighed, Reserverede sig til hans Principals Skrifftlige besvarelse i denne Post, naar dend hereffter ind kommer.

Contra Citanten paastod, at siden Sr. Anders Christensen ved sidste Session hafde forpligtet sig til at vedtage lovel: Stefnemaall Saa kunde Mand icke opholde Retten lengere Men ventede, at hans besvarelse denne tid indkommer. Anders Christensen tilspurde Hovell Johansen for at vedblive denne Post om Bøxell Sedler, effterdj Stefnemaalet dicterer, for at

see af hvad gyldighed Bøxell Sedler er, Hvad meening da Contra citanten Directe har dermed, helst effterdj Protocolen Bevidner samme Bøxel Sedell haver vered nest forhen tvende gange i rettelt, Contra Citanten svarede: at hans øyemercke dermed intet andet var, end at Retten skulle efftersee oc Eragte, om Bøxell Sedlen var paa hans lives tid eller icke. Derpaa siden at Hovel Johansen af Hr: Hans Rosing blev sigtet for vold, herreverck oc Rand, fant hand det fornøden at fralegge sig denne beskyldning: Fremkaldede derpaa sine indstevnte vidner, Christen Hansen, Ole Jonsen oc Peder Snaghoel, samt Ejner Haagensen, Daardi oc Anders Jensen, som fremstod undtagen Ole Jonsen oc Daardj som icke Møder, for de 4 som Mødte blev Eeden af lov Bogen oplæst, oc derpaa formanet at vidne sandferdelig.

Fremkom saa 1ste Vidne Christen Hansen som aflagde Eed. Hvorpaa hand blev tilspurt:

1. Om hand har seet at Hovel Johansen haver brudt noged huus op paa Kasterud. Resp: Ney det har hand icke seet.

2. Om hand har seet at Hovel Johansen har spilt Hr: Hans Rosings Plov, harv eller Trumle, eller Hugget Seele, tømmer eller Skogler i sønder, for Hr: Hans Rosings folck da de pløvede, Resp: Ney saadant har hand icke seet.

3de, Om Hovel Johansen hafde taged bort af gaarden Kasterud Hr: Hans Rosings Fæ eller Kleder, eller vaaben eller andre Koster. Resp: Ney.

4de. Om Hovel Johansen hafde omploeyed Den Sæd som Hr: Hans Rosing hafde Saaed. Resp: Ney.

5. Angaaende Beetvedder oc Stafvedden, om Hovel Johansen hafde ført det bort fra gaarden, og dermed var betredet paa alfar vey. Resp: Hovel Johansen førte icke dette af gaarden, men Beeter blev hugged til vedd oc opsat i Skiuled, oc om der blev brendt noged deraf veed Proved icke, af Stafvedden blev alleene gjort toe vandbøtter af Hovel Johansen, oc resten ligger paa gaarden endnu,

Sr. Anders Christensen tilspurde vidned:

1. Om hand tillige med Christen oc Ole Nørstelj, hafde forbudet Hovel Johansen, hand icke motte tage Hr: Hans Rosings, vaarings Høe oc Staffved, Resp: Joe, hand har proved herom tilforn, oc da forbudet skeede, sad Hovel Johansen oc arbejdde paa vand Bøtterne.

2det, Om Proved veed, at Hr: Hans Rosing haver solt dend tønne oc tre Maler Korn, som Hovel Johansen i Stabburet slog sit Korn i Bingen oven paa, Resp: Hand veed icke at Hr: Rosing hafde solt det, sa som Hr: Rosing befalte ham selv, at slaee det korn som skulle føres fra Præstegaarden til Kasterud, oven paa bemte: 1 td. oc 3 Mæler, oc da hand tiente Hr: Rosing i Præstegaarden vidste hand, at dette korn hørte ham till.

3de. Om proved icke veed, at Hovel Johansen effter at hand hafde slaged sit Korn oven paa, tog dend omtvistende tønne oc 3 Mæler Korn til sin tieniste, Resp: Joe.

4de. Hvorledes Hovel Johansen kom ind paa Stabburet, ligervis Huuset hvor vaarings høet laae, Saavel som Stafvedden et hvert i sær var beliggende. Resp: Stabburet var vell læst, Men hvem der leverede ham Nøgelen, veed hand icke, De andre Huuse var icke læst.

5. Om Hovel Johansen dend dag arresten skeede, icke med 9 Par Pløve Hester, lod begynde at Pløye, dereffter Saade sit Korn, oc siden des stedtze brugt gaarden Kasterud, hvorhelst hand endnu er beboende: Resp: Jae, hand veed dette tilligemed fleere.

Mag: Bircherod hafde dette imod Anders Christensens 3de Spørmaal at excipere, at hand meente Hovel Johansen burte at forrelegge eed angaaendes dend eene tønne oc 3 Mæler Korn, som Hr: Hans Rosing siger at vere sit, da dog Hovel Johansen kand med Eed gotgiøre dette Korn at have betalt, da hand betalde de andre Sager, som hand Kiøbte paa Hr: Rosings auction. Anders Christensen protesterede imod Eeds afleg, effter Forordningen, oc paastoed at Contra citanten effter dette sit anfangede Contra Stefnemaal bør beviise. Derimod protesterede Mag: Bircherod, at Forordningen om Eed icke formeener den sigtede, at giøre Eed herom, siden det hand sigtes for, icke var 200 lod Sølfs verdj, hvilchet alleene er det som icke maa giøres Eed paa for under Retterne, Men om saa liden en ting som en tønne oc tre

Mæler Korn, motte dend sigtede gjøre sin Eed, allerhelst naar her er formodning, hvorom hand nermere vil gjøre paastand, naar alle vidnerne ere afhørte.

2det Prov Peder Snaghoell, aflagde Eed, oc dereffter svarede paa de 4 første Spørsmåll. ligesom nest forrige vidne, till det 5te svarede hand, at Beeten blev ophuggen, oc staar i Veddskiulde, oc veed icke at deraf noged blev Brendt, Om Stafvedden, veed dette vidne ingen beskeed.

For det 6te blev vidnet tilspurt, om Hr: Hans Rosing hafde noged af sit Boeskab igien i Huuserne, Resp: Der var Senge Kleder, saavit de tvend tienistefolck brugte, som var paa gaarden, Endog Madvarer til bemte folck, samt dend tønde oc 3 Mæler Korn, som laae paa Kasterud.

Till Anders Christensens 1ste Spørsmåll, vidste Proved icke noged at svare, Till det 2det vidste hand Proved ey heller noged at svare, undtagen hand forklarede, at hand effter Hr: Hans Rosings ordre befalede det første vidne - Christen Hansen, at hand skulle føre det korn fra Præstegaarden til Kasterud som var nøttigt at saa, oc slaae det oven paa dend tønde oc 3 mæler som laae der før paa Kasterud, og var Proved med at opmaale 2 tønner som Christen Hansen skulle føre fra Præstegaarden til Kasterud, siden kom Proved fra Præstegaarden, oc veed icke videre herom,

Till det 3de Spørsmåll veed vidnet icke andet at svare, end at hand saae paa Kasterud, effter Paadske dagene, at paa den tønde oc 3 Mæler Korn paa Kasterud, var slaged meere Korn oven paa som var Hovel Johansen tilhørig,

Paa dend 4 qvæstion svarer vidnet, ligesom første Prov Christen Hansen.

Dend 5te qvæstion, veed Proved intet om, saasom hand dend tid icke var paa Kasterud, 4de(!) vidne Ejner Haagensen. Imod hvilchet Anders Christensen exciperede, hand icke bør vidne i denne sag fordi hand er udi tieniste hos Hr: Magister Bircherod, som tillige udi denne Sag effter citanten Hr: Hans Rosings Stefnemaall, er indkaldet oc interresseret, foruden at Hr: Hans Rosing seeniste ting Contra Mag: Bircherod haver ført Sag arresten angaaende, der tillige udi alt consernerer denne Sag oc tvistighed, Hvorforre hand fastelig protesterede imod Proved Eyner Haagensen, hand icke imod loven Pag: 127 art. 17 Bør bære noged vidne i denne Sag, Hovell Johansen formeente, effter selv samme articuull motte Ejner Haagensen vidne, siden det er i en Volds Sag, da de skulle vidne som af veed, Anders Christensen svarede: at udi volds oc dislige Sager, som opkommer af Drabs gierning, er det som Loven taler om, og icke kand extenderes til Hr: Mag: Bircherods paastand i denne Post. Hovel Johansen meente at denne articul taler saavel om Volds som Drabs Sager, Nu er dette en Volds Sag, som Hovel Johansen beskyldes for, ergo, er det Ejner Haagensen tilladt at vidne, indstillede det derfor til Rettens eragtning. Anders Christensen protesterede nu som før aldeelis herimod, oc ventede sig ey imod Retten at vorde overjlet.

Eragtet. Hr: Hans Rosings Stefnemaall viiser, at hand søger Hovell Johansen ligesom for vold Herreverck og Ran, - Saaledes er Sagen imellem dennem og Hr: Mag: Bircherod alleene Stefnt for hvis hann: motte paagielde, oc som Ejner Haagensen forhen haver tient Hr: Hans Rosing indtil hand fløttede, Saa bør hand og vidne hvis hand veed, til Sagens oplysning, Anders Christensen Refererede sig denne Post til vedbørlig tid oc stedts paa tale.

Ejner Haagensen fremstod da, og aflagde Eed. Blev derpaa af Hovel Johansen tilspurt de spørsmåll som første vidne Christen Hansen, hvortill Ejner Haagensen svarede till det 1ste ligesom Christen Hansen, Till det 2det ligesaa, Till det 3de ligeledes. 4de ligesaa. 5te ang: Beet oc Staf vedden, svarer vidnet at det laae paa Kasterud, da hand fløttede derfra til Præstegaarden, siden fornåm hand ey videre hertill, For det 6te blev vidnet tilspurt om der var meged af Hr: Hans Rosings tøy tilbage paa Kasterud, da Hovel Johansen kom derind, Resp: Der var saamange Senge Kleder tilbage som folckene laae udi, Madvarer var der oc til folckenes behov, Mens Korn var der icke meere end 1 td. 3 mæler, effter at Hr: Hans Rosing hafde solt alt det andet korn til Hr: Mag: Bircherod, førend hand fløttede til Ringeriget, som

var den 19de Martij, Anders Christensen tillspurde vidnet, om der icke var gaards Redskab af Plov, Harv Kiøre Redskab paa Kasterud igien till gaardens aufling, Item adskillige træ kiørler, Resp: Der var 2 gl: Plover, 1 træ harv gl: Men ingen Skogler, Item en gl: Høe Slede, thi de beste Redskabs vahrer blev fløt derfra till Ringerige, oc en deell solt paa auctionen.

2. Om Proved veed, at Hr: Hans Rosing førde Sæde Korn fra Faabergs Præstegaard til Kasterud, Disligeste hvad Korn Hr: Hans Rosing hafde Kiøbt af Prousten i Øyer oc ført till Kasterud i denne vaar. Resp: Hand hørte oc vidste at der blev ført Korn fra Præstegaarden til Kasterud, efter at Hr: Hans Rosing var afreist til Ringeriged, Vidnet hørte og at der blev ført Korn fra Øyer Præstegaard til Kasterud, paa Hæsteryggen, imod Plovtiden.

5te Vidne Daardi tiennende paa Kasterud, møder icke, men forregives at vere i Sætteren, Anders Christensen falt i megen forundring over dette vidnes udeblivelse, allerhelst som hun er nu tieniste Pige hos Contra Citanten Hovell Johansen oc nu ligger for hannem i Setteren, Saa paa det Contra Citanten skulle ville beraabe sig paa hendis udeblivelse, protesterede hand imod hende effter loven pag: 127 art: 17de: Hovel Johansen svarede, at dersom hand ansaae Sagen af saa stor Farlighed, Saa skulle Anders Christensen icke formeene hende, at Prove i volds Sag, hvilchet var hende tilladt effter dend allegerede articul,

6te vidne Anders Jensen, Imod hvilchet vidne Anders Christensen protesterede ligesom imod Ejner Haagensen, der er virckelig udi Magister Bircherods tienist oc fordi paastod lovens Pag: 127 art: 17 forbyde hann: at vidne, udi denne Sag, Hovel Johansen formeente at siden dette var i Hr: Hans Rosings tancker en volds Sag, Saa paa det selv samme fundamente som Eyner Haagensen blev tilladt at vidne, formoder hand oc at Anders Jensen maa vidne.

Eragtet: I følge Rettens forrige Eragtning, bliver Anders Jensen admitteret till vidnisbyrds aflæg i denne Sag. Anders Christensen Reserverede sig denne Eragtning till paatale, ligesom nest forrestaaende med Ejner Haagensen.

Anders Jensen fremstod aflagde Eed oc vandt, at hand hørde at Hr: Hans Rosing spurte sine folck, hvormeged Korn der var tilbage paa Kasterud, da svarede de, at der var 1 td. oc 3 Mæler, hvortil Hr: Hans Rosing sagde. Ja det beholder vell Hovel Johansen, dette passerede en eller toe dage før auctionen som blev holden d: 15 Martij sidstleden. Sr. Anders Christensen tillspurde vidnet om hand icke var paa Kasterud, enten for eller etter auctionen med Peder Snaghoell, oc annammede det Korn til Mag: Bircherod, i hvilchen tiid der fandtes 1 td. 3 Mæler Korn igien i Bingen Hr: Hans Rosing tilhørende, om hand da vidste at Hr: Hans Rosing hafde solt samme 1 td. 3 Mæler Korn til Hovel Johansen eller icke. Resp: Hand var med Peder Snaghoel paa Kasterud løverdagen dend 13 Martij, oc annammede det Korn til Mag: Bircherod, oc effter at samme var annammed, saae vidnet at der blev opmaalt 1 td. 3 Mæler som var tilbage, Derpaa formeente Hovel Johansen, at saasom Hr: Hans Rosing icke haver beviist, at det omtvistede Korn var v-betalt, Saa erbyder hand sig, at gjøre sin Eed paa, at hand betalte Hr: Hans Rosing dend 1 td. oc 3 Mæler Korn, dagen effter auctionen, neml: tiisdags Morgen d: 16 Martii da Hr: Hans Rosing endnu laae paa Sengen, oc Mons: Jacob Cold var samme tid i Cammered, som annammede Pengene, baade for Kornet oc en Bryge Pange som Hovel Johansen hafde kiøbt paa auctionen, Hvilchen Eed hand formeente, icke at kunde blive ham negtet, siden forordningen af 5 Nov: 1723 hann: det icke forbyder, siden at det Sagen reiser sig af, icke er af dend Summa som effter Loven til høyeste Rett maa indstevnes.

Sr. Anders Christensen protesterede i krafftigste maade effter dend allegerede forordning, det Hovel Johansen, som effter sin Contra Citation ey har kundet beviislig giort, det Hr: Hans Rosing motte have solt hann: dend omtvistede 1 td. oc 3 Mæler Korn, hand da icke i mangel af saadan beviis, bør fralægge sig dend Post med Corporlig Eed, hvorførre hand paastod, det Hovel Johansens frembudne Eed, bliver afslaget, efftersom Hr: Hans Rosing, agter Sagen for Ober Dommeren nermere at forfølge, det hans forhen indførte 2de Reservationer - videre anlediger.

Eragtet,

Som Sr. Anders Christensen protesterer imod Hovel Johansens anbudne Eed, oc ellers Erklerede, Sagen for over Dommeren at vill indstevne, Saa kand saadan Eed, imod forordningen, for denne under Rett icke antages;

Sr. Anders Christensen fant saa til sin tids præcaution, oc imidlertid Reservation fornøden, at indføre dette, Det hand d: 15de Junii sidstleden, denne Sag her paa tinget blev forretaged, paa sin Principal Hr: Hans Rosings veigne, tilbød Hovel Johansen godvillig at ville anhøre alle de vidner hand dend tid beraabte sig paa at føre under kald og varsell til Hr: Rosing, hvilchet tilbud hand og gjorde 2de dage neml: dend 13 Junii nest tilform, som Hovel Johansen iche ville imodtage, men af begierlighed til Hr: Hans Rosings forted oc bekostninger, forlangede af føre vidnerne til neste almindelige Høst Sage tinge hvilchet dog om sider til i dag blev optaget, Saa viiser det sig selv, af vidnernes førelse her i dag, at Christen Hansen, Ole Jensen oc Peder Snaghoell, var alle trende her paa tinget sidstleden 15 Junii, Personlige tilstede oc vidnede for Hr: Hans Rosing, da Hovel Johansen, med det samme oc kunde have hørt dennem, Samme tid kunde hand oc magelig, godvillig erholdt Ejner Haagensen oc Anders Jensen, begge tienende i Faabergs Præstegaard, efftersom de vare strax her ved ting gaarden oc i nærheden, Ligervis med megen mindre v-mage, hans egen tienstepige Daardi, som da var strax herhos udi hans egen tieneste paa Kasterud oc i dend tid hvercken af gaarden eller som nu paa Sætteren. I det øvrige fant Comparanten sig anleediget i henseende hand icke effter sin forrige forspørgelse, har kundet nødt nogen tilstreckelig forklaring over de ord som hand finder udi Contra Stefningsen saaledes anført, for at see af hvad gyldighed Hr: Hans Rosings Bøxell Seddel er, om gaarden kommer hann: till eller icke etc: Særdeelis Retten icke skulle falde paa de tancker, Hr: Hans Rosings Bøxell Seddel effter Forordningen af 23 Janv: 1719 icke skulle vere fornyet, da dog samme Forordning allernaad: melder, alle deslige fæste Breve som ey effter forberørte maade paa de oven specificerede Sorter Stemplet Papir allerede motte vere indrettede, skulle vere Casserede. Viiser dog Hr: Rosings Bøxell Sedell, dend er skreven paa dend rette Sort Papir No. 19, alligevell til overflødighed, producerede Comparanten Sl: Prousten Hr: Johan Rosings fornyede Bøxell Brev til sin Søn Hr: Hans Rosing, paa Kasterud, af Dato 18 April 1720 med paateignede Hr: Hans Rosings Revers oc endelig at vere Publiceret paa Tollersrud tingstue dend 8 Junii samme aar 1720, forfattet paa 1 ark Stemplet Papir No. 20, ydermeere Skatte Bogen for Kasterud paa 1 ark Stemplet Papir No. 19, fra 1721 til 1727 aars udgang. Endelig fremlagde hand og hans Principal Hr: Hans Rosings Skrifftlige forfattede indlæg af 15 Julii denne Maaned, som alle for Retten bleve oplæst. Skatte Bogen blev Mons: Anders Christensen af Retten paateignede tilbage levered. Till dend af Sr: Anders Christensen gjorde Protocollation svarede Contra Citanten til det første, at det var icke tid for ham d: 13 Junii sidstleden, da det var en Søndags Aften at faae sambled sine vidner, tilmed motte iche alleniste de vidner indkaldes som godvillig ville møde, Mens endog de som hand iche var forsickred om at ville møde godvillig, derforre kunde det icke vere ham til nogen præjudice, Men hand holt forre, at hand hafde viist sig meged føyelig, i det at descendere til at forre tage Sagen igien i dag d: 19 Julii, da det icke kunde vaaren ham negtet opsettelse til Høst tinged. Hvad sig det andet angaar ang: de ord i Stefningsen, for at see hvad gyldighed Bøxel Sedlen er, Da var hans intention intet andet dermed, end at Retten kunde see, at gaarden iche var ham Bøxlet for hans lives tid, Dette Meente hand at vere nock til hans øye mercke, at hverchen dend gamle eller fornyede Bøxell Seddel var Stiilet paa Hr: Hans Rosings lives tid, oc enten de hafde vered stiilet hans lives tid eller icke, da kunde dend icke berettige ham til gaarden, naar hand selv fløttede af Jorden, imod Lovens 3de Bogs 14 Capit: 39 Art: Hvilched i dend forrige Sag allereede var afgjort.

Dernest begav Mag: Bircherod sig till at besvare Hr: Hans Rosings indlæg, først saavit Mag: Bircherod selv angick, Da fant hand derudi 3 ting som hand vilde besvare.

1. Hvad Hr: Hans Rosings forregivende, om at selv vill bruge sin gaard da svares at saadant aldrig var bleven ham negtet, saalenge som hand Boede paa gaarden, Men saa snart hand fløttede fra gaarden var Jorddrotten selv sin Jord megtig effter dend allegerede lovens articul.

For det 2det at Hr: Hans Rosing spørger, om hand da slet intet skal have for sin anvente omkostning paa gaarden, sa svarer Mag: Bircherod, at hand baade Mundtlig oc skriffelig i sit seeniste indleg, hafde tilbudt sig, at betale prompte, alt hvad Hr: Hans Rosing kunde blive tilfunden at vedderlegges derforre ved en Lovelig besigtelse.

For det 3de at Hr: Hans Rosing Supponerer at Mag: Bircherod mueligt kand have faaed en god Bøxel for Kasterud, da skulle hand dertil svare, naar nogen derover klagede, for resten estimerede hand icke, om der gick et sladder i Bøigden om saadanne ting.

Dernest begav hand sig till de ting i samme indleg som Consernerede Hovel Johansen, Hvad sig for det 1ste angaar, at Hr: Hans Rosing tilstaar, sig mueligen at have lovet Hovel Johansen at hand skulle faae gaarden Kasterud for en Reasonable opladelse, Da spurtes der nu icke lengere, om Hr: Hans Rosing ville give ham forlov dertil, Men hand spurte alleene sin Landherre derom; Hvad sig for det 2det angaar, at Hovel Johansen skulle vere skyldig i Vold, Ran og Herreverck Da var det icke endnu beviist, at hand hafde begaaed noged af det som Loven kalder Vold, Ran eller Herreverck, Icke beviist at hand hafde taged noged bort af gaarden, thi for det første at hand var fløttet ind i gaarden i Dimmel ugen, da meente hand, at hand lunge før dend tid kunde fløttet derind, saasom Hr: Hans Rosing Der skulle fløtte var pligtig til at giøre halv Huusene tomme til første Fardag som er 13de Dag effter Juulehelligt er ude, effter lovens 3de B: 14 Cap: 40 art:

For det andet, hvad sig vaarings Høed angaar Som hand hafde gived sin Hest nogle Daatter af, da Hr: Hans Rosing var fløttet fra Kasterud førend vaaren begyndtes, neml: 19de Martii, Nu begynder Vaaren først d: 20 Martii, ergo Saa skal dend som tiltreder gaarden, have vaaraandforet som er aflagt effter brug oc sædvane paa alle steder i landet, at hand hafde gived Plov Hæstene, som begynte at Pløye d: 20 May, da hafde hd: det foeder med sin Jorddrottes tilladelse, thi hvad som findes paa gaarden effter 3de May oc icke er ført ned til Stranden eller udenfor gaarden, ded hører Jorddrotten till effter lovens 3de Bogs 14 Cap: 41 Art:

For det 3de at Hovel Johansen haver slaged sit Korn oven paa det Korn som Hr: Hans Rosing siger at vere sit, Da er dend Post endnu icke opgiort siden Retten icke ville tillade ham Eed, Men maa for over Dømmeren afgjøres.

For det 4de at hand beskyldes for at have anmasset sig Hr: Hans Rosings Staf vedd, effter at hand var fløttet fra Kasterud, Da saasom Lovend tillader en Leilending, at Bortfløtte sin veddkost, for meente hand, at Hr: Hans Rosing icke kunde gaae hann: nermere end at erstatte ham effter v-villige Mends sigelse, dend skade som hand hafde giort ham paa et eller 2 støcker Vedd, Vandbøtterne som hand haver giort af samme Stafvedd, er tilforn beviist, at de icke er bortfløt af gaarden, det overblevne af Staffvedden, Meener hand at høre Jorddrotten till effter lovens pag: 517 art: 41.

For det 5te at hand haver hugged Brende i Skoven oc Kaase Braatter i Engen, Saa hafde hans Jorddrott ladet indføre i Protocollen, at hvad hand etter 14 Aprill hafde hugged i Skoven, dertill ville hans Jorddrott selv svare.

For det 6te ang: Beeten, Da var dend af Hovel Johansen tilligemed Hr: Hans Rosings folck ophuggen og meged pyntelig lagt ind i veedskaaren, hvor dend endnu ligger i god forvaring, hvorom vidnisbyrd vare aflagde,

for det 7de ang: at Hovel Johansen med 9 Par Plov Hæste, hafde Pløyed Jorden hvilched arbejde hand forretog d: 20 May, Dertill sagde Mag: Bircherod hand vilde selv svare, saavel som oc til Foered som Hæstene fortærede, siden at samme Foer tilhøre Jorddrotten effter 3de May i Krafft af loven pag: 517 art: 41.

Dereffter siden Hovel Johansens v-skyldighed var bleven befunden, at hand hverchen har begaaed vold, Ran eller Herverck, tilkiende gav hand sin paastand som bliver denne.

1. At vere fri for Hr: Hans Rosings beskyldninger,

for det 2det Hr: Hans Rosing at give ham tillstreckelig Reparation for den titul af vold- oc Ransmand, som hand ham haver tillagt,

For det 3de Hr: Hans Rosing at erstatte ham Processens Omkostning, effter Rettens billige sigelse, effter acta oc probata i denne Sag, forventede contra citanten en endelig Dom.

Som det allerede er silde paa aftenen, Saa optages Sagen till i Morgen tillig.

Neste Morgen d: 20 Julii blev Retten igien satt, med samme Laurette: oc som Parterne, effter tilspørgende ey videre hafde at paastaae eller indgive, blev udi Sagen Saaledes Dømt oc Afsagt:

Sogne Præsten till Nørdre Hougs Meenighed paa Ringerige, Vellærverdige Hr: Hans Rosing, har ved Stefnemaall af 24 May sidstleeden, till Faabergs Sage ting d: 14 Junii dette aar, indstevnt Hovell Johansen, til vidners anhør oc Doms Ijdelse for effterfølgende Poster:

1. Fordi Hovel Johansen i Dimmel ugen nest før afvigte Paadske, skall have indfløttet oc indsatt sit Boehave i Hr: Hans Rosings Bøxlede gaard, Kasteruds Huuse.

2. Fordi Hovel Johansen med Vold skal have udtaget hans vaarings Høe, og gived sin Hæst,

3. For hand paa Stabburet har slaget sit Korn, oven paa Hr: Hans Rosings sammestedts liggende Korn.

4. Fordi Hovel Johansen har anmasset sig hans Staf vedd i Huuset, Brendevedd i gaarden opbrent, sampt ophugged Breten till Kostvedd,

og for det 5te fordi Hovel Johansen har bemegtiget sig, at Pløye hans gaards ager med 9 Par Plov Hæster, som hand gav føde af vaarings Høed paa Kasterud,

For hvilchen adferd Hr: Hans Rosing paastaar Satisfaction, till Bøders udreedelse for Vold, Herverck oc Ran, som hans i rettesettelse videre formelder.

Nu er der for denne Rett d: 14 Junii sidstleden afsagt Dom i Sagen mellem Hr: Hans Rosing, oc Sogne Præsten i Faaberg Hr: Hans Bircherod ang: dend Hans Mickelsen paalagde arrest, ved hvilchen Dom Hr: Hans Rosing er frakiendt hans formeenende Rett till Kasteruds brug, effterdi hand er fløt derfra til hans anfortroede Kald Nordre Houg paa Ringerige, oc bruger der Nordre Hougs Præstegaard, Hvorimod Mag: Bircherod, som gaarden Kasterud allernaad: er Benificeret, er tilkiendt dens raadighed oc brug dette aar oc fremdeelis , og som Mag: Bircherod, effter egen tilstaaelse, har overdraget Hovel Johansen gaarden till brug oc besiddelse, oc hand paa hans tilladelse derind fløtt, lenge effter dend tid som Hr: Hans Rosing effter Loven burde haft halv Huusene tomme, Mag: Bircherod og, har Erklered, selv at vill svare for at Hovel Johansen har Pløyed Jorden paa Kasterud, Saa kand denne Rett iche see Hovell Johansen pligitg, till de af Hr: Hans Rosing paastaaende volds oc Hervercks Bøders udreedelse, ey heller til afvel oc afgrødes forbrydelse, Mens Hovel Johansen vorder for samme frikiendt.

Angaaende Vaarings Høed, Da som Hr: Hans Rosing effter dend i landet brugelige maade, var pligtig, at effterlade Vaarings Høe paa gaarden til fornødenhed, for dend der tog gaarden i brug effter ham, som er det Høe hvoraf Hovel Johansen har betient sig, Saa falder dend Post af sig selv.

Og som Hr: Hans Rosings fuldmegtig har protesteret imod dend af Hovel Johansen anbudne Eed, det hand dend Eene tønede oc tre Mæler af Hr: Hans Rosings paa Kasterud beliggende Korn hann: med Penge har betalt, Saa kand udi dend Post af denne under Rett ey noged Kiendes, Men beroer paa Sagens indstevning for Høyere Rett, som Fuldmegtigen har beraabt sig paa. Endelig hvad Stafvedden, Beeten oc Brendevedden angaar, som Hovell Johansen sigtes for, Da er det iche beviist, at hand noged heraf har ført af gaarden, Men det meeste der endnu i behold, Hvorfor hand heller iche som Ransmand kand ansees, Men i fald Hr: Hans

Rosing, som dette burde have afflöt, gjør videre præntion herpaa, bør Hovel Johansen det betale effter Lovelig taxation;

Saaledes forbliver Hovel Johansen ved gaarden Kasteruds brug, v-behindret af Hr: Hans Rosing, effter Jorddrotten Mag: Bircherods overdragelse, som gaardens Disposition ved Dom som forbemt: er tilfunden, Processens omkostning oppheves paa begge sider.

oo 00 oo

Vålen i Gausdal 7.9.1728, fol: 236a (utdrag):

Gjeldssak på Evenvold i Gausdal:

Fremkom for Retten Ole Horster paa Iver Traasets vegne i Faaberg, som har indstevnt Iver Evenvold for 20 rdr. skyldig giæld med 1 rdr. resterende Rente for 1 aar, derfor at ljde Dom til betaling oc svare omkostning. Indstevnte Iver Evenvold, Mødte icke effter paaraabelse, Stefnevidnerne Hans Christensen Forset oc Christopher Kios, afhiemlede Stefnemaalets forkyndelse, for Iver Evenvolds Boepæll i hans Moders paahør, som samme tid tilstod fordringen paa sin Søns vegne.

Hovel Johansen kom for Retten oc sagde, at hand tillige med Iver Traaset, talte med Iver Evenvold for en 3 ugers tid siden, og da Iver Traaset maned ham om betalingen, bad hand om dilation, oc sagde at om hand nu stefnede ham, Møder hand dog icke till første ting.

Horster Eskede Dom i Sagen efterdi gielden er tilstaaet.

Afsagt,

Som det er tilstaaet baade af Iver Evenvold selv, oc hans Moder, til Iver Traaset at vere skyldig tiuge rdr. oc et aars rente 1 rdr, Saa tilpligtes Iver Evenvold i følge af Loven samme 21 rdr. med 1 rdr. udi omkostning, at betale Maanedes dag effter denne Doms lovelige forkyndelse under adferd effter Loven.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 9.9.1728, fol. 241b:

Anno 1728 dend 9 September blev almindelig Høst Sage oc Skatte ting holden i Faabergs Præstegield paa gaarden Flifleth, oc Retten tillige Betient af Laurettet Lars Fluxrud, Arne Brunloug, Willum Skindstackrud, Niels Ljen, Jacob Qvall, Siver Præsterud, Erick Saxum oc Christen Ulleland, oververende Kongl: May: Foged Sr. Svend Steenersons fuldmegtig Erland Steenersøn, Bøigde Lensmanden Simon Flifleth, med øfrige Tingsøgende almue.

Blev da først allerunderdanigst Læst oc Publiceret Deris Kongl: Mayt: allernaadigste Placat af 9 Julii 1728 ang: Myntmesteren paa Kongsberg, som paa Gudsdals ting, udførligere er Extraheret.

Om anke av konemishandlingsaken på Øvre Jeistad:

Fogdens Fuldmegtig Sr: Erland Steenerson, tillspurte Meenige almue, om dend till Bremmerholm afdømte Peder Giettestads Qvinde Anne Larsdaatter noget er eyende, till at koste eller udføre hendis Sag med, imod bemte: hendis Mand, for v-Christelig medhandling med hende, hvilchen Sag till første Lauting er indstevnt. Almuen svarede: At Peder Giettestad oc Hustrue, ichuns ere fattige Huusfolck, under derris forEldres gaard Hovi, oc effter som hand har ført et skiødesløs levnet, Saa har Hustruen nu neppe det, hun kand ærnere sig oc 4 smaa v-myndige Børn med, oc dersom hendis forEldre oc andre got folck icke noget hialp hende oc Børnene, motte hun snart Betle sit Brød, Den lille Huusmands Pladts de beboer har

de vell eyed, Men staar hos andre for pengene, som derfor er udlagt oc betalt. Herom begierede Fuldmegtigen Tingsvidne under Rettens bekræftning.

Oplysninger til fogden I:

Paa Kongl: Mayt: Fogets Fuldmegtig Sr: Erland Steenersøns offentlige tilspørgende, svarer Meenige tingsøgende almue, at udi dette indeverende aar 1728, her i Faabergs Præstegield, icke er falden noget arfveløst godts, Forbrut Odels godts, Slagsmaals Bøder, yderste formue eller dislige Bøder, Saasom Leyermaalene er under Forpagtning, ligesaa vurderings sigterne. Herom var Fuldmegtigen Tingsvidne begierendis under Rettens bekræftning.

Oplysninger til fogden II:

Paa Fogdens Fuldmegtiges tilspørgende, tilstod oc svarede almuen Eensteming, at Matriculen oc JordeBogen dette aar her i Præstegieldet, Ey med noget er bleven forbedret, Ligeledes, at her icke findes nogen løse Personer eller Bønder Sønner, som effter forordningen kand tilkomme at Skatte. End videre at ingen 6te oc 10de Penge for arfs udførsell af Riged eller forløfs penge, dette aar er falden, Hvorom Fogden begierede Tingsvidne af Retten, under bekræftning.

Odels- og pengemangelslysning på Ulland:

Fremkom for Retten Lensmand Simen Fliflet, som paa Ole Jacobsens vegne gav til kiende at hand er Odelsberettiget till dend gaard Ulleland i Saxumsdalen som Knud Poulsen nu paaboer, oc som Ole Jacobsen med tiden agter at indfri gaarden, Saa lyser hand nu til Tinge sin Rett oc Pengemangel effter Loven, oc forbeholder sig Sagens paatale till Lovelig tid og sted, oc hvorom hand begierede Tingsvidne af Retten beskreven.

Et rykte om fødsel i dølgsmål:

Fremkom for Retten Fogdens Fuldmegtig Sr: Erland Steenersen som angav til dette ting at have ladet indstevne Anne Margrete som sig en tid her i Sogned har opholdt, till Examen og Provs anhør angaende et Bøigde Røgte som høres, ligesom hun skulle have fød Barn i dølsmaal. Dend indstevnte Anne Margrethe Orning, mødte for Retten, oc tilstaar lovelig Stefnemaall, siger at vere fød i Sparboe Præstegield i Trundhiems Stifft, oc at vere ved 50 aar gammell, har icke vered giff, Men dog uden ægteskab for 20 aar siden aufled et Barn med en ungkarl nafnl: Hans Pedersen i Over Haldens Præstegield, Anne Margrete Orning blev af Fuldmegtigen tilspurt, 1. Om hun effter Røgte har fød Barn i dølsmaal, Resp: Ney, hun har icke, Men tilstaar, af hendis egen tid, at have vered saa tyck at hun icke har vist andet selv, end hun lavede till Barsell, efftersom hun icke kand negte legemlig omgengelse at have haft med Capit: des Armis Friderick Jørgensen, Men for 6 uger siden laae hun svag, oc da forsvandtes hendis tyckelse af sig selv, oc blev dereffter smallere som hun nu er.

Erland Steenersen begierede 2de Qvinder afhørt, som hand har beordret ved Lensmanden, at visitere Anne Margrethe. Bemte. Qvinder Sidtzel Pedersdaatter Biørstad oc Marit LilleBerged, fremstod, oc effter aflagde Eed vandt, at de for 3 ugers tid siden effter Lensmandens ordre, var i Aasen hvor Anne Margrethe da var, og Visiterede hende og hendis Brøst, Mens fandt icke ringeste tegn till Melck, Hendis Brøst, var gandske smaa, oc fandt aldeelis ingen tegn till, at hun skulle haft nyelig Barn. Fuldmegtigen begierede endnu 2de Qvinder afhørt som er Marit Fluxrud oc Sigri Fluxrudstuen, som fremstod, aflagde Eed oc vandt: at de i Julii Maaned sidstleden hørte at Anne Margrete laae Siug i Trangerud oc var alleene, da gick vidnerne til hende, oc fandt hende liggende til Sengs, og da hun udlod sig, og meente hun var med Barn, bad Anne Margrete det eene vidne Marit Fluxrud ville kiende med haanden paa hendis Mafve, som hun og gjorde, da hun fandt Mafven Haard som en Steen, og da Marit Fluxrud sagde: Kand skee Fosteret kand vere dødt hos dig, siden ieg intet føeler

noged rører sig, svarede Anne Margrete hun har intet kiendt noged har rørt sig i 2 dage, oc da vidnerne havde vered der en times tid, gick de hiem igien, Fuldmegtigen begierede Sagen opsat till neste ting, ifald nogen flere vidner kunde Erholdes, til videre oplysning, Eragtet, Sagen optages til neste ting, effter Fuldmegtigens forlangende.

Gjeldssak på Simenrud:

Fremkom for Retten Engebret Larsen Skoug, som har indstevnt Ole Simenrud for 9 rdr. skyldig giæld, derfor at ljde Dom til betaling, oc svare omkostning, Indstevnte Ole Simenrud Mødte icke effter paaraabelse, Stefnevidnerne Rasmus Siverud oc Ole Ellingsberg, afhiemlede under Eed Stefnemalets lovlige forkyndelse paa Simenrud i Mari Pedersdaatters paahør, Men Ole Simenrud var dend gang i Setteren. Citanten eskede Laudag. Eragtet. Som Stefnemalet lovel: er afhiemlet saa forrelegges Ole Simenrud Laudag, til neste ting at møde Stefnemalet at tilsvare, under paafølge effter Loven.

Strid om bruken av Kasterud, forts.:

Procurator Anders Christensen fremstillede sig for Retten oc indgav paa Hans Vellærverdighed Sogne Præsten till Nørdre Houg Hr: Hans Rosings vegne, et skriffellig Stefnemaall Contra Magister Bircherod, af dato 21 Julii 1728 som oplæst blev. Ligesaa indgav hand Hr: Hans Rosings egen underskrevne Continuations Stefning, i samme Sag, Dat: 19 Aug: 1728 ligeledes oplæst. Derved indstevnes Mag: Bircherod oc Hovel Johansen Prov at anhøre, hvad velbemte: Mag: haver faaed i Bøxell af Hovel Johansen for gaarden Kasterud, med videre som stevnemaalene formelder. Paa Mag: Bircherods vegne, mødte hans tienniste Dreng Eener Haagensen oc indgav velbemte Hr: Mag: skriffellige tilsvær af denne dags dato som oplæst blev. Derved hand lyser sit forfald, ved det hand er beordret af Prousten at bjvere Tretten Kirckes indvielse paa neste Søndag etc:

Sr. Anders Christensen begierede at de indstevnte vidner motte fremkaldes for at erfare hvem der Møder oc icke Møder, hvorefter de blev paaraabt, oc møder da efterskrefne: Christopher Korsrud, Erick Biercke, Christen Olsen Lien, Knud Ødejordet, Poul Leervigen, Ole Bjørstad, Erick Onsum, Ole Biercke, Knud Ulleland, Bendt Gustum, Peder Tollersrud, oc Ole Larsen Jørstad, Men efftermelte vidner møder icke neml: Simen Korsrud, Christen Skaarset, Henning Vingnes, Amund Ljen, Niels Biercke, Anne Dahlen, Berthe Larsdaatter Kasterud, Peder Siversen oc qvinde Ragnhild Onsum. Anders Jensen i Præstegaarden, Stefnevidnerne Lensmanden Simen Fliflet, Rasmus Siverud, Ole Ellingsberg, Ole Nielsen, Guttorm Johansen oc Iver Jongerud, afhiemlede Eedelig Stefnemalets lovelige forkyndelse for de udeblevne. Men Stefnemalet for Christen Skaarset oc Arne Dahlen kand icke afhiemles formedelst det eene Stefnevidne icke møder. Endelig mødte Hovel Johansen, som tilligemed Mag: Bircherod er stefnt, vidnerne at paahøre. Sr. Anders begierede et par timers frist, til at besvare Mag: Bircherods indkomne indleg.

Ulovlig nedbeiting av engelandet Kvernbecken:

Fremkom for Retten Tord Christensen oc Jens Kollsveen som har indstevnt Arne Jørljen oc Ole Beretsveen, fordi de haver udhafnet oc udbeet et støcke Engeland, tilfields Qvendbeken kaldet, som de har Bevillings Seddel paa af Fogden, herom at anhøre beviis, oc vere Dom undergiver effter nermere paastand. Indstevnte Arne Jørljen oc Ole Beretsveen Møder selv for Retten, oc tilstaar lovelig Stefnemaall, Siger, at de icke veed af deris Creaturer har gjort Citanterne nogen skade, oc om saa er, er det skeed dem v-løves eller v-afvidende som de vell veed som haver vered med Creaturene, hvilche icke nu er her. Citanterne begierer Sagen opsatt til neste Ting, for at indstevne alle vidnerne, Som Retten bevilgede.

Leiermål og farskapssak:

For Retten fremkom Sr. Erland Steenerson som har indstevnt Tambour Lars Siverson Balberg, at gjøre sin tilstand oc bekiendelse, om hand icke er fader till Maren Olsdaatters Barn som hun fødte sidstleden Vaar, Bemte: Maren Olsdaatter er oc indstevnt till Bøders udreedelse: oc er selv for Retten, Men er Dum oc døf, dog ved teigen /:som hun endog nu gjør for Retten:/ haves formodning at bemte: Lars Siverson Tambour skulle vere hendis Barne fader, Lars Siverson Møder selv for Retten, Men benegter gandske, at have hafft nogen legemlig omgengelse med Maren Olsdaatter, som hand begierer, nu for Retten med Eed, sig at maa fralegge, Dog tilstaar hand nu Nat, at have ligged i Seng, fremmen for hende, Men icke Rørt hende paa nogen v-sømmelig eller letferdig maade. Erland Steenerson protesterer imod Lars Siversons anbudne Eed, saasom her er formodning i Sagen, oc derfor agter hand Sagen for over Dommeren at indstevne, Begierer derfor alleene Dom over Maren Olsdaatter til Bøders udreedelse.

Lige saa beretter Erland Steenerson at have indstevnt Anne Margrethe Orning, for omgengelse med Capit: des Armis Friderich Jørgensen, som hun selv i dag for Retten har tilstaaet, derfor at betale 6 rdr: Bøder, For hvilche Erland Steenerson paastaar Dom til betaling.

Afsagt.

Endskiønt det endnu er v-afgiort hvem der er fader til Maren Olsdaatters Barn, Saa er dog Leyermaalet begaaed, oc hun nu selv mødt for Retten med Barsed paa armen, Ligeledes har Anne Margrethe Orning for Retten i dag selv tilstaaed omgengelse med Capit: des Armis Friderich Jørgensen, Thi bør de begge betale sine Leyermaals Bøder, en hver med Sex rdr: som de udreeder oc betaler, 15 dage effter forkyndelse under adferd effter Loven.

Strid om bruken av Kasterud, forts.:

Sr. Anders Christensen kom effter et par timers forløb igien for Retten, og indgav sin skriftlige besvarelse paa Mag: Bircherods Exception, hvilchen besvarelse oplæst blev, oc er af dene Dags dato.

Dereffter indgav Anders Christensen Hr: Hans Rosings Memorial till Høyædle oc Velbaarne Hr: Conference Raad oc Biskop Deichman af 2 Aug: 1728, med hans paateignede Resolution af 4 Dito, som oplæst blev, oc er om vidners førelse i denne Sag, for denne Rett etc:

Eragtet,

Hans Vellærverdighed Mag: Bircherod har ved sit indgivende, lyst sin lovelige forfald, oc derved paastaet, at Retten i hans fraverelse icke antager nogen vidner til Examen eller noget tingsvidne til hans præjudice udsteder, Hvorimod Sr. Anders Christensen protesterer oc paastaar vidnernes førelse med videre, Men som de stor deel er udeblevne, oc Retten ellers Eragter Mag: Bircherods paastand Lovformelig, Saa kand denne sinde ingen vidner antages, Men beroer til neste ting till hvilchen tid Mag: Bircherod forrelegges at Møde vidnerne at anhøre: Saa haver oc de i dag Mødte vidner, til neste ting igien at møde til vidnebyrds aflæg i denne Sag, De udeblevne over hvilche Stefnemaalet er afhiemlet, saasom Simen Pedersen Korsrud, Capit: des Armis Henning Vingnes, Amund Ljen, Niels Biercke, Beret Larsdaatter Kasterud, Peder Siverson oc hans qvinde Ragnhild i Brustuen og Anders Jensen i Præstegaarden, forelegges Laudag, til neste ting at Møde, deris vidne at aflægge under falsmaals Bøder, som Loven byder, ang: Christen Skaarset Sundmanden, oc Arne Dahlen som det eene Stefne vidne icke mødte at afhiemle Stefnemaalet over, henviises till nyt Stefnemaal till neste ting.

Neste års lagrettesmenn:

Till Laurette for tilkommende aar er udnefnt Ole Oudenhuus, Arne Lexhuus, Knud Moug, Arne Rindall, Jon Rindall, Ole Gilleberg, Ole Offren oc Iver Frujorde.

oo 00 oo

Vålen i Gausdal 14.2.1729, fol. 283b (utdrag):**Pengemangelslysning på Rusten i Follebu:**

Fremkom for Retten Ole Horster som paa Guttorm Johansens vegne i Faaberg, lyste Hans Hustrues Anne Nielsdaatters odels Rett till Pladtzen Rusten i Gudsdall skylder 8 skind som fra hendis forfædre til fremmede er udkommen oc nu beboes af Lars Gundersen, hvilchen Pladts hand agter at indløse, Lyser derfor sin Pengemangel effter loven, oc Reserverer sig Sagens paatale til lovel: tid oc sted, Hvorom Hand begierer attest af Retten, under lovelig bekrefftning.

Ulovlig bruk av Lunde i Gausdal:

Fremkom for Retten Kongl: Mayt: Fogeds Fuldmegtig Sr: Erland Steenersen, og indgav sit Skrifftlige Stefnemaall af 26 Novem: 1728 som oplæst blev. Dermed hand effter ordre til dette ting indstevner Hr: Lieut: Magnus Arboe for hand har brugt 2de Huuder i Lunde Gudsdal Præsteboell Benificeret, uden at have forsynet sig med behørig fæsteBrev, herom at anhøre Beviis at disse 2de Huuder følger Bøxell, oc deretter ljde Dom som dend der bruger v-Bøxlet Jord, med videre samme Stefnemaals indhold.

(RF: lengere sak der Johannes Reiersen er nevnt flere ganger, og etter en stund følger dette vitnemålet:)

2det Prov Johannes Reyersen i Huuse hos Alf Killerøg i Faaberg, siger sig 70 aar gl: aflagde Eed oc vandt, at hand samme tid som nestforrige Prov har sagt (RF: 37 år siden), Bøxlede 2 Huuder i Lunde af Marthe oc Karen Nielsdøttene, Hvoraf var halv Part i dend Huud i Præstemarcken, samme tid Bøxlede hand oc en halv Huud neml: Præstegrimstad, af Mag: Hans Holst, dette brugte Proved ichun 1 aar, oc som hans qvinde døde fløttede Proved till Faaberg, og oplod altsammen for Marthe oc Karen Nielsdøttrer, som betalte ham sine Bøxell penge igien, Bøxel Sedlen for de 2 Huuder i Lunde leverte hand tilbage till Marthe Nielsdaatter, Men for dend halve huud i PræsteGrimstad leverte hand Bøxell Sedlen till Mag: Hans Holst da hand hos ham tog Pass for at fare af Bøigden, Bøxlen for bemte: halve Huud i Præstegrimstad, gav Marthe Nisldaatter ham og igien. Landskylden af de 1 1/2 Huud i Lunde betalte Proved till Marthe oc Karen Nielsdaattere oc af dend halve Huud i Præstemarcken, betalte hand till Sogne Præsten, ligesaa 1 aars tage af dend halve Grimstad Huud, Men af 2 Huuder till Marthe oc Karen Nielsdøttene for det eene aar, og da Proved Bøxlede af Mag: Hans Holst, hørte hand iche at Præsten anckede noged paa Bøxlen i Lunde, Ey heller om tagen i Præstemarcken, Ligeledes da hand Bøxlede af Præsten halve GrimstadHuuden bespurte hand sig om Bøxel Pengene deraf, svarede bemte: Mag: Holst, hand kunde give ham ligesom hand gaf Marthe oc Karen Nielsdøttene, Proved veed og at Amund Christensen Boede paa Lunde og brugte saa meged hand hafde i Bøxell, i 27 aar, indtill hand for 10 aar siden afstod det for Lieut: Magnus. I Proveds tid var Grimstad Huuden skarp og dend tid liden ager. Citanten derpaa tilspurte dette Prov, effterdi som hand forregiver, hand ichun brugte ovenmelte brug i Lunde 1 aar, Hvorforre hand da igien saa hastig aftredde det, Hvad enten hand selv opsagde bruged saavel til Præsten som Marthe oc Karen Nielsdøttene, eller hand selv Mindet derfra, ham synes troligt, effterdi ham gaves sin fulde Bøxel igien, samt om hand veed, at hand formedelst dend tids Sogne Præsts Misnøye over dend skeede Bøxell af bemte: Søstere, kand vere bleven overtalt igien at aftrede bruket, helst som itzige Sogne Præst beretter intet til Datum at have iblant Prsteboelets Breve kunde forrefundet til oplysning om denne omgang, Proved svarede: at da hans Qvinde døde, vilde hand til Faaberg igien hvorfra hand var kommen, derfor hand begierte baade af Sogne Præsten oc Marthe oc Karen Nielsdøttene, at de ville give ham sit igien, Saa ville hand afstaae oc fløtte fra Lunde, hvilchet

de oc bevilgede, oc gav da Marthe Nielsdaatter ham sin Bøxell igien, saavell for de 2 Huuder i Lunde, som for dend halve Huud i Grimstad Præsteboelets. Da Proved anmeldte dette for Mag: Hans Holst svarede hand ham, at hand kunde blive her i Sogned, Men Proved svarede at hand ingen lyst hafde dertill. . . .

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 16.2.1729, fol. 292a:

Anno 1729 dend 16 Februar blev almindelig Vaar Sage oc Skatte ting, sat oc Betient paa Flifleth i Faabergs Præstegield med efftermelte Laurette Neml: Arne Lexhuus, Knud Moug, Arne Rindal, Christen Ulleland, Ole Døessen, Ole Ofren, Iver Frujorde oc Peder Hattestad, oververende Kongl: Mayt: Fogeds Fuldmegtig Sr: Erland Stenersen, Bøigde Lensmanden Simen Flifleth, med Meenige tingsøgende almue.

Hvorda først allerunderdanigst blev Læst oc Publiceret Deris Kongl: Mayt: allernaad: Forordninger, oc andre Høy øffrigheds ordres oc Contracter, ligesom paa Gudsdals ting fol: 284 fra No. 1 til 10 inclus: Special er Extraheret oc Registeret.

Dernest almuens Breve som effterfølger:

Skjøte på Myren i Saksumsdal:

1. Ole Olsen Myrens Skiøde til Ole Svendsen paa dend ødegaard Myren skylder med Bøxell 2 Kalv Skind, for 140 rdr. Dat: 8 Novemb: 1728.

Odelsskjøte på nordre Holme:

2. Iver, Ole oc Peder Amundsønners Skiøde till Johannes Iversen Holme paa ald deris odels prætension til gaarden Nordre Holme, derfor de har oppebaared 120 rdr. etc: dat: Holme d: 15 Febr: 1728.

Skjøte på halve Gaustum:

3. Niels Amundsen Ljens Skiøde till Bendt Tostensen Studtzhoved paa Halvparten i Gustum Neml: 1 Huud oc 9 Skind med Bøxell, Dat: Lien dend 10 Februarii Ao. 1729.

Skjøte på Tollersrud:

4. Ole Baarud, Arne Dahlen, Erick Øfre Jørstad oc Asbiørn Randgaard paa egne og samptlige almues vegne i Faaberg, som samme Præstegields Kircker oc dets godtzes eyere, Deris forsickrings Brev till Peder Clemmedtzen Tollersrud, at hand for sig oc arf: altid skall besidde de 2 1/2 Huuder som Faaberg Kircke eyer i Tollersrud naar hand aarl: betaler de anordnede 6 rdr. till Kircken, isteden for Landskyld oc ald anden Leylendings Rettighed etc: Dat: 16 Febr: 1729.

Skjøte på Rindal i Vingrom:

5. Dito till Jon Iversen paa 1 Huud med Bøxell over 2. i Rindall for aarlig 5 rdr.

Skjøte på Gunhildrud under nordre Jørstad:

6. Dito till Ole Olsen paa Gunhildrud under Nordre Jørstad 3 Skind for aarlig 2 ort.

Skjøte på Hammerseng:

7. Dito till Peder Amundsen paa 6 skind med Bøxel over andre 6 skind i HammersEng for aarl: 3 1/2 rdr.

Skjøte på Lekshus:

8. Dito till Arne Ols: paa 3 skind med Bøxell over 3 skind meere i Lexhuus for aarl: 2 1/2 rdr.

Skjøte på Reistad:

9. Dito till Peder Larsen paa 2 Huuder 4 skind i Reestad for aarlig 4 1/2 rdr.

Skjøte på Høstmælingen:

10. Dito till Christen Ols: paa Høstmælingen paa 3 skd: med Bøxell over 3 skind medejeres for 2 rdr. aarl:

Skjøte på Boleng:

11. Dito till Peder Christophersen paa 3 skind i BollEng Steent oc reent, for 1 rdr. arlig.

Skjøte på Gilberg:

12. Dito till Ole Larsen paa 1 Huud oc 3 skind i Gilleberg for aarlig 4 rdr.

Skjøte på Skjellerudmoen:

13. Dito till Joen Moen paa 1 Skind med Bøxell over 2 skind for aarlig 3 ort.

Pantebrev på Sundgarden:

14. Sølfæst Mortensens obligation till Peder BoelEng oc Siver Skiellerud paa 240 rdr. imod Sundpladtzen till underpant oc rentes svarelse, Dat: 3 Janv: 1729.

Føderådskontrakt på Skog:

15. Peder Nielsens Contract med Henning Skov om føderaad og lifs ophold etc: Dat: 8 Janv: 1729.

Odels- og pengemangelsslysning på søre Bleken:

16. Haagen Jensens odels oc Penge mangels lysning till Søndre Blegen, Dat: 17 Janv: 1729.

Odels- og pengemangelsslysning på Stockfleth-gods:

17. Hr: Lieut: Johan Pihll paa sin Kiereste Isabelle Margrethe Stochfleths vegne, odels oc Pengemangels Lysning till alt gods oc gaarde som fra hans Hustrues Fader Hr: Ole Stochflet oc fædre til fremmede kand vere udkommen oc solt etc: Dateret Schellestad paa Dofre d: 15 Decembr: 1728.

Unighet om bruk og eiendomsrett til Roterud:

Fremkom for Retten Erland Stenersen paa Even Baardsens Vegne, og indgaf et Skriftlig Stefnemaall af 29 Nov: 1728. Derved Even Baardsen till dette ting indstevner Gunder og Lars Hage till Beviisligheters anhør oc Doms ljdelse at Rødig gjøre oc frafløtte Engelandet Rotterud, som hand af Deris Kongl: Mayt: har Kiøbt for 300 rdr. med videre som Stefnemaallet formelder, der oplæst blev. Indstevnte Gunder og Lars Hage Møder selv for Retten, tilligemed Deris Fuldmægtig Procurator Swerdrup som vedstod Stefnemaallets lovelige Forkyndelse.

Erland Stenersen indgav Deris Kongl: Mayt: allernaad: Skiøde till Even Baardsen paa 2 skind med Bøxel udi Rotterud Engeland under Hage, Dat: 6 Febr: 1727 som oplæst blev. Erland Stenersen forregav at Even Baardsen siden Stefnemaallet var udsted, har Solt oc overdraged Rotterud till Høyædle oc Velb: Hr: Obriste Bordin Hvorom till neste ting skall blive Publiceret behørig Skiøde, hvortill hand haver vered Nødsaged, siden Gunder oc Lars Hage iche haver villed tilforhandle eller kiøbe af ham samme Engeland, Saa faar da Hr: Obriste Bordin som dend nu verende Possessor beegne Sagen med Stefnemaal till neste ting.

Swerdrup herimod Replicerede, at Even Baardsen iche alleene har Stefnt som første Citant, Men endog ved sin Fuldmegtig nu ladet Eske Sagen i Rette, hvilchet hand iche hafde hafft nødvendig, dersom hand Engelandet effter forregivende til Velbaarne Hr: Obriste hafde transporteret, Desuden har de indstevnte for at faae ende paa Sagen Stefnt contra till sine Beviisligheders høreelse, Hvorforre Comparenten først Producerede en udferdiged Contra Stefning af 24 Janv: 1729 som oplæst blev. Dernest Producerede hand et av Citanterne Erhverved tingsvidne af Dato 18 Febr: 1728, Hvormed hand vil beviise at Contra Citanterne samt Deris ForEldre, og ingen anden, af Raae Roed har oprødet og bekostet dette paastevnte Engeland med tilhørige Høeløcker oc Sætterhuuse, som oplæst blev.

Deretter indgav hand en passeret Dom af 12 Janv: 1728 hvoraf hand begierede i acten indtagen saavit Signeret er pag: 1 oc 26 samt 27, hvorudi kand sees RenteCammerets givne Resolution hvoreffter de Kiøbere motte forholde sig, der paa Deris Mayt: auction har til kiøbt sig oprødde Pladtzer oc steder, hvilchet blev oplæst. Videre indleverede hand Fogden Bruns paa Deris Kongl: Mayt: vegne gifne Bevillings Seddel af 4 Decem: 1715, hvorved Setter lycken Rotterud er bevilged at bruges af Gunder Poulsen Hage under hans paaboende gaard effterdi samme Lycke fra 6 Aug: 1677 stedtze har fult under gaarden Hage, efter dend bevillings Seddels udviisning som udi det producerede tingsvidne er indtagen, hvilchen Bevillings (Seddel) blev oplæst. Endelig fremviiste hand en Skatte Bog tilhørende opsidderen paa Hage, Hvormed hand vil beviise, at Rotterud udi Matriculen er anført som en Pertinence under Hage. Videre sagde Swerdrup at Contra Citanterne haver endnu hafft fleere Beviisligheder til deres Sags størcke, Men samme er ved en v-lyckelig Ilde Brand opbrendt, derom hand indgav et tingsvidne af 16 febr: 1718 som blev oplæst. I øfrigt Refererede Swerdrup sig till Lovens 3de Bogs 14 Cap: 2 Art: dens sidste Versicul samt 5te Bogs 5 Cap: 4 Art: oc paastod paa Contra Citanternis side Dom till Engelandets brug som en pertinence under derris gaards Hage imod aarlig Landskylds svarelse i Krafft af deris producerede bevisser, Samt Processens omkostning tilstreckelig erstattet.

Erland Steenersen paa Even Baardsens vegne begierede opsettelse till neste ting, for hans Sag nermere at afbeviise.

Eragtet,

Effter Citanterns paastand, Bliver denne Sag forfløt till neste Sageting, som her paa Flifleth vorder holden, til hvilchen tid Parterne igien møder, med hvis de endnu kand have at føre, till Sagens endelige afhandling.

Presterud-griser har beitet i Bleken-åkeren:

Fremkom for Retten Niels Blegen som har ladet indstevne Siver Præsterud til Doms lidelse at erstatte ham dend skade som hans Svin har giort paa hans ager sidstleden Sommer, Indstevnte Siver Præsterud møder for Retten oc vedgaar lovel: Stefnemaall,

Citanten fremstillede 2de Prov som hand begierede afhørt, hvilche er Malj Pedersdaatter oc Mari Pedersdaatter, som aflagde Eed oc vandt, at sidstleden Sommer tog de 5 stk. Svin paa Niels Blegens ager Reen som var kommen af hans ager, og Jagede dem til Præsterud, strax derpaa gav Siver Præsteruds tieniste giente Beret Svinene Dricke j gaden, oc Siver Præsterud stod selv oc saa derpaa, Malj Pedersdaatter fulte Svinene til Jordesgrinden, Men Mari Pedersdaatter frem til gaarden.

Dernest fremstillede Citanten Lars Land oc Embret Hoelen, som strax effter besigtede ageren effter hans begier, hvilche aflagde Eed oc vandt, at ageren var ilde tilRed af Svin, da de besigtede dend, oc Saae Siver Præsterud selv samme dag ageren, oc effter deris skøn var dend skade at rigne i det mindste før en tønne Korn oc meere.

Malj Pedersdaatter som siden var med oc Skar ageren, Prover under forhen aflagde Eed, at ageren meged ilde var til Reed, af Sviinene, Marit Svendsdaatter aflagde Eed og vandt at hun skar i ageren 1 maall, da saae hun at ageren meged ilde var til Reed af Sviin,

Siver Præsterud begierte 2de Prov ført Anders Jensen oc Embret Olsen som aflagde Eed oc vandt, at samme dag som Svinene blev Jaged af Niels Blegens ager till Præsterud som disse saae, Saa de tillige 3 Smaa griiser i Niels Blegens ager som gick der, oc hørte hiemme paa Blegens gaardene,

Citanten begierde opsettelse til neste ting for endnu at føre fleere Prov, til Sagens afbeviisning,

Eragtet,

Sagen forfløttes til neste ting, da begge Parter igien møder med de beviiser de agter at føre till Endelig Doms Erholdelse.

Fornærmelse og forbigåelse av musiker:

Fremkom for Retten Tambour Lars Larsen, som har indstevnt Hovel Johansen for nogler v-sømmelige ord hand ham har tilsagt, ligesaa for hand neml: Hovel Johansen negtede ham at spille paa Jørstad i hans Fæsterøll, ydermeere for Hovel Johansen tog en fremmed at spille paa hans Brøllup paa Jørstad, herom at anhøre beviis oc ljde Dom effter nermere paastand, Indstevnte Hovel Johans: Mødte iche effter paaraabelse, Stefnevidnerne Lensmanden Simen Fliflet oc Ole Olsen Myren afhiemlede Stefnemalets lovelige Forkyndelse, under Eed, Citanten Eskede Laudag,

Eragtet:

Hovel Johansen forrelegges Laudag til neste ting til Stefnemalet at svare, Saa som Stefnemalet lovelig er beviist.

Unighet om noe tømmer mellom Dallerud og Smee:

Fremkom for Retten Erland Steenersen som har i Rette Stefnt paa Lars Backes angivende Peder Dallerud, fordi hand har sønderhugget noged tømmer i Skoven som Lars Backe der hafde liggende, som hand har sammenlagt til Brendeved, herom at anhøre Beviis, oc ljde Dom, effter nermere paastand. Indstevnte Peder Dallerud møder selv for Retten oc vedgaar lovel: Stefnemaall tilstaar at have huged nogle stocker eller Baarcke Jøster till Brendeved, oc sammen satt, effter som det var i fælleds Marck, Citanten begierer Sagen opsatt till neste ting for at føre vidner, at det var tømmer som er sønder hugged.

Eragtet,

Sagen forfløttes til neste ting, da Parterne igjen Møder, uden videre varsell.

Forbigåelse av musiker:

Fremkom for Retten Tambour Lars Larsen som har indstevnt Ole Børstad formedelst hand har taget en fremmed Spillemand at spille i hans Brøllup, og gaaed ham forbj som dertil har bevilling af Stadz Musicanten, herom at høre Beviis oc ljde Dom effter nermere paastand, Indstevnte Ole Børstad mødte selv for Retten, oc siger at hand iche har bestilt nogen til at spille i hans Brøllup, Men Hans Sveen tambour af Hr: Obristl: Medings Compagnie, kom der gaaende af sig selv, som spilte. Citanten begierte opsettelse i Sagen til neste ting, da hand nermere vill beviise at Hans Sveen var bestilt,

Eragtet,

Sagen forfløttes till neste ting, da Parterne igjen Møder uden videre varsell, en hver med sine Beviiser, till nermere oc endelig afhandling.

oo 00 oo

Vålen i Gausdal 13.6.1729, fol. 336b (utdrag):**Om bruken av Fåberg Sund:**

Publiceret Deris Excell: Hr: Conference Raad oc Stiffts Befalings Mand de Tonsbergs Resolution af 10 May 1729 paa Sølfest Mortensens Memorial af 12 Martii nestforhen, angaaende at bemte: Sølfest Mortensen skall opvarte Faabergs Sund imod sædvanlig Told, oc dend af almuen indsatte Christen Siverson at afgaae.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 15.6.1729, fol. 343a:

Anno 1729 dend 15 Junii Blev Retten till almindelig Sage oc Skatte Tings holdelse i Faabergs Præstegield sat og betient paa Fliflet der sammestedts med effterskrevne Laurettesmend Neml: Arne Lexhuus, Knud Moug, Arne Rindal, Christen Rinden, Lars Gilleberg, Erick Saxum, Iver Frujorde oc Peder Hattestad, oververende Fogdens Fuldmegtig Sr: Erland Stenersen, Bøigde Lensmanden Simen Fliflet med øfrige tingsøgte almue.

Om bruken av Fåberg Sund:

Blev da først oplæst Maren Sophia Sølfest Mortensens Hustrue hendes Memorial till Deris Excell: Hr: Conference Raad oc Stiffts Befalingsmanden, ang: at beholde Faabergs Sund, Dat: 12 Martii 1729, med paateignede Deris Excell: Resolution dat: 10 May neste effter, hvoreffter Sølfest Mortensen skal Betiene Sundet oc dend af almuen indsatte Christen Siverson at afgaae.

Dernest oplæst almuens Breve.

Skjøte på deler av engelandet Fløyten:

1. Arne Rindals Skiøde till Ole Halvorsen Jefne paa et støcke af Fløyten Engeland saavit som bruges under Jefne, solt for 14 1/2 rdr. samme Skiøde er Dateret 31 Decemb: 1728.

Skjøte på halve slätteødegården Holen i Rudsbygd:

2. Peder Jonsen Myres Skiøde till Ole Simens: Aflund paa dend halve Slott ødegaard Hoelen skylder 1/2 Huud for 100 rdr. hvorudi Ole Aflund forhen eyer dend anden 1/2 huud. Dat: 9 Novemb: 1728.

Om frakt av korn fra Christiania til Kongsvinger:

Fogdens Fuldmegtig Sr: Erland Stenersen angav at have indvarslet forrige Lensmand udi Faaberg Sogn Peder Tollersrud, effter Deris Excell: Hr: Conference Raad og Stiffts Befalingsmand de Tonsbergs ordre, till at gjøre forklaring om hvad korn vahre de har annammed af Fourage Skriverne Sindtzen oc Fisters Magaziner udi Christiania i aarene 1718 oc 1719, oc igjen levered till Kongsvinger, Christians Field oc Næss Magaziner, derom at Producere qviteringer, Peder Tollersrud Mødte for Retten, oc forklarede at hand med Faabergs almue i aared 1718 var beordret til Christiania at Transportere Kornvahre til Kongsvinger, da annammede hand oc almuen af Fourage Skrifer Rasmus Sindzen 122 td: Roug, Som de igjen leverede paa Kongsvinger til Proviantz forvalter Royems tiener Anders Stabell, og som enhver kom lit til kort ved udmaalingen paa Vinger, Saa fick almuen alleene qvitering for 119 td. 5 skepper: De 2 td. 3 skepper gick bort i undermaall. Original qviteringerne herfor, siger Lensmanden, hand leverede till dend tid Constituerede Foged Laurs Brun, Men tog dog Copie deraf som hand nu indleverede, under sin haand, oc blev oplæst. Men i aared 1719 har dette Sogn ingen Skydts forrettet effter Peder Tollersruds beretning.

Uenighet om bruk og eiendomsrett til Roterud:

Fremkom for Retten Gunder og Lars Hage, som i Rette Eskede sin fra forrige ting opsatte Sag contra Even Baardsen ang: Rotteruds brug. Paa Even Baardsen eller Hr: Obrist Bordins vegne Mødte ingen effter paaraabelse paa tinggaarden, Gunder og Lars Hage paastod Dom i Sagen effter deris Contra Stefning oc førde Beviiser paa forrige ting, endskiønt Even Baardsen nu iche Møder som dog selv forlangede opsettelse paa forrige ting, Thi er i Sagen Saaledes Dømt oc Afsagt:

Citanten Even Baardsen Beviiser med Deris Kongl: Mait: allernaadigste Skiøde af dato 6 febr: 1727 paa de holte auctioner, imod 300 rdr. at have Kiøbt en Derris Mayts: andeel udi Rotterud Engeland under Hage, skyldende med Bøxell 2 skind, oc som opsidderne paa Hage, der hid indtil har brugt samme Engeland under deris gaard iche har villed lade sig beqvemme i Mindelighed, enten samme at afviige eller Citanten hans udlagde penge at igien betale, Mindre af kiøbe Summen at svare nogen Rente, Saa paastaar hand ved sit Stefnemaal Dom over Besidderne til Engelandets rødig giørelse, ligesaa at betale ham Rente fra Skiødets Dato, med videre, Derimod Som Gunder oc Lars Hage effter Contra Stefning har Produceret sine Breve, og dermed tilstreckelig Beviist, at Deris ForEldre først har Bøxlet, oc derpaa af Raae Roed oprøddet oc bekostet Rotterud Engeland. hvilchet de selv siden har forbedret, oc for nogle aar siden angivet til Skyldsettelse, da det og ved Rettens Middel er lagt under Hage for 2 skind, Saa kand Gunder og Lars Hage, effter dend i Rette lagde Høylofl: Rente Cammer Resolution af dato 12 Julii 1727 som i lige tilfelde er forhverved, iche betages dend Rettighed som Loven paa pagina 459 art: 7 oc pag: 525 art: 6 tillader, helst som dette ichuns er et oprøddet Engeland, som effter Bøxel Sedlernis udviisning har fult under Hage fra Ao. 1677, hvorforre det saa meged mindre fra Gaarden kand abolieneres effter lovens pag: 486 Articul 2. Thi kiendis for Rett at Gunder og Lars Hage, i følge af forberørte Beviisligheder oc deris Bøxel Breve fremdeelis bør beholde Rotterud Engeland under Hage til Brugelighed imod Bøxel og aarlig Leylendings Rettigheds svarelse til Jorddrotten, alt effter loven oc Rente Cammerets Resolution. Processens omkostning ophæves paa begge sider.

Salg av en kvern i Christiania:

Fremkom for Retten Lensmanden Simen Fliflet som har indstevnt Knud Mickelsen, at vere ansvarlig for en qvern som hand var sendt med til Christiania at selge sidstleden vindter 2 aar siden, hvorforre Lensmanden endnu ingen betaling har faaed, herom at anhøre beviis oc ljde Dom till betal: oc svare omkostning. Indstevnte Knud Mickelsen Møder selv for Retten oc vedgaar lovel: Stefnemaall, tilstaar og, at hand sidstleden vindter 2 aar siden Reiste till Byen for Lensmanden, og medhafde en qvern som ham var befalet iche at selge under 16 rdr. oc at nedsette dend hos Tolstad Qvernerne for Hans Davidsens, det første hand kom til Byen, oc dersom qvernen iche kunde selges for de 16 rdr skulle hand føre dend til Peder Grøn oc annamme vahrer derfor, hvilchet hand og gjorde, Men Peder Grøn svarede at hand iche behøvede qvernen, derpaa begierte Knud Mickelsen af Peder Grøn at qvernen motte nedsettes hos ham, som hand iche ville tilstede, hvorpaa Knud Mickelsen kiørte qvernen til Hogne Bog-Binder og blev nedsatt i hans gaard effter Hogne Bog-Binders eget forslag, Lensmanden paastaar at Knud Mickelsen bør beviise at Peder Grøn negtede at nedsette qvernen hos sig. Knud Mickelsen fremstillede 3de Prov som hand begierede for Retten afhørt, hvilche blev formanet at vidne Sandferdig.

Fremstod saa 1ste Prov Ole Jørstad, aflagde Eed oc Vandt, at da qvernen blev taget fra Hans Davidsens Vægg, blev dend ført til Peder Grøns, oc tilspurte saa ham om hand vilde beholde qvernen for vahrer, Mens hand vilde iche give meere end i det høyeste vahre for 12 rdr derfor, Qvernen blev oc tilbuden Anders Jensen paa lige Condition, som heller iche vilde give meere derfor, hvorpaa Qvernen blev ført till Hogne BogBinders oc der nedsatt af Knud Mickelsen. Lensmanden tilspurte Proved, om hand hørte at Peder Grøn negtede, at qverne motte nedsettes

hos ham. Resp: Hand veed intet herom. Proved forklarer endnu at da Knud Mickelsen spurte Hogne BogBinder om qvernen skulle settes ude paa gaden hos en anden qvern der stod, svarede hand, at det var farligt, Men de motte sette dend inde i gaarden, Saa skulle hand svare dertill, Hogne Bogbinder blev og ansagt, at hand iche motte selge qvernen under 16 rdr, oc dersom hand iche fick det, skulle qvernen Staae.

2det Prov Christen Jungerud aflagde eed oc vandt, at hand var med i følge med Knud Mickelsen oc Ole Jørstad, oc hørte ey videre end at Ole Jørstad tilbød Peder Grøn qvernen for vahrer, Men hand vilde iche betale dend, var oc med, da dend blev tilbuden Anders Jensen, ligesaa hos BogBinder da dend blev nedsatt der, som lovede at tage dend i forsvar, oc blev hand sagt af Ole Jørstad oc Knud Mickelsen at qvernen icke motte selges under 16 rdr. ellers motte dend blive staaende.

3de Prov Peder Snagholl vandt effter aflagde Eed, at hand var med da qvernen blev satt hos Hogne BogBinder i hans gaard, oc hørte at hand tog qvernen i sit forsvar, ligesaa at hand blev ansagt, icke at selge qvernen under 16 rdr. ellers motte den blive staaende.

Lensmanden tilspurte Knud Mickelsen hvad ham blev buden for qvernen medens dend stod hos Toldstad Qvernerne, Resp: der blev icke budet ham enten ljdet eller meged. Lensmanden begierte nogle Prov ført hvormed hd: vill beviise at Knud Mickelsens selv har sagt at der var buden ham 17 rdr for qvernen.

1. Hovel Johansen provede effter aflagde Eed, at forbemte tid var og hand i Christiania, oc da Knud Mickelsen kom kiørende med qvernen ved Hogne BogBinders, oc mødtes der, spurte vidnet Knud Mickelsen om hand icke blir af med qvernen, da hand svarede, at der var en Mand som bød ham 17 rdr, derfor: Men enten hand kommer igien eller ey vidste hand iche, oc enten hand skulle tage imod samme penge eller ey, vidste hand heller icke.

2. Ole Jørstad Prover under forhen aflagde Eed, at hand hørte af Knud Mickelsen, men hvilched det var af disse ord, enten hand sagde: at der var buden ham 17 rdr: eller en Mand sagde at 17 rdr. var gode penge, At erindre icke Proved Rettelig.

Hovel Johansen forklarer at hand paa Lensmandens vegne en gang har kræfved Hogne BogBinder pengene for qvernen, da hand svarede, at en Mand hafde faatt qvernen som hafde skilt 12 rdr. derfor, Men pengene hafde hand endda iche faatt. Ville og gived sin haand for 12 rdr. Men dend vilde Hovell iche tage imod. Ole Jørstad forklarer og at have kræfved Hogne BogBinder om betalingen oc faaed samme svar som Hovell. Videre hafde Parterne icke at indføre,

Eragtet.

Formedelst tidens korthed, oc i Morgen ting i Øyer optages Sagen till Doms til neste ting.

Gjeld i Sundgarden:

Fremkom for Retten Christen Siverson som har indstevnt Maren Sophia i Sundgaarden for 8 rdr 3 ort 10 s. vel: laante penge 8 rdr oc det øfrige for arbejde oc for vahrer, herom at anhøre beviis oc ljde Dom med omkostning, Indstevnte Maren Sophia mødte selv for Retten oc tilstaar de 8 rdr. at vere rigtig, De 3 ort 10 s. erindrer hun iche saa iust, hvorforre Christen Siverson derpaa gjorde Bekrefftelses Eed. Dereffter hand begierte Dom.

Afsagt,

Som Indstevnte Maren Sophia selv har tilstaaet de 8 rdr. oc Christen Siverson paa de 3 ort 10 s. giort Bekrefftelses Eed, Saa tilpligtes hun for bemte: 8 rdr. 3 ort 10 s. till Christen Siverson at betale med 2 ort 16 s. til omkostning femten dage effter forkyndelse, under adferd effter Loven.

Unighet om gjeld for sagtømmer på Kastrud:

Fremkom for Retten Ole Horster paa Ingebret Sundets vegne paa Froen som har indstevnt Hovell Johansen Kastrud for 20 rdr 2 ort 12 s. for bekomne Sougtømmer in Anno 1727 derfor

at ljde Dom til betaling oc svare omkostning. Indstevnte Hovell Johansen Møder selv for Retten, og siger, hand formoder at denne giæld er betalt, saa som hand leverede Embret Sundet selv d: 1 May 1726 paa Bryn paa Fron 12 rdr. Derforuden har Embret Sundet in Ao. 1724 for Ole Sundet gaaet god for 5 rdr. som Hovell leverte til Embret Sundet, ligesaa siger Hovel Johansen, at Embret Sundets stiff fader Ole Sundet var ham skyldig da hand Rømte 20 rdr. Videre siger Hovel Johansen at hand in Ao. 1727 Merckede 15 tyl: oc 6 stocker i heele træer om laae i Skoven langt fra Elven, saa paastaar Hovel Johansen at Ingebret Sundet bør gjøre beviisligt at samme Tømmer er fremkiørt till ElveBacken, dereffter vill Hovel Johansen trede til rigtig afreigning, oc hvad hand da bliver skyldig, vill hand rigtig betale. Ingebret Sundet har og lofft Hovel Johansen at udkjøre baade det tømmer som Ole Sundet hafde solt, oc ligesaa det hand selv hafde Solt Hovel Johansen som laae igien i Sundmoen, oc der maaskee endnu beliggende,

Horster tilspurte Hovel Johansen hvem der stod for gaardens brug, da hand betalte de 12 rdr. til Engebret Sundet, enten Engebret Sundet eller hans Stiffader Ole Sundet, Svar, det qviter ham hvem der stod for bruget, Men dend hand leverte pengene til, skall oc svare dem. Horster sagde at Stiffaderen Ole Sundet dend tid stod for gaardens brug, oc Engebret stod da i hans tieniste som en tienstedreng, oc saafremt nogle penge er bleven levered, tilkommer det Stiffaderen selv at staae derfor, saasom det er Stif Sønnen v-vedkommende, Horster Reserverer sig disse Posters nermere besvarelse til neste ting, og begierer Sagen til dend ende opsatt.

Eragtet.

Effter Citantens begier optages Sagen til neste ting da Parterne igien Møder med hvis de endnu haver at føre, uden videre varssell.

Gjeld på Mæhlum (Øverhaugen) i Vingrom:

Fremkom for Retten Erick Unsum som har indstevnt Tosten Hougen for 2 rdr. hand er ham skyldig, derfor at ljde Dom til betaling oc svare omkostning, Indstevnte Tosten Hoven Mødte icke effter paaraabelse, Stefne vidnerne Poul Hoff oc Ole Myren afhiemlede Stefnemalets lovlige forkyndelse, Citanten Eskede Laudag,

Eragtet,

Som Stefnemalet lovel: er afhiemlet Saa forrelegges Tosten Hoven Laudag til neste ting, Stefnemalet at tilsvare under lovelig paafølge.

Unighet om et åkerstykke på Volden v/søre Jørstad:

Fremkom for Retten Engebret Volden som har indstevnt Ole Jørstad, fordi hand haver taget et stöcke ager fra ham som Ole Jørstadts Fader Lars Jørstad haver leyet ham i Volden, Huusvere uder Jørstad, herom at anhøre beviis oc vere Dom undergoven til at igien give etc: Indstevnte Ole Jørstad Mødte icke effter paaraabelse. Stefnevidnerne Erick Unsum oc Hovell Kastrud afhiemlede Stefnemalets lovelige forkyndelse, Citanten Eskede Laudag,

Eragtet,

Som Stefnemalet Lovelig er afhiemlet, Saa forrelegges Ole Jørstad Laudag till neste ting, Stefnemalet at svare till, under paafølge effter Loven.

oo 00 oo

Volden v/Søre Jørstad i Fåberg 7.9.1729, fol. 378b:**Uenighet om et åkerstykke på Volden v/søre Jørstad (forts.):**

Anno 1729 d: 7 September Blev Retten sat oc Betient i dend Pladtz Volden under Jørstad i Faabergs Præstegield med efftermelte 6 Laurettesmend Neml: Johannes Arljen, Ole Lundgaard, Bendt Gustum, Christen Kirckerud, Knud Ourljen oc Ole Olsen Ljen, udi følgende Sag, som Huusmanden Engebret Olsen Volden fører imod Ole Jørstad. Hosverende Bøigde Lensmanden Simen Flifleth med forbemte: Laurette oc nogle fleere gotfolck.

Hvorda fremkom for Retten Engebret Olsen Volden som idgav sit Skrifftlige Stefnemaal af 6 Julii sidstleden, Hvilchet oplæst blev, Derved hand til dend berammede tid indstevner Ole Larsen Jørstad, till Provs anhør oc Doms ljdelse fordi hand i dette aar har Pløyet oc tilsaaet 6 Mæle Sæd ager paa Pladztzen, endskiønt Citanten har Pladztzen i Bøxel, som hand formeener er raadig, aldenstund hand sig icke imod Bøxell Sedlen har forvircket, med videre Stefnemaalets indhold. Dernest indgav Engebret Volden, Lars Pedersen Jørstads bevillings Seddel paa Pladztzen af Dato 11 Martii 1713 belagt med 12 ss. Papir, som oplæst blev. Videre indgav hand Lars Pedersen Jørstadts Bøxell Seddel paa Pladtsen af Dato 8 Junii 1714, oc tinglyst d: 13 Junii samme aar som ligeledes blev oplæst. Indstevnte Ole Larsen Jørstad Mødte selv for Retten oc tilstod lovel: Stefnemaall, siger oc at hand paa hans Faders befaling har tilsaaed det paastevnte lille støcke ager her i Pladztzen Volden. Dend gl: Lars Pedersen Jørstad Mødte selv for Retten oc sagde, at hans Søn Ole Larsen har effter hans befaling tilsaaed det paastevnte støcke ager, som Embret Volden aldrig har hafft i brug, Men hans gamle Svigerfader Niels Johansen oc hans Hustrue har hafft halve Pladztzen i brug til denne tid, oc under samme halve part hører det tilsaaede støcke, og som Lars Pedersen Jørstad siger, at hand icke er Stefnt i sagen Saa kand hand heller icke svare noged videre hertill førend hand vordre Stefnt, altsaa formoder hand at ey noged denne sinde forretages, saasom hand selv staae for Sagen, og svarer til hvis som er giort effter lovelige Stefnemaall.

Eragtet.

Som Landherren till Pladztzen Volden Lars Pedersen Jørstad selv for Retten er fremkommen med dend tilstand, at hans Søn Ole Larsen har til Saaed det paastevnte støcke ager effter hans befaling, oc hvorfor hand selv vil svare naar hand vorder lovelig Stefnt, Saa kand Retten denne sinde ey videre forretages, førend Lars Jørstad vorder lovel: Stefnt, thi bliver Sagen afviist till nye Stefnemaall, Imidlertid tog Citanten sine indleverede Papirer igien.

oo 00 oo

Vaalen i Gausdal 8.9.1729, fol. 379a (utdrag):**Skjøte på Nordre Kalstad i Gausdal:**

1. Hans Knudsen Haagenstadts Skiøde til Hr: Capit: Andreas Heyde paa dend gaard Nordre Kalfstad, skylder 2 Huuder 2 skind med Bøxell, for dend Summa 750 rdr: Dateret Biellums tingstue paa Hadeland d: 2 Septem: 1729.

Lensmanden Simen Fliflet fremkom for Retten, oc indgaf Rolf Knudsen oc Halvor Knudsens Protest imod forbemte: Skiøde, som oplæst blev oc er Dat: 2 Sept: 1729.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 10.9.1729, fol. 382a:

Anno 1729 dend 10 September blev almindelig Høst Sage oc Skatte ting holden paa Fliflet i Faabergs Præstegield, oc Retten tillige Betient af Lourettet Arne Lexhuus, Knud Moug, Arne Rindall, Christen Aamodt, Ole Gilleberg, Ole Offren, Iver Frujorde og Peder Hattestad, oververende paa Kongl: Mayt: Foged Sr. Svend Stenersens vegne hans Fuldmegtig Erland Stenersen, samt Bøigde Lensmanden Simen Flifleth, med øvrige tingsøgte almue.

Hvorda først blev læst Deris Kongl: Mayt: allernaad: Forordning af 20 Julii 1729 om forhold med assignationer paa de Kongl: Casser. Dernest:

Skjøte på halve Haukliën:

1. Holm Gullicksens Skiøde till Simen Poulsen Flifleth paa 3 skind som er Halvedeelen i Høckeljen for 120 rdr.oc erstatning for anvendte bekostninger, samme Skiøde er Dat: 9 Augustii 1729.

Erland Stenersen paa den v-Myndige Beret Christensdaatters Veigne, Reserverede hende sin indløsnings Rett til Høckeljen i sin tid, siden hun er odels oc aasædes berettiget til Fliflet, hvorunder Høckeljen Sorterer.

Skjøte på halve Flifletliën:

2. Ole Olsen Ljens Skiøde till Torgier og Peder Arnesønner Dahlen paa Halvparten i Ljen som er 1 Huud oc 3 skind med Bøxell for 260 rdr. Dat: 3 September 1729.

Kontrarevers om bruksretten til Flifletliën:

3. Torgier og Peder Arnesønners Contra Revers till Ole Olsen Ljen, at hand oc arfvinger schal besidde gaarden saalenge de er god for at svare alle Rettigheder etc: af bemte: Dato.

Søskenskjøte på Bratberg:

4. Jens Jacobsens oc fleere hans Sødskende oc deris formynders Skiøde till Broderen oc aasædes manden Johannes Jacobsen paa enhvers andeel i Bratberg der skylder med Bøxell 6 shind, oc derfor betalt effter skifftebrevet, Skiødet dat: 10 7br. 1729.

Skjøte på odels- og åsetesretten til Bjørstad:

5. Christen Olsen Langsets Skiøde till sin Svoger Tomes Olsenn paa odels oc aasædes Retten till Biørstad som Moderen endnu paaboer, skylder 2 Huuder, for 400 rdr. Dat: 10 7br: 1729.

Pantsettelse av Kjølgård under Balberg:

6. Siver Larsen Balbergs Pandte Obligation til sin Sviger Søn Erick Christensen paa 100 rdr. imod Huusvered Kjølggaard til brugelig Pandt hans lives tid etc:, Dat: 26 Aug: 1729.

Annenprioritetslån på Lillehammer:

7. Christian Møllers obligation till Madame Sl: Hr: Ole Stochfleths paa 150 rdr. imod anden prioritet i Lillehammer oc endeel Løsøre etc: Dat: Lillehammer d: 20 octobr: 1727 (!).

Innfridd pantebrev på Flifletliën:

8. Tord Smestads qvitering oc Mortification på Ole Olsen Ljens Pandte obligation af 8 Julii 1726 som er tinglyst d: 26 octobr: samme aar, for 200 rdr. oc alle renter, samme qvitering er Dat: d: 3 Sept: 1729.

Opplysninger til fogden:

Paa Fogdens Fuldmegtiges tilspørgende svarer Meenige almue med Laurettet, at her i Faabergs Præstegield indeverende aar 1729, Ey er falden noget arveløst godtz, forbrudt

odelsgodtz, Slagsmaals Bøder, yderst formuer, Ey heller nogen andre Bøder, undtagen Leyermaals Bøder, som er bort forpagtet. herom begierde bemte: Erland Stenersen Tingsvidne under Rettens bekræftning.

Paa Fogdens Fuldmægtiges tilspørgende, tilstaar Ting almuen, Eenstemmig, at Matriculen oc Jorde Bogen dette aar 1729, her i Præstegieldet, ey med noget er bleven forbedret, Ligeledes tilstaar de, at her ingen løsse Personer eller Handlere findes som effter Skatte Brevet kand tilkomme at skatte. Ydermeere at ingen 6te eller 10 Penge for Arfs udførsel, eller forløfs penge er falden. Hvorom Fuldmægtigen Eskede Tingsvidne under bekræftning af Retten.

Salg av en kvern i Christiania (forts.):

Fremkom for Retten Lensmanden Simen Fliflet som i Rette fordrede sin fra forrige ting opsatte Sag Contra Knud Mickelsen, som selv Mødte for Retten, oc som ingen af Parterne hafde videre at indføre, Saa blev udi Sagen Saaledes Dømt og afsagt. Knud Mickelsen har selv for Retten tilstaaet, at hand som sidstleden Vindter 2 aar siden for Lensmanden Simen Fliflet førde en qvern til Christiania, som hand var befalet icke at selge under 16 rdr: og dersom hand icke fick solt qvernen skulle hand tage vahrer derfor hos Peder Grøn. Nu erfares det af vidnernes Eedelige tilstand, at Knud Mickelsen vell har søgt, at faae vahrer for qvernen, Men da ingen ville give vahre for 16 rdr: derfor, har Knud Mickelsen, nedsat qvernen hos Hogne Bog Binder, endskiønt hans ordre var at sette dend til Hans Davidsens, Som da Knud Mickelsen har gjort imod ordre, i det hand nedsatte qvernen paa et v-Ret sted, oc en tiener eller fuldmægtig effter loven er pligtig at svare sin hosbond til dend skade hand foraarsager, Saa afsiges for Rett, at Knud Mickelsen bør svare Lensmanden qvernens halve verd med 8 rdr: oc for foraarsagede omkostning 1 1/2 rdr som hand udreede oc betale 15 dage effter forkyndelse under adferd effter loven. Den øvrige skade tager citanten selv fordi hand icke strax har talt herpaa, at der i tiden kunde blive søgt Regress hos Bogbinderen, som vedkommende endnu Reserveres effter lovel: omgang.

Gjeld på Mæhlum (Øverhaugen) i Vingrom (forts.):

Fremkom for Retten Erick Unsum som indgav en Laudags beskrivelse af 15 Junii sidstleden over Tosten Hoven, som oplæst blev. Tosten Hoven Mødte selv for Retten, oc ville icke tilstaae de paastevnte 2 rdr. Erick Unsum sagde, at Tosten Hoven har indgaaet et betale disse 2 rdr. paa Gutorm Norødegårdens Vegne som hand vill beviise til neste ting, saasom hand icke hafde tengt at Tosten Hoven dette ville fragaae, ellers kunde hand hafft vidnerne nu tilstede. Eragtet. Sagen optages till neste ting da Tosten Hoven forrelegges at Møde uden videre Varsell, Vidnerne at anhøre till Endelig Doms befordring.

Nye lagrettesmenn:

Til Laurette for tilkommende aar, er udnefnt Ole Døesen, Peder Kindljen, Peder Rønne, Ole Baarud, Poul Hoff, Peder Hoff, Peder Boeleng, oc Amund Øre, som Retten da betiener.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 3.12.1729, fol. 416a:

Fødsel i dølgsmål på Bergum v/Mæhlum:

Anno 1729 d: 3 Decemb: blev Extra ting, effter Høy øfrigheds ordre oc Bevilling, holdt paa Fliflet i Faabergs Præstegield, udi effterfølgende Sag, oc Retten tillige Betient af Laurettet, Johannes Arljen, Ole Ljen, Bendt Gustum, Ole Ellingsberg, Niels Grønsljen, Peder Hoversljen, Biørn Fløgstad, oc Christen Kirckerud, oververende Kongl: Mayt: Foged Hr: Svend

Stenersøns Fuldmægtig Erland Stenersøn, oc Bøigde Lensmanden Simon Fliflet, med nogle af almuen.

Hvorda fremkom for Retten bemte: Fuldmægtig Erland Stenersøn som angaf at have indstevnt til i dag en ægte qvinde Anne Simensdaatter Bergum Huusqvinde under gaarden Mellum her i Faaberg, formedelst hun i sit ægteskab skal have auflod Barn med en gevorben Soldat nafnl: Lars Engebretsen, oc samme Barn fød i dølsmaall. Herom at anhøre Beviis og vere Examen undergigen, og effter befindende, at ljde Dom effter loven, og nermere I Rette settelse.

Den her paa Lensmandsgaarden arresterede oc indstevnte qvinde Anne Simensdaatter Bergumstuen blev fremstilled for Retten, som tilstod at vere lovelig stefnt som i gaar fiorten dage siden, udjnden denne Sag.

Fuldmægtigen indgav saa, Deris Excell: Hr: Conference Raad oc Stiftsbefalingsmand de Tonsbergs ordre oc Bevilling till dette Extra ting, af dato 24 Novemb: sidstleden som oplæst blev. Derpaa begierede Fuldmægtigen at fangen først motte gjøre hendis tilstand oc bekiendelse, hvorledes med hende har vered beskaffed, og hvorledes hun med hendis foster har omgaaed.

Fangen Anne Simensdaatter som stod for Retten gjorde da denne bekiendelse effter formaning til sandheds udsigende, at hun er en ægteqvinde og vered gifft med Svend Pedersen i 10 aars tid, Men samme Svend Pedersen undvigte af Sogned for 6 aar siden med et løst qvindfolck, og begav sig strax dereffter under Deris kongl: Mayts: fod Guarde i Kiøbenhavn, hvor hand endnu er, var dog her hiemme i Sommer, oc kom hiem Pintzedag, oc var hiemme i nogle uger, Men hun søgte dog ingen Seng med ham i dend tid. Videre tilstaar hun, at hendis Barnefader til det Barn hun nu forfølges for, Er Lars Engebretsen Sougstuen fra Øyer, som var gevorben Dragoun ved Hr: Obriste Poulsens Regimente, oc forløved hiem i fior vindter, hvilchen Lars Engebretsen hun har hørt sige, at vere død nu i Sommer ved Regimentet. Med ham hun siger at have hafft Legemlig omgengelse otte dage effter nye aar sidst afvigte, og endskiønt hun icke fornam eller forstod at vere med Barn, Saa blev det dog løst med hende i Sommer først i Slaataanden eller sidst in Julio, da gick fosteret fra hende som hafde sin fulde skabning (som et Barn), hvilched hun svøbte i en Klud og nogle dage dereffter, Puffede hun det ind under trappen for dend østre Kirckedør ved Faabergs Hoved Kircke, Siden kom hun til Blyhofde i Muusdall, til Øyer Præstegield, der gick atter noged fra hende, som hafde lignelse til dend eene fod oc eene haand af fosteret, hvilched hun siger at have her med sig i en klud, oc som hun erindrer, var det en Fredag 14 dage effter vindternetter, at dette sidste gick fra hende paa Blyhofde, derfor meener hun at fosteret haver vered dødt og Raadnet hos hende.

Fuldmægtigen begierede vidnerne afhørt, som er indstevnt at vidne i denne Sag, hvilche for Retten blev fremkaldet oc Eedens forklaring forrelæst, oc derpaa formanet at vidne sandhed etc:

Fremstod saa 1ste Prov Ole Mellum tilsynsmand i Sogned /:under hvis gaard fangen er i huuse:/ aflagde Eed oc vandt, at hand Søndags Morgen d: 28 Augustii med de 2de qvinder Anne Øfre Jørstad oc Maren Mit Jørstad, var i Huusvered Bergum i meening at faae fangen Anne Simensdaatter til bekiendelse at hun var med Barn, hvilched hun oc til sidst for de benefnte, samme tid tilstod, oc sagde at Lars Engebretsens var hendis Barne fader, oc hafde endda Barsed hos sig, som hun tilstod, da Qvinderne Melckede hendis Brøst, oc fant Melck derudi, hun sagde at have dag till imod vindter Netter at føde, og bad qvinderne at føele paa sig, som de og gjorde, Men de kunde icke skiønne eller formercke, at hun da hafde noged Barn hos sig. Vidnet siger videre, at Anne Simensdaatter laae i Sengen da hand med qvinderne kom til hende, Men stod dog op, oc var oppe medens forbemte: passerede, oc da det var forbj lagde hun sig til Sengs igien, Qvinderne forreholt oc formanede hende dereffter, at hun icke skulle vere saa alleene, saasom der var ingen i Huuset uden hendis lille daatter som er imod 7 aar gl: oc en gl: Mand som var hendis Mands farBroder, hvilchen laae siug oc døde i høst, videre bad qvinderne hende at sende sig bud naar hun fick ont, da de gerne skulle

komme oc vere hende behielpelig, men fangen svarede slet intet hertill, Hendis Moder Guri Larsdaatter oc søn Anders Svendsen imod 10 aar gl: som ellers tilhølt i samme Huus, var paa denne tid oc heele Sommeren i Setteren.

2det Prov Anne Øfre Jørstad og 3de Prov Maren Mit Jørstad, som var med første Prov Ole Mellum, hos qvinden Anne Simensdaatter, aflagde Eed og vandt, ord for ord ligesom Ole Mellum vundet haver. Citanten tilspurte vidnerne,

1. om de fornam, at Anne Simensdaatter var siugelig, da de var hos hende. Resp: De forstod icke, at hun dengang var Siugelig, Men som dette var noget tilig om Morgenens, bad hun hun motte komme hen og legge sig igien.

2. Hvad røgte de har hørt om Anne Simensdaatter, som gaf dem anledning at gaae til hende at høre hendis bekiendelse. Resp: der har gaaen røgte i ald Sommer, at hun var med Barn, og dette gav dem anledning,

3de. Om de veed hvorlunge Anne Simensdaatter var hiemme paa Pladtzen, etter at de hafde vered der. Resp: En 4 dage dereffter gick hun bort af Sognd, siden hørte de at hun havde veret paa Birj, oc gaaen derfra tilbage til Blyehofde i Muusdall.

4de Prov Kari Jensdaatter tienende paa Mellum, aflagde Eed oc vant, at hun i fior vindter indtil i vaares, var tilholdende i Bergum Huusvered, Samme tid var Lars Engebretsen oc der tilholdendis, oc kom der en Maaned forre Juell oc var der till imod Christiania Marckned, da hand fulte Marckets folckene til Byen, Imidlertid saae hun at Lars Engebretsen søgte Seng med Anne Simensdaatter, ligesom de hafde vered ægte folck, I det øvrige vidner dette Prov ligesom de nest forrige /:saasom hun samme tid var derhos hende:/ med dette tillæg, at hun kom ind i Huuset til Anne Simensdaatter før de andre vidner, som imidlertid blev staaende uden forre, da sagde Anne Simensdaatter til vidnet, at hun var aarsagen dertil, det hun var udført at vere med Barn, som hun sagde hun icke var, oc Soer høit derpaa, med disse ord bageffter: at det var Soeret paa fastendis Hierte, Hvorpaa qvinderne som før har vidnet kom ind, oc Ole Mellum dereffter, oc da passerede hvis de omprovet haver.

Bemte: 3de førte vidner tilstaaer under forhen aflagde Eed, at de hørte medens de stod uden forre, at Anne Simensdaatter soer, hun icke var med Barn, ligesom dette sidste Prov haver sagt, Men da hendis Brøst blev Melcked, tilstod hun det.

5te Prov Ole Christophersen Brustuen, Huusmand under Ljen aflagde Eed oc vandt at d: 16 Septemb: sidstleden kom hand med fleere, reisendis fra Byen, oc som hand kom till et Huusvere under Melbye paa Biri, liggende ved alfar Veyen stod der en dreng som bad vidnet komme ind i stuen, Som hand da kom ind, hilsede hand, og laae da Anne Simendaatter der paa en Benck, med en skindfeld over sig, hvilchen hand spurte hvor hun var kommen saa langt fra Bøigden eller hiemme fra, da hun svarede, oc bad gud bedre sig for hun har faret saa galt af veyen, oc er hun saa sørgfuld saa hun icke veed hvad hun skall finde paa, sagde videre, at hun hafde tengt at reise till Byen, men er icke god for at komme lengere, derpaa spurte vidnet hvad der feylede hende og om hun hafde ont paa en Barsel qvindes maade med videre, hvortil hun svarede Ja, videre spurte vidnet, om hun var forløst: dertill hun svarede Ney oc sagde, gud veed hvad forløsning det ville blive, efftersom hun icke hafde kiendt liv i Barnet siden tillig i Sommer, Som vidnet da ville reise tog hun ham i haanden oc bad ham hilse hiemme i Bøigden, og snakke med Præstefolckene oc sige dem hvor hun var, Endog at sende hendis Moder Bud herom, at hun kunde faae at vide hun var till, tilsidst spurte hun vidnet: at om hun blev vell forløst, hvad hand da ville raade hende og om hun da skulle tørre gaae op i Bøigden igien etc: dertil svarede vidnet, at naar hun icke bar sig anderledes end vell ad, oc fick en Seddel fra Præsten der, om sit forfald kunde hun gaae hiem i Bøigden igien, hvorpaa vidnet reiste derfra, Søndagen dereffter hørte vidnet, at Anne Simensdaatter var seet ved Rønne i Faaberg dager effter hand talte med hende, oc var kommen fra Birj oc gaaed forbj Rønne.

6te Prov Thore Blyhofdes qvinde Sigri Pedersdaatter aflagde Eed oc vandt at en torsdag afften som hun icke rettere veed, jo var de: 22 Septemb: sidstleden kom Anne Simensdaatter gaaende till Blyhofde og var begierende Huus om Natten, som hun oc fick, oc som hun begierede arbejde, forblev hun der en 6 eller 7 uger, og arbejdede hvad som forrefalt paa gaarden, Imidlertid hun var der, var hun noged Sygelig iblant, oc laae til Sengs, Fredagen før Alle Helgens dagen, som var d: 8 octob: tode Anne Simensdaatter sine Kleder i Bryggerset hvortil hun selv bar vand, oc var vidnet da tillige i Bryggerset, oc som Anne Simensdaatter en gang gick ud af Bryggerset over gaarden, blev hun staaende ved Bue veggen og Raabte till vidnet og bad vidnet komme til sig, som vidnet da kom till hende, stod hun med 2de smaa støcker Kiød som hun holt i sit Skiørt, hvilche hun sagde var vercket og gaaed fra hende i det hun ved Bue-veggen vilde giøre sin Nødtørfft, hvilche smaa støcker vidnet saae i en hast, som vare rundagtige dog ljdet aflange oc bøyed paa dend eene Ende oc vare hvide, derpaa forvarede hun samme støcker selv, Anne Simensdaatter var samme tid heel Sørgefuld og græd oc bad gud hielpe sig, for det var gaaed saa til med hende, dereffter var Anne Simensdaatter hos vidnet en uge, oc gick saa til Brustuen.

7de Prov Christopher Dam, Boende i Brustuen i Gudsdal, aflagde Eed oc vandt at Anne Simensdaatter kom til Brustuen en 2 el: 3 dage før hun kom til Blyhofde, og forblev i bemte: Brustuen i toe Netter, oc som hun engang stod paa gulved falt der fra hende paa gulved et ljdet stöcke som et skall eller tynt Been, hvilchet hun selv tog op igien oc viiste det frem, oc sagde at saadant kommer fra hende, oc dereffter kastede hun det i Ilden uden at sige noged videre, oc som vidnet oc hans Hustrue formerckede, at det icke motte vere rigtig med Anne Simensdaatter som de icke kiendte noged till, uden hun sagde at vere fra Faaberg, bad de hende gaae sin vey, derefter gick hun til Blyhofde oc forblev der en 6 ugers tiid eller lidet meere, Imidlertid var vidnet tvende gange paa Blyhofde, oc ved samtale med Thore Blyhofde falt de begge paa de tancker, at med Anne Simensdaatter icke var rigtigt fatt, hvorforre Thore Blyhofde oc vilde vere hende qvit oc see hende udsendt til Faaberg, Fick saa vidnet til at følge hende ud; Den 8 Novemb: om morgenen kom Anne Simensdaatter fra Blyhofde til Brustuen oc ledsaged didhen af Thore Blyhofdes qvinde, Hvorpaa vidnet tog og fuldte hende strax ud til Faaberg, først til hendis hiem Huusvered Bergum hvor de laae om Natten, oc Morgenen dereffter som d: 9 Novemb: førte hand hende til Faabergs Præstegaard, oc anmeldte dette for Hr: Mag: Bircherod, som effter at hand hafde talt med hende giorde bud til Lensmanden Simen Fliflet, som strax kom oc annammede hende i arrest oc forvaring. Medens Anne Simensdaatter var paa Blyhofde, var hun engang som snarest i Bruestuen, da hun fremviiste de 2de støcker som skulle vered gaaen fra hende paa Blyhofde, hvilche vidnet siger, saae gamle oc Skrumpne ud, samme Stöcker tog vidnet til sig till ugen derefter hand fulte hende ud til Faaberg, Siden tog Lensmanden dem i sin forvaring. Derpaa anviiste Lensmanden bemte 2de smaa støcker i Retten, som Mand seer er en erm oc et Been af et lidet spöt Barn, med fuld skabning af fingere og tær, Men er nu sort og indtørret, oc synes at vere afskaaren. Ellers forklarede Lensmanden Simen Fliflet, at hand denne dags Morgen førend Retten blev satt, begav sig med fangen til Kircken, tilligemed vagten, for at viise steden hvor hun hafde lagt det Barn som fangen og før har sagt til Lensmanden om, og da de kom paa Kirckegaarden til trappen for dend østre Kirckedør, Bockede hun sig til trappen og reckte armen derunder, Men Lensmanden formerckede at hun hafde en linned Klud med sig, og derudi et Been, som hun ville hafve practiceret under trappen, hvilched Lensmanden strax ertappede oc nu i retten anviiste, oc synes at vere at stöcke af en Hoved Skall af et spæt Barn, Men under trappen fandtes intet, som Lensmanden siger hand nøye saae effter. Fangen tilstaar selv for Retten at hun førte denne Hovedskall med sig herfra til Kircken i Morges, for at practicere det under trappen, oc saaledes tage det derud igien, for det hun hafde angived at hafde lagt der, Nu siger Fangen at samme Hovedskall eller Been er gaaen fra hende her paa Fliflet i hendis arrest. Fuldmegtigen Erland Stenersen tilspurte Fangen Anne Simensdaatter, 1.

Hvor for hun icke bekiendte for Ole Mellum oc de 2de qvinder, at hun allereede da, hafde fød. Resp: Hun sagde for dem at hun endda hafde Barsed hos sig. Dereffter gjorde Anne Simensdaatter denne bekiendelse, at hun fødte som hun før har bekiendt i Sommer i slaataanden, eller 14 dage før Skuraanden, hvilched Barn hun siger var dødt fød, oc var ingen folck hos hende da hun fødte, ey heller vilde hun aabenbare sig for noged Menniske, formedelst hendis Mand Svend Pedersen da var hiemme, for hvilchen hun gierne vilde skiule sin forseelse, I tancke igien med hann: at komme til rette oc i Vendskab, Bemte: dødfødde Barn hafde hun forvared hiemme hos sig i lofftet, til hun gick till Birj, da hun tog det med sig did, og da hun der hafde talt med Ole Christophersen Bruvold /:det 5te Prov:/ fattede hun de tancker effter hans gode tale, at gaae tilbage til Faaberg igien, skar hun den eene arm og eene fod af Barnet, som hun bar med sig tilbage, resten lagde hun underveys under et nedfelt træ, oc som hun da kom til Joestuen i Faaberg under Lj hvor hun laae om natten, kom Kiersti Steffenstuen der samme tid, som sagde til hende: at folck siger om hende i Bøigden, det hun har fød Barn hiemme, og gjort af dermed, og derfor afløben, oc naar det er galt, vil folck hafve det galnerne /:siger Kiersti Steffenstuen:/ hvilchen tale Fangen siger gjorde hende bange oc forskrecked, Saa hun icke torde gaae til sit hiem eller blive i Bøigden, Men gick strax op igiennem Gudsdall til Brustuen, oc derfra til Blyehofde, hvor hun nogen tid forblev, oc lod ligesom bemte affskaarne støcker skulle gaae fra sig der som hun gjorde i meening saaledes at frelse sig, oc som de der fattede misstancke til hende, lod Thore Blyhofde ledsage hende ud til Faaberg igien ved Christopher Dam som bor i Brustuen, hvorpaa hun blev greben oc satt hos Lensmanden. Fuldmegtigen Erland Stenersen forklarede, at fangen Anne Simensdaatter nu selv for Retten frivillig har tilstaaed, at have fød sit Barn i Dølsmaal, oc dereffer fra skaaren dend eene arm oc den Eene Fod, med videre hendis bekiendelse effter actens forklaring, Saa er hans paastand og i rettesettelse, at bemte Anne Simensdaatter vorder tildømt at ljde effter Lovens 6te Bogs 6 Capit: 7 oc 8 articuler, og i hvorvel hun som en fattig Huusqvinde ljet eller intet er eyende, Saa paastaar hand dog om noged skulle findes, at hun som en ægteqvinde, bliver tilfunden at bøde effter yderste formue i følge Lovens 6te Bogs 13 Capit: 25 art: Som hand indstiller under en Lovforsvarlig Dom. Fangen Anne Simensdaatter hafde effter tilspørgende ey noged at indføre, Men angrede sin forseelse, som hun siger gjorde i Eenfoldighed, beder derfor om Naade oc icke om Retten.

Thi er af os Samptlige Saaledes Dømt oc Afsagt:

Af Delinquenten Anne Simensdaatters egen Deposition i acten, som dog har vered meged v-stadig oc tildeels falsk, fornemmes der, at hun har vered frugtsommelig ved en Gevorben Dragun Nafnl: Lars Engebretsen, hvilchen hendis forseelse hun har søgt at skiule fordi hendis ægte Mand Svend Pedersen, som dend tid var hiemme, icke skulle faae det at viide, derforre hun heller icke effter sidste Bekiendelse, har villed aabenbare sig for nogen, Ey heller har hun villed kalde nogen till sig da hun fødte, som i dette tilfelde kunde vaaren hende behielpelig, Og endskiønt hun vill forregive at vere kommen for tilig, og fød et dødt Foster, Saa kand dog Anne Simensdaatter icke imodsige at hun jo haver fød samme sit Barn i dølsmaall, thi ved dend adferd hun udi denne sin Barnefødsell haver brugt, kand Barnet ligesaavel med hendis fri villje vere ombragt, Som det effter hendis beretning, skulle vere dødt fød, og da hun hørte at dette var i Bøigderøgte, oc frøgtede sig, har hun skaared dend eene Arm og eene fod af Barsed, i Meening dermed at besmycke sin Sag /:i fald noged paakom:/ ligesom Fosteret skulle vere raadnet og vercked fra hende, Som videre af vidnervis udsigende og Sagens omstendigheder, klarlig Erfahres.

This afsiges for Rett at Anne Simensdaatter effter Lovens 6 Bog 6 Capit: 7 oc 8 Art: bør at miste sin Hals oc Hendis Hoved at settes paa en Stage, og som hun er en ægteqvinde, der har sin ægtemand levende, Saa bør hun tillige effter bemte: Lovens Bogs 13 Capit: 2 Art: bøde sit godtz oc Penge effter yderste formue.

oo 00 oo

Lillehammer i Fåberg 28.12.1729, fol. 419b:**Avhør av omvandrende svensker:**

Anno 1729 d: 28 Decemb: blev Retten satt og betient paa Lillehammer i Faabergs Præstegield, med efftermeldte Laurette neml: Peder Ersgaard, Iver Ersgaard, Ellev Skaarset, Gunder Holme, Johannes Holme, Jacob Qvall, Peder Langset, Peder Suttestad oc Christopher Ulleland, effter Fogden Sr: Svend Stenersens forlangende for at Examinere endeel Svendske, Som ved dend allermaadigste anordnede inqvistion er bleven paagreben. Blev Saa enhver af de arresterede Examineret for sig selv, og først indkaledet en Person som Nafngiver sig at heede Carl Magnusen, og at vere fød i Væsteraas i Sverig, 32 aar gammell, er gift med Cathrine Andersdaatter som og er her med ham, vered gift med hende i 4 aar, Præsten som viede dem forregiver hand heeder Hr: Jonas Elander Sogne Præst til Fugleviig i Vermeland, vered her i Norge i 3 1/2 aar, i dend tid hand har betlet sit Brød j Østerdahlen, Sollør, Romerigerne oc Smaalehnerne, og nu sidst, siden i høst her i Gulbrandsdalen, Siden hand kom her til Landet forregiver hand at have gaaed tree gange til alters, saasom først i Høeland for 3 1/2 aar siden, anden gang paa Rødenes i Marcker for 3 aar siden, og 3de gang paa Tøndset for 1 aar siden, Men kand icke Nafngive Præsterne, Ey heller har hand ringeste beviis om hans altergang, eller forhold at fremviise.

2. Sige Johansen angiver sig, at vere fød i Grytte Sogn i Bergslagene i Sverig, 82 aar gl: vered Borger til Øre Broe i 27 aar, kom derfra her til Norge for imod 4 aar siden, oc opholt sig imidlertid i Smaalehnene, ved Friderichstadt oc Friderichshald, og kom her op til Gulbrandsdalen sidstleden Sommer, siden vandret om i alle Bøigderne her, og angiver at vere en Svarver, beretter at vere gift med Christine Hendrichsdaatter som er her med ham, og fult ham her ind i landet fra Sverrig, forregiver at have gaaed til alters for Sogne Præsten i Friderichstad en gang, og icke offtere siden hand kom der til Landet, Hos hannem findes ellers et Pass underskreven af en Person heeder Jægerfelt, oc Dateret Biorcke d: 9 Martij 1729, Hvilched Pass befindes at vere Raderet og forfalsket baade i indhold og Dato, som Deponenten selv maa tilstaae, og bekiender at vere hann: med deelt Ao. 1726 af bemte: Jægerfelt som hand siger er Capitain ved det Carlstadtsche Compagnie oc Boer ved Carlstad i Vermeland. Deponenten siger, at vere gaaed her til Norge for fattigdom skyld, og icke for at have Pecceret noged i Sverrig, Seer ellers icke ud, at vere af saa stor alder som hand angiver.

3. Jonas Boberg fra Hudwigswald i Sverrig, anviiste et Pass dat: 1 feb: 1729, udgiven af Peter Castorin, som denne Boberg angiver er Borgemester i bemte: Bye, hvilchet Pass tillader ham at Reise til Jemteland med sine vahre, Deponenten forregav videre at som hand icke fick forhandlet sine vahrer i Jemteland reiste hand indover til Levanger Marckned i Trundhiems Stifft oc solte der, oc siden i Trundhiems Bye sine vahrer, anviiste og Berghauptmand Dreyers Pass af dato 19 Julii 1729, til hans hiem reise igiennem Østerdahlen til Sverrig, hvilchen reise Deponenten siger hand fortsatte, Men som hand kom ud paa Eydskougen paa en gaard heder Ficke, blev hand bestaalen, Hvoreffter hand reiste til Christiania og derfra til Vinger, videre igiennem Sollør og her til Gulbrandsdalen, for at beede sit Brød, indtil hand nu ved inqvistionen blev paagreben, Siger ellers at dend gaard Ficke hvor hand blev bestaalen ligger i Sverrig, ligesaa, at hand intet har Pecceret i Sverrig, som hand formoder af hans Pass kand erfaren.

4. Christine Hendrichsdaatter, Hustrue til dend 2den arrestant Sige Johansen, angiver at vere fult hendis Mand her ind fra Sverrig, og fult ham hvor hand har vandret, og effter Examinationen befant Mand, at hendis udsigende kommer over Eens med hendis Mand.

5. Cathrine Andersdaatter, Hustrue /:som hun forregiver:/ til dend første arrestant Carl Magnusen, siger, at have vered gift med ham i 3 aar, oc imidlertid afled et Barn med ham som blir 3 aar til Paadske førstkommende, samme Barn blev døpt paa Friderichshalds Nordre side, men veed icke Præstens Nafn, og var hendis Mand hos hende da hun fødde, oc siden dend tid har hun stedtze fult med hendis Mand hvor hand har vandret om, Siden hun kom her til

Norge, har hun gaaed til Alters engang paa Friderichshald, som var sidstleden Høst, men hendis Mand har icke gaaed til alters siden hand kom her til Norge; Fogden forrestillede Retten, at denne qvinde oc hendis Mands udsigende, er gandske stridige imod hin anden, derfor er det at formode, at disse ere tvende løse Personer, som er løbed sammen, og aldrig ægteviede, helst som de icke har ringeste pass eller beviis. Det passerede begierede Fogden beskrevet under bekræftning af Retten.

oo oo oo